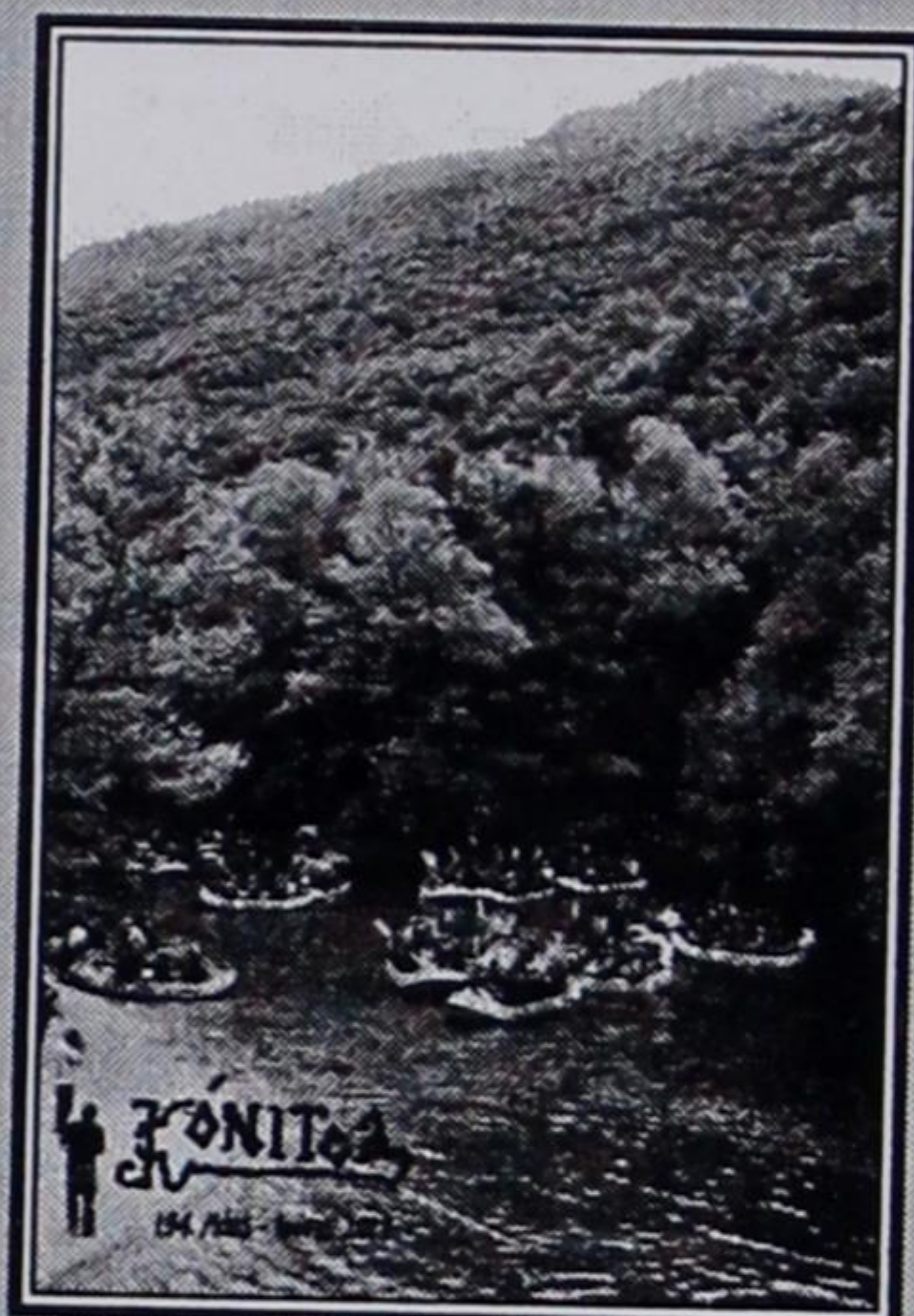

ΚΟΝΙΤΣΑ

194. Μάης - Ιούνης 2017

194. Μάης - Ιούνης 2017

Φωτ. εξωφ. Α. Ράπη (Ράφπινγκ στο Βοϊδομάτη)

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

«Σύλλογος Φίλων Περιοδικού
ΚΟΝΙΤΣΑ»

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

και Υπεύθυνος κατά Νόμο:

Σωτήρης Τουφίδης

Κόνιτσα 44.100

Τηλ. - fax. 26550 22212

Κιν. 6979138737

periodiko-konitsa@hotmail.com

Συντάσσεται από Επιτροπή:

Ανδρέου Ηλίας

Τουφίδης Σωτήρης

Τσιάγκης Ίκαρος

Ετήσια συνδρομή:

Εσωτερικού 15 Ευρώ,

Εξωτερικού 30 Ευρώ ή 40 Δολ.

Αλληλογραφία - Συνδρομές

στον υπεύθυνο Σ. Τουφίδη

ή

Τρ. Πειραιώς: 6302-010076-607

ΚΟΝΙΤΣΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ
ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Περίοδος Τρίτη • Τεύχος 194 Μάης - Ιούνης 2017 • Euro 3

Π ε ρ ι ε χ ό μ ε ν α

Σελ.	
145	Φωνή βοώντος εν τη ερήμω, Σ.Τ.
146	Αφιέρωμα στον Αγ. Παΐσιο, Η. Ανδρέου
151	Οι οικισμοί επαρχίας Κόνιτσας, Χ. Γκούτου
155	Η χορωδία Κόνιτσας στην Πρεμετή, Φ. Τσάνη
157	Η χορωδία Λευκίμης στην Κόνιτσα
189	1ο Φεστιβάλ Φιλαρμονικών στην Κόνιτσα, Η. Ανδρέου
161	Δελτία Τύπου
165	Οδοιπορικό, Τ. Κανάση
166	Γλυκιά επιστροφή, Κ. Αθανασόπουλου
168	Τα θολογυριστά πετρογέφυρα (Βιβλιοπαρουσίαση), Σ.Τ.
169	Σοφές σκέψεις (Αϊνστάϊν), Ι.Τ.
171	Πίσω στα παλιά, Π. Μπούνα
174	Βρέχει στην Κόνιτσα, Τ. Παπαδημητρίου
175	Ψάρεμα στα ποτάμια μας, Δ. Παπαλάμπρου
181	Μια αξέχαστη εκδρομή στην Καστάνιανη, Α. Κολιού
183	Οι Κυρατζήδες, Σωκ. Οικονόμου
186	Οι Βορειοηπειρώτες στη Χαλκιδική, Α. Ζιώγα
187	Μολιστινά, Ι. Λέτσιου
189	Τοπωνύμια του Αρμάτοβου, Χρ. Γιαννακού
194	Παλαιосέλλι, Π. Γρέντζιου
196	Η απουσία καρναβαλιού, Αγ. Πολίτη
197	Ανοικτή Επιστολή, Β. Σπανού
198	«ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ»
205	Σχόλια - Ειδήσεις - Κοινωνικά

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ - ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Θ Ε Ο Δ Ω Ρ Ι Δ Η

Γαριβάλδη 10,
45221 Ιωάννινα
τηλ. 26510 77358
e_theodo@otenet.gr

Φωνή Βοώντος εν τη Ερήμω! * ...

Τα τελευταία κρούσματα κλοπών και διαρρήξεων στα χωριά μας φέρνουν στην επικαιρότητα το πρόβλημα φύλαξης και προστασίας, σπιτιών, εκκλησιών και μοναστηριών. Απ' ό,τι φαίνεται ούτε και η τοποθέτηση συστημάτων προειδοποίησης (συναγερμών), λύνει το πρόβλημα.

Εμείς, από τις στήλες του περιοδικού μας, αναφερθήκαμε πολλές φορές κάνοντας έκκληση σε κρατικές και εκκλησιαστικές Αρχές για την αντιμετώπιση αυτής της κατάστασης αλλά, δυστυχώς, «φωνή βοώντος εν τη ερήμω». Η μια μετά την άλλη, οι εκκλησίες αλλά και τα μοναστήρια γίνονται βορά των αδίστακτων κλεφτών που αφαιρούν τα εναπομείναντα κειμήλια και τις παλιές εικόνες. Αν δε ληφθούν μέτρα, σε λίγα χρόνια θα μείνουν μόνο οι τοιχογραφίες.

Δεν θα ήταν λογικό να συγκεντρωθούν αυτές οι εικόνες σε κάποιο κέντρο κάθε επαρχίας όπου, κοντά σε Αστυνομικούς Σταθμούς, θα φυλάγονται καλύτερα; Στη θέση τους να τοποθετηθούν απλά αντίγραφα που δε θα βάζουν σε πειρασμό τους επίδοξους ιερόσυλους να τις κλέψουν. Τοποθετούμενες οι παλιές εικόνες σε κτήριο-Μουσείο θα είναι ασφαλισμένες και προσιπές σε επισκέπτες και μελετητές.

Αρχικά μπορεί να υπάρξει αντίδραση από κατοίκους των χωριών. Πρέπει με κατάλληλες ομιλίες και συζητήσεις να πεισθούν αφήνοντας το στείρο τοπικισμό που μας αδρανοποιεί. Αν αδιαφορήσουμε θα είμαστε κατακριταίοι από τις επόμενες γενιές. Μπορεί να γινόμαστε «βαρετοί» επαναλαμβάνοντας τα ίδια και τα ίδια· ανατρέχοντας στη σοφία των προγόνων μας ως θυμούμαστε ότι «δεν αρκεί να βλέπουμε ένα κακό που γίνεται, είμαστε κι εμείς συνυπεύθυνοι αν δεν κάνουμε κάτι να το αποτρέψουμε».

Σ.Τ.

* (Κ.Δ. Ματθ. 3,3)

Αφιέρωμα του περιοδικού στον όσιο Παΐσιο τον Αγιορείτη

Αυτοϋπερνίκηση

Του ΗΛΙΑ ΑΝΔΡΕΟΥ

Όταν σε διακατέχει ο πόθος να γράψεις για κάποιο σεβάσμιο και όχι τυχαίο άνθρωπο ή πολύ περισσότερο για σεβάσμιο Γέροντα ο οποίος πολύ μετά την εκδημία του κατατάχθηκε στην χορεία των Αγίων, όταν έρχεται η ώρα της γραφής τότε διαισθάνεσαι πως η όαση της σκέψης σου δεν είναι παρά μια έρημος και πως η γραφίδα και το χαρτί επαναστατούν στις αγαθές σου προθέσεις. Πώς να μην συμβεί αυτό όταν έχεις την παράτολμη πρόθεση και απόφαση να εξωτερικεύσεις κάποιες αναγκαστικά ταπεινές σκέψεις για τον Άγιο Παΐσιο τον Αγιορείτη τον εν Κονίτση Αθλήσαντα.

Πού να στήσεις το πνευματικό σου υπόβαθρο, πώς από τα επίγεια να αναμετρηθείς με τα επουράνια, πώς η σκέψη σου να απελευθερωθεί από το θνησιγενές σώμα σου. Χιλιάδες και αμείλικτα ερωτήματα κατακλύζουν την πάντα σε αμφισημία ευρισκόμενη σκέψη και ψυχή σου.

Στο τέλος αποκαμωμένος συμβιβάζεσαι και κατανοείς το πεπερασμένο των πνευματικών σου δυνάμεων και αποφασίζεις να συμφιλιωθείς με την πραγματικότητα, πως ό,τι γράψεις θα είναι προϊόν μιας λαθραίας ανθρώπινης σκέψης όπως τόσες και τόσες άλλες και τίποτε άλλο.

Ο νους μου άβουλος και μετέωρος να εκδηλωθεί ή όχι το μόνο που κατάφερε ήταν να θυμηθεί δύο βιβλία που λειτούργησαν σαν βουκέντρα για να αρχίσω κάπως να οργάνω την χέρσα μου σκέψη.

Το ένα είναι «Ο Κόσμος ως Βούληση και ως Παράσταση» και το άλλο «Η ψυχή του Ανθρώπου στο Σοσιαλισμό». Το πρώτο ανήκει στον πλέον σκοτεινό φιλόσοφο του 18ου-19ου αιώνα, τον Σοπενχάουερ και το δεύτερο στον εκκεντρικό Ιρλανδό ποιητή και Συγγραφέα Όσκαρ Ουάιλντ (1856-1900).

Για να κατανοήσει κανείς το έργο του Σοπενχάουερ κατά προτροπή του ίδιου πρέπει να το μελετήσει τουλάχιστον τρεις φορές. Όταν τέλος πάντων συλλάβεις έστω κάτι το ελάχιστο από το βιβλίο ήδη βρίσκεσαι ένα βήμα προ της αβύσσου των επιθυμιών του ανθρώπου και του συμπαντικού χάους της ανθρώπινης βούλησης.

Ο Σοπενχάουερ γνώστης της φιλοσοφίας του Εμμανουέλ Κάντ και του Χέγκελ άσκησε κριτική στην λογική της ΒΕΛΤΙΟ-ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑΣ και στην πίστη ότι η ατομική ηθική καθορίζονταν από τον ΟΡΘΟ ΛΟΓΟ. Ο Σοπενχάουερ πί-

στευε ότι οι άνθρωποι υποκινούνται από τις ίδιες τους τις βασικές επιθυμίες η από την «βούληση του ζην» η οποία κατευθύνει το σύνολο της ανθρωπότητας. Για τον Σοπενχάουερ η ανθρωπίνη επιθυμία είναι μάταιη, άλογη, ακαθοδήγητη και κατ' επέκταση αυτό ίσχυε για το σύνολο της ανθρωπίνης δράσης.

Κατά τον ίδιο πάντα φιλόσοφο η των ανθρώπων επιθυμία ή άλλως η «ΒΟΥΛΗΣΗ και ΘΕΛΗΣΗ» προκαλούν πόνο και ανέχεια. Για τον ίδιο πάντα φιλόσοφο ο Χριστιανισμός αποτελούσε μια επανάσταση απέναντι στην υλιστική βάση του Ιουδαϊσμού επιδεικνύοντας μια ηθική επηρεασμένη από το πνεύμα και την διδασκαλία της ΑΥΤΟΪΠΕΡΝΙΚΗΣΗΣ.

Την στιγμή που ο Χριστιανισμός εξηγεί την μεταφυσική σημασία της ζωής η θρησκεία των Εβραίων επιμένει σε μια πολεμική ιαχή στα πλαίσια της διαπάλης με άλλα έθνη.

Ο Όσκαρ Ουάιλντ μιλώντας για την ανθρωπίνη οντότητα αναφέρεται όχι σε μια οντότητα επανάστασης αλλά γαλήνης.

«Θα είναι κάτι το θαυμάσιο – η αληθινή προσωπικότητα του ανθρώπου – όταν τη δούμε. Θα αναπτύσσεται φυσικά και απλά, όπως ένα λουλούδι ή ένα δένδρο. Δε θα βρίσκεται σ' αντίθεση. Δε θα συζητάει και δε θα τσακώνεται. Δε θα αποδεικνύει τίποτα. Θα ξέρει τα πάντα. Κι όμως δε θ' ασχολείται με τη γνώση. Γιατί θα 'χει σοφία. Η αξία της δε θα μετριέται με αξίες της ύλης. Δε θα έχει τίποτα. Κι όμως θάχει τα πάντα, κι ό,τι κι αν πάρει κανείς απ' αυτήν, εκείνη ακόμα θα έχει, τόσο πλούσια θα είναι. Δε θ' ανακατεύεται συνέχεια στις ζωές των άλλων, και δε θα γυρεύει να γίνουν κι οι άλλοι όπως αυτή. Θα τους αγαπάει γιατί θα είναι διαφορετικοί. Κι όμως, μ' όλο που δε θ' ανακατεύεται στις ζωές των άλλων, θα βοηθάει όλους, όπως ακριβώς ένα όμορφο πράγμα μας βοηθάει, με το να είναι αυτό που είναι. Η προσωπικότητα του ανθρώπου θα είναι αφάνταστα θαυμάσια, θα είναι τόσο θαυμάσια όσο η προσωπικότητα ενός παιδιού.

Στην ανάπτυξή της θα βοηθηθεί απ' τον Χριστιανισμό, αν οι άνθρωποι το θελήσουν· μα αν οι άνθρωποι δεν το θελήσουν, θ' αναπτυχθεί σίγουρα παρόλ' αυτά. Γιατί δε θα νοιάζεται για το παρελθόν, δε θα κάθεται να σκέφτεται αν τα πράγματα γίνανε ή δεν γίναν. Ούτε θα δεχθεί νόμους άλλους απ' τους δικούς της· ούτε άλλη δύναμη κι αρχή από τη δύναμη και την αρχή της. Όμως θα νοιώθει αγάπη γι' αυτούς που γύρεψαν να τη δυναμώσουν, και θα μιλάει συχνά γι' αυτούς. Κι απ' αυτούς ένας ήταν ο Χριστός.

«Γνώθι Σαυτόν!» έγραφε πάνω απ' την πύλη του αρχαίου κόσμου. Πάνω απ' την πύλη του καινούργιου κόσμου θα γράφει, «Γίνε ο Εαυτός Σου». Και

το μήνυμα του Χριστού στον άνθρωπο δεν ήταν άλλο απ' αυτό «Γίνε ο Εαυτός Σου». Αυτό είν' το μυστικό του Χριστού.

Όταν ο Χριστός μιλάει για τους φτωχούς εννοεί απλώς προσωπικότητες, όπως ακριβώς όταν μιλάει για πλούσιους δεν εννοεί παρά εκείνους που έχουν αναπτύξει την προσωπικότητά τους. Ο Χριστός ζούσε σε μια κοινωνία που επέτρεπε τη συσσώρευση των υλικών αγαθών όπως και η δική μας, και το ευαγγέλιο που δίδαξε έλεγε, όχι ότι σε μια τέτοια κοινωνία είναι πλεονέκτημα να ζει ο άνθρωπος με ελάχιστη βρώμικη τροφή, να φοράει κουρελιασμένα, βρώμικα ρούχα, να κοιμάται σε φριχτά, βρώμικα σπίτια, και μειονέκτημα να ζεις σε υγιείς, ευχάριστες κι αξιοπρεπείς συνθήκες. Μια τέτοια άποψη θα ήταν λανθασμένη για τότε σε κείνες τις χώρες, και φυσικά, πολύ περισσότερο για τώρα στην Αγγλία γιατί όσο ο άνθρωπος ανεβαίνει ψηλότερα προς το Βορρά οι υλικές ανάγκες αποκτούν μεγαλύτερη ζωτική σημασία, και η κοινωνία μας είναι απέραντα πιο σύνδετη, κι έχει να επιδείξει πολύ πιο ακραίες καταστάσεις πολυτέλειας κι εξαθλίωσης από όποια κοινωνία στο παρελθόν. Αυτό που εννοούσε ο Χριστός ήταν αυτό. Είπε στον άνθρωπο, "Έχεις μια προσωπικότητα που είναι θαυμάσια. Ανάπτυξέ την. Γίνε ο εαυτός σου. Μη φαντασθείς πως η τελειότητά σου βρίσκεται στο να μαζεύεις ή ν' αποκτάς πράγματα εξωτερικά. Η αγάπη σου και τα αισθήματα βρίσκονται μέσα σου.

Αν μόνο γινόταν να το καταλάβεις αυτό, δε θα 'θελες να είσαι πλούσιος. Τα πλούτη τα γνωστά μπορούν να σου αφαιρεθούν. Τα πλούτη τα αληθινά δε μπορούν. Στο θησαυροφυλάκιο της ψυχής σου, βρίσκονται αναρίθμητα πράγματα πολύτιμα, που κανείς δεν μπορεί να στα κλέψει. Κι έτσι, προσπάθησε με τέτοιο τρόπο να φτιάξεις τη ζωή σου που τα πράγματα τα εξωτερικά να μη σε βλάπτουν. Κι ακόμα προσπάθησε ν' απαλλαγείς απ' την ιδιοκτησία. Σημαίνει φοβερή απασχόληση, ατέλειωτη δουλειά, συνεχή αδικία. Η ιδιοκτησία μπαίνει εμπόδιο στην Ατομικότητα κάθε στιγμή". Πρέπει να σημειωθεί πως δε λέει ο Χριστός πως οι φτωχοί είναι αναγκαστικά καλοί, κι οι πλούσιοι αναγκαστικά κακοί. Αυτό δε θα 'ταν αληθινό. Οι πλούσιοι είναι, σε τάξη κοινωνική, καλύτεροι από τους φτωχούς, πιο ηθικοί, με περισσότερη πνευματικότητα, καλύτερους τρόπους. Υπάρχει μια μόνο τάξη στην κοινωνία που σκέφτεται τα χρήματα πιο πολύ από τους πλούσιους, κι αυτοί είναι οι φτωχοί. Οι φτωχοί δεν μπορούν να σκεφθούν τίποτ' άλλο. Αυτή είναι η τραγωδία του νάσαι φτωχός. Αυτό που πράγματι θέλει να πει ο Χριστός, είναι πως ο άνθρωπος φθάνει την τελειότητα, όχι μέσα απ' αυτό που έχει, ούτ' απ' αυτό που κάνει, αλλά πέρα για πέρα μέσα απ' αυτό που είναι. Κι έτσι ο πλούσιος νέος που έρχεται

στο Χριστό εμφανίζεται σαν ένας εντελώς καλός πολίτης, που ποτέ δεν πήγε ενάντια στους νόμους της πατρίδας του, ή ενάντια στις εντολές της θρησκείας του. Είναι εντελώς αξιοπρεπής, με τη συνηθισμένη έννοια αυτής της καδόλου συνηθισμένης λέξης.

Του λέει ο Χριστός, "Άφησε τα υπάρχοντά σου. Σ' εμποδίζουν να φθάσεις στην τελείωσή σου. Σου είναι αλυσίδες. Σου είναι βάρος. Η προσωπικότητά σου δεν τάχει ανάγκη. Μέσα, όχι πέρα από σένα, θα βρεις αυτό που πραγματικά είσαι, που πραγματικά θέλεις".

Έχω την αίσθηση πως πλατειάσαμε με τους ανωτέρω διανοητές και πως ξεφύγαμε από το κυρίως θέμα μας πλην όμως τα ανωτέρω απηχούν το κυρίαρχο γεγονός πως το πνεύμα του Χριστιανισμού έχει επηρεάσει το σύνολο του Δυτικού Πολιτισμού, τις υψηλότερες κορυφές της διανόησης ακόμη και εκείνες που κινούνται στο μεταίχμιο του Θεϊσμού-Αθεϊσμού. Δεν πρέπει όμως να μας διαφεύγει το γεγονός ότι οι Πατέρες της Εκκλησίας σε υπαρξιακά θέματα κινήθηκαν σε υψηλές σφαίρες Θεόπνευστης πνευματικότητας.

Για τον Άγιο Παΐσιο τον Αγιορείτη εγράφησαν και ειπώθηκαν πολλά και ίσως πλεονασματικά υποκαταστάθηκε ο λόγος του.

Η αλήθεια ίσως βρίσκεται στον βίο του αυτόν καθαυτόν. Ενορατικός και προεικονικός ή μη με το βίο του βρέθηκε πρώτα στο κέντρο της διδασκαλίας του Ευαγγελίου κατά δεύτερο λόγο στο κέντρο της Πατερικής Διδασκαλίας κατά τρίτο λόγο υπερέκλυψε την υπαρξιακή αγωνία και αναζήτηση της Δυτικής διανόησης. Θεία Χάριτι αξιώθηκε της κατακαίουσας αγάπης προς τον Τριαδικό Θεό και τα δημιουργήματά του με πρώτο τον άνθρωπο, της πλήρους ταπείνωσης και τέλος του εξοβελισμού των αιρετικών επιθυμιών του πνεύματος και πολύ περισσότερο της υλικής υπόστασής μας. Ο Υπαρξιστής Γάλλος Καμύ στο φιλοσοφικό του δοκίμιο «Ο Μύθος του Σίσυφου» έγραφε η «τραγωδία του ανθρώπου είναι πως το αδάνατο πνεύμα κατοικεί σε ένα φθαρτό σώμα». Είχα την αγαθή τύχη το έτος 1981 συνοδεύοντας τον Κατηχητή μου και Αρχιμανδρίτη Μακαριστό Ιερόθεο Πετρίδη (λησμονημένος και αυτός ο καλοκάγαθος Ποιμένας) στο Άγιον Όρος όπου στην Παναγούδα συναντήσαμε τον τότε Γέροντα Παΐσιο. Ενθυμούμαι πόσο απλοϊκά μας έδωσε να καταλάβουμε το πόσο δέσμοι γινόμαστε των αναγκών μας και επιθυμιών. Πριν μας είπε για να πίνουμε νερό είχαμε τα ποτήρια που ήταν κοντά ανοιχτά και κατ' αυτόν τον τρόπο εύκολα στο πλύσιμο. Κατόπιν ήρθαν τα ψηλά και στενά και για το πλύσιμό τους χρειαστήκαμε και ένα άλλο εξάρτημα. Λόγος απλός και

κατανοητός γύρω από την έννοια της «ΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗΣ» για την οποία η Δυτική διανόηση έχυσε τρόπον τινά και μεταφορικά τόνους μελάνης. Από την τότε επίσκεψη πέρασε χρόνος πολύς. Οι προσκυνητές του Αγίου Όρους και επισκέπτες του Γέροντος Παϊσίου πολλαπλασιάσθηκαν και εκτός Αγίου Όρους η φήμη του και οι λόγοι έβρισκαν μεγάλη απήχηση στις καρδιές των ευσεβών και πιστών Χριστιανών. Όλοι αυτοί οι κατηχητικοί λόγοι είναι βάλσαμο ψυχής αλλά δεν στοχεύουν απλά και μόνο στο να μας στηρίζουν στις δυσκολίες της ζωής ή να λειτουργούν ως άλλοθι επιτέλεσης των υποχρεώσεών μας ως Χριστιανών.

Δεν αρκεί να λέμε «το είπε ο Άγιος Παΐσιος» και να ευλαβούμαστε του Ονόματός του.

Είναι εξόφθαλμο ότι σήμερα έχουμε παγιδευτεί μεταξύ του ακραίου σκοταδιστικού υλισμού και του χριστιανικού ευσεβισμού, που δεν έχει σχέση με την Ευαγγελική ρήση «Θυσίαν θέλω και ουχί έλεον».

Αυτό τον καιρό εναγωνίως αναζητούμε την υλιστική μας σωτηρία μέσω αγνωστικιστών τουτέστιν άθεων ηγετών τους οποίους αποκαλούμε και τεχνοκράτες ενώ πολλοί γνωρίζουμε πως πάση θυσία πρέπει να αναζητήσουμε και να κατακτήσουμε ματώνοντας την πνευματική μας σωτηρία.

Αυτή την εποχή μας χρειάζεται ένα καθαρτήριο του Δάντη, η κουβέντα το «Είπε ο Γέρον και νύν Άγιος Παΐσιος» ουδέν ωφελεί, ο Άγιος δια του βίου του μας καλεί σε αγώνα αυτοϋπέρβασης και πολύ περισσότερο σε αγώνα «ΑΥΤΟΪ-ΠΕΡΝΙΚΗΣΗΣ» των παθών μας, των επιθυμιών και μικροτήτων μας.

Φυσικά η ασθενής μας ανθρώπινη φύση αδυνατεί να φθάσει στις πνευματικές κορυφές του Αγίου Παϊσίου. Σημασία έχει να ακολουθούμε το «Γνώθι σ' αυτόν» και το «Ένδον σκάπτε» και στο μέτρο των ψυχικών μας δυνατοτήτων να ακολουθούμε τις προτροπές του Αγίου επ' αγαθώ δικό μας και των συνανθρώπων μας.

Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Σ Η

Η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας σε συνεργασία με το Τμήμα Μηχανικών Η/Υ και Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και το Δήμο Αργυροκάστρου διοργανώνει Ημερίδα με θέμα: «Πρόγραμμα Interreg-Balkanearna: Συλλογή, ανάδειξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς της τοπικής κοινωνίας» τη Δευτέρα 22/8/2016 στην αίθουσα Εκδηλώσεων της Βιβλιοθήκης.

Οι οικισμοί της Επαρχίας το 1926

Επιμέλεια: Χ.Γ. Γκούτος

Το 1926 εκδόθηκε το ογκώδες βιβλίο του Ν. Ιγγλέση «Οδηγός της Ελλάδος»

Οι σελίδες του 285 κ.επ. αναφέρονται στις κοινότητες του νομού Ιωαννίνων με στοχεία για τον πληθυσμό εκάστης, τις αποστάσεις της από άλλους οικισμούς, τα προϊόντα της, τις δημόσιες υπηρεσίες που έδρευαν σε αυτήν κλπ., ενώ στις σελ. 1188 κ. επ. αναγράφονται οι επαγγελματίες που υπήρχαν σε εκάστη. Όμως, για τις περισσότερες κοινότητες του νομού (που παρατίθενται με αλφαβητική σειρά) σημειώνονται λίγα μόνον από τα στοιχεία αυτά. Μεταγράφω εδώ συνθετικώς τις περιεχόμενες πληροφορίες για τις 36 μνημονευόμενες κοινότητες της επαρχίας Κόνιτσας, χωρίς τον πληθυσμό τους (βάσει της απογραφής του 1920) και με τις συντομογραφίες του βιβλίου (όπως: οκ. = οκάδες, χ = χιλιάδες). Περισσότερες πληροφορίες παρέχει ο «Οδηγός της Ελλάδος» που εκδόθηκε το 1930 από τον «Πυρσό».

Κόνιτσα. Πρωτεύουσα της ομωνύμου Υποδιοίκ. Ν. Ιωαννίνων. Είναι αμφιθεατρικώς εκτισμένη επί των πρανών του βουνού Κόνι, της αρχαίας Τύμφης, δυτικώς δε αυτής εκτείνεται πεδιάς πλάτους 10 και μήκους 40 χιλμ., διαρρεομένη υπό του Αώου και φραπομένη εκ δυσμών υπό τους όρους Νεμέρτσκα. Εις Ιωάννινα δι' οδού βατής 22 ώραι. Η περιφέρειά της περιλαμβάνει και άλλους 4 οικισμούς. Κλίμα ορεινόν και ψυχρόν, άφθονα ύδατα, πλούσιαι φυτεΐαι και κήποι. Έδρα του μητροπ. Βελλάς και Κονίτσης, εις νη ανήκουν ναοί ενοριακοί 108, εξωκλήσια 187, ιερείς 119, ιεροκήρυξ.

Αρχαί: Υποδ. Κοινοτ. Συμβούλ. Αστυν., Ειρην. Εφορία οικον., Συμβολαιογ. Γ. Λυμπερόπουλος, Ταμείον, Ταχ. Τηλεγρ.

Εκπαίδευσις: Ελλην. σχολ. και δύο Δημ. σχ. Εξατάξια αρρ. θηλ., νηπιαγ. δύο, επιθ. Δημ. Σχολείων - Ναοί: Αγ. Νικόλαος, Αγ. Απόστολοι, Προφ. Ηλίας, Παναγία, Αγ. Παρασκευή, Αγ. Αθανάσιος.

Πανήγυρις: Ετησία, 26 Σεπτ. εμπορική 10 ημερών παρά την μονήν Γενεθλίων της Θεοτόκου («Παζαρόπουλον»), πωλούνται κατ' αυτήν πλήθη κτηνών, εκλεκτοί τυροί (ούρδες), δέρματα και μάλλινα υφάσματα έργα της γυναικείας κυρίως βιοτεχνίας του τόπου.

Παραγωγή: Δημητριακά 650 χ.ο., όσπρια 50 χ.οκ., οίνος 65 χ. οκ., μύγδαλα, κάρυα κλπ. 35 χ.οκ., οπώραι 25 χ. οκ., βύσινα και κεράσια 50 χ. οκ., ξυλεία, ξυ-

Κονίτσα

λάνθρακες. Αιγοπρόβατα 40 x. κεφαλαί, αγελάδες 250, δέρματα 12 x. κομμάτια, γάλα 50-60 x. οκ., σάγματα 12 x. κομμάτια.

Εξαγωγείς (δημητριακά, κτηνοτροφικά, οίνος κλ): Δαλαμάγκας Ν. Ζήσης Α., Κωνσταντινίδης Β., Λώλης Κ. **Αποικιακά**: Κήτας Γ., Κουκέσης Γ., Λαμπρίδης Χ. **Πρακτορείον Ασφ. Αιμοπ. Ετ.** Λαμπρίδης Χ., **Βιβλιοπωλείον** Λαμπρίδης Χ., **Εργολ. δημοσ. έργων** Παπάς Γ., **Εργολ. προμηθ. ειδών στρατού** Θάνος Ι. **Ζαχαροπλ.** Νάτση Γ., Πορφυρίου Δ. Στέρτσιου Λ., Τζέκα Χ., **Ιατροί** Αδαμαντίου Ι., Μπεκιάρης Ν. Φώτου Ν. **Κουρεία** Εικοσιπεντάρη Γ., Λάπα Γ., Μερσίν Μεχμέτ. **Καφενεία** Γεράση Γρ., Κιαμήλ. Αζίζ, Μούρκου Αλ., Πηγαδά Ν., Ρομπούλου Π., Σδούκου Μ., **Κρεοπωλεία** Γκόγκου Γ. Ζδράβου Ν. Νετζήτ Σ. **Ξενοδοχεία** Κούσιου Β. και Λασπονίκου Γ. (και φαγητά), Καραγιάννη Ν. Σωτηρούλη Μ. **Ορειχαλκουργείο** Νάτση Σ. **Παντοπωλεία** Καπακλή Χ., Καρατζήμου Σ., Κωνσταντινίδη Β., Λώλου Κ., Μάχακα Α., Μπούνα Μ., Πηγαδά Ν., Ρόμπολου Π., Σάλκο Χακή, Τρουμπάκη Κ., Τούμπα Ν., Τσινάβαλου Α., Φίλιου αδελφοί, Φλώρου αφοί. **Ραφείο** Παπακώστα Γ., **Σιδηρουργεία** Αναστασίου Γ., Μεχμέτ Ζεκέρ, Μπερτοδούλου Ι. **Τραπεζιτικά γραφ.** Ζήσης Μ., Λαμπρίδης Χ. **Υποδηματοποιεία** Αποστόλου Μ., Ζώνη Κ., Μέλλου Γ., Μπλαγκανά Δ., Τζιάτζου Σ. **Υφάσματα** κλ. Ζακόπουλος Β., Ζήσης Μ., Κούσιος Χ., Λαμπρίδης Χ., Νάτσης Γ., Νέκος Χ., Ρούμβος Σ., Τουσγούνη Α., Φίλιου αφοί, Φλώρου αφοί. **Φαρμακείον** Ρούση Α., **Φαρμακεμπορείον** Λαμπρίδη Χ., **Ψιλικά** κλ. Τσιγαρίδας Θ., **Ωρολογοπ.** Ζαχαράκης Κ.

Βούρμπιανη: Απέχει της Κονίτσης 7 ώρας, οδοί παρημελημένοι, έδαφος ορεινόν και άγονον, των κατοίκων μεταναστευόντων αθρόως. Επί τουρκοκρατίας διετήρει άριστην Αστικήν σχολήν με οικοτροφείον. Έδρα λόχου πεζικού, *Ελλην. σχολείον* μαθ. 60, *Δημοτικόν σχολείον* αρρ. μαθ. 80, θηλ. μαθ. 80. *Ταχυδρομ. Παραγωγή*: δημητριακά και όσπρια ολίγα, κυψέλαι 100, ορنيθοτροφεία μικρά, 4 υδρόμυλοι. *Κοινοτικός Σύνδ.* Βουρ. με έδρα Αθήναι, τμήματα εις Βουρ. και Ιωάν. *Παντοπωλεία* Κατσένη Β., Κονίνη Ν., Παπαδημητρίου Μ. *Ιατρός* Παπαγεωργίου Διομ.

Βράνιστα: Χωρίον της Κρυονέρι (κάτ. 27), πανδοχείον Κασίκα Αγαμέμ.

Βριάζα: Απέχει από Αρμάτοβον ώρας 2. Έκτασις 15 x. στρεμ. Δημ. σχ. αρρεν., Παρθ., Νηπιαγ. μαθ. 150, Ταχυδ. αγρ., Παντοπωλεία Καραγιάννη Χ., Μποζοβίτη Δ.

Γαναδιό: Ιατρός Τσανάδης Γ., Καφενείο Λιόγκας Ι., Παντοπωλεία Ζιώγας Γ. Χατζής Κ., Ραφείον Ζιώγας Γ.

Γκρισμπάνι: Προς ανατ. της Κονίτσης ώραι 2.20' από της δεξιάς όχθης του Αώου 0.45', Παντοπωλεία Ματσή Αθ., Μπόγδου Γ., Σακκά, Χ. Σιδηρουργείον Χρόνη Β.

Γορίτσα: Απέχει της Κονίτσης 1.15' ώρας, επί των βορείων πρανών του όρους Παπίγκου.

Δέντσικο: Βορείως της Κονίτσας 7 ωρ. παρά τους πρόποδας της Αρίνας (υψ. 1608 μ.), οδός ημιονική. Παντοπωλεία Καράτσα Ν., Παπαγεωργίου Πλ. Υποδηματοποιείον Γαργάλα Σ.

Δεπαλίτσα: Παρά τον Αών, Δ. της Κονίτσας 3.30' ώρας, οδός βατή. Μονή Μολυβδοσκεπάσου. Παντοπωλεία Τζιάτζου Αθ., Κατσιώτα Απ.

Δερβένη: Ξενοδοχείον Φίλιου Γ.

Ζέλιστα: Από Κονίτσας 2 ώραι, οδός βατή. Έκτασις 5 τ. χλμ. Γραμματοδιδ. μικτόν μαθ. 20, Ταχ. αγρ. Καλλιεργούνται 650 στρ. σιτηρά, 50 χ. οκ., φασόλια και πατάται 2 χ. οκ., κρόμμυα 5 χ. οκ. κράμβαι 3 χ. κομμάτια, σταφυλαί κληματαριών 5-6 χ. οκ. Τα πλείστα εξάγονται εις Κόνιτσαν. Κτηνοτροφία ακμαία.

Ζέρμα: Από Κονίτσας 10 ώρας ΒΔ, οδός ημιονική, Μονή Κοιμ. Θεοτόκου, Σχ. μικτόν μαθ. 50 Ταχυδ. Έκτασις 20 τ. χλμ. Σιτηρά 90 χ. οκ., βουτ. και τυρός 3.500 οκ.

Ίσβορος: Επί παραποτάμου του Σαρανταπόρου, οδός ημιονική, από Κονίτσας 3.30' περιοχή δασώδης, σιτηρά 30 χ. οκ., κεράσια 500 οκ., λαχανικά ολίγα, σταφυλαί 7 χ. οκ. Δημ. σχ. μικτόν. Ταχυδ. αγρ. Παντοπ. Γεράση Α., Ζακόπουλου Χ., Βαλάνου Χ.

Κάντσικον: Από Φούρκας 1.30' ωρ. μονοπάτια δύσβατα. Δημ. σχ. μικτόν μαθ. 100. Ταχ. αγρ. Παραγωγή δημητρ. 60 χ. οκ., αιγοπρόβατα 2.500. Παντοπ. Βασιλούλη, Καταλούλη, Κίτση.

Καστιάνιανη: Από Κονίτσας 7.30' έκτασις 80 χ. στρ. ορεινά και δασώδη κατά το πλείστον, διασχιζόμενα από οδούς βατάς και ημιονικάς, Δημ. σχ. μικτόν, Σταθμός αστυν. Τ.Τ.Τ. Συμβολαιογρ. Υποθηκοφυλακείον. Καλλιεργούνται 15. χ. στρ., σιτηρά 60 χ. οκ., μήλα εκλεκτά 35 χ. οκ., κάρυα 5 χ. οκ., κεράσια 12 χ. οκ., αχλάδια 2 χ. οκ. σταφυλαί, 120 χ. οκ., μελισσοκομεία 15, συνεργατικός σύλλογος. Παντοπ. Αναγνωστοπούλου, Γκάσιου, Παπαχρήστου. Κρεοπωλείον Κατσαρού Ν. Υποδηματ. Μπίλη Γ.

Κεράσοβον: Από Κονίτσας 3.15'. Ταχυδρ. Παντοπωλ. Σιούλη, Παπαγιάννη, Τζουμπάνου.

Κοσάρτσικο: Από Κονίτσας 2.30', κάτοικοι 39.

Κορτίνιστα: Από Κονίτσας 1.30' υπό το όρος Σούσνιτσα (υψ. 1212).

Κουτσούφλιανη: Από Κονίτσας 1 ώρα.

Λεσκάτσι: Από Βούρμπιανης 1 ώρα. Παντοπ. Γιαννούλη Β. Υποδηματ. Στεργίου Β.

Λιτονιάβιστα: Ξενοδοχ. Αναγνωστοπούλου Ν. Παντοπωλ. Ιαννοπούλου Χ., Νίκου Χ., Σιδηρουρ. Μπερτοδούλου Ν.

Μάτσι: Από Κονίτσας 1.15' Παντοπωλ. Φαρμάκη Χ.

Μελισσόπετρα: Παντοπωλ. Βλάχου Γ., Κόντη Β., Κριτσίκη Απ. Χωρίον Πυροβί-

τσικα κάτ. 72.

Μόλιστα: Από Κονίτσης 2.15'. Σύγκειται εκ των οικισμών Μεσαριά (κ. 101) και Μποτσιφάρι (κ. 162). Παντοπωλ. Λέτσιου Δ., Λέτσιου Κ., Λέτσιου Μ., Λώλου Χ., Μακάριου Θ., Μακάριου Ευ., Μούστου Ι.

Οστανίτσα: Από Κόνιτσα 2 ώραι. Μονή Γκούρας (μοναχοί 123). Παντοπωλ. Μπόνιου Θ., Οικονομίδου Μ., Σαγγαρίδη Θ., Σιάφη Α., Σιάφη Ε. Καφεενείο Τρουκίδη Κ.

Πάδες: Από Κονίτσης 3 ώραι, από Σαμαρίνας 6 ώραι. Λόγω του αγόνου εδάφους οι κάτοικοι μεταναστεύουν. Έκτασις 2.620 στρ. Παραγωγή: σίτος, αραβόσιπος 12 χ. οκ., επί 120 στρεμ., τριφύλλι 5 χ. οκ., πρόβατα 5.000 Δημ. σχ. μικτόν, ναός και 7 παρεκκλήσια, Αστυν. σταθμός, Ταχυδ. αγρ. Καφ. Ρώσιου Α. Παντοπωλ. Πλασάτη Κ., Τζιατζοπούλου Β. Τζουβέκα.

Παλιοσέλι: Από Κόνιτσα 2.30' ώραι, επί των Ν παρειών του Σμόλικα (υψ. 2574 μ.). Παντοπωλ. Ζησάκη Π., Τζίμα Β., Χαρίση Κ.

Πεκλάρι: Παντοπωλ. Καραγιάννη Ι.

Πλάβαλη: Από Κονίτσης 3 ώραι, οδός ημιονική παρά τον Ίσβορον. Παντοπωλ. Δίσιου Χ., Κιαμοπούλου Μ.

Πληκάτι ή Πελκάτι. Από Κονίτσης 7 ώραι, από Δέντσικο 0,45'. Παντοπωλ. Βασάκου Σ., Θιολότη Ν.

Πυρσόγιαννη: Από Μολίστης 1.45' Παντοπωλ. Γκάσιου Δ., Μαρασίκη Α., Παπαλαμπρίδη Κ., Πύρσου Α.

Σέλιση: Από Βούρμπιανης 0.30' Παντοπωλ Βενέτη Δ.

Σταρίσανη: Έκτασις 2.500 στρ., παραγωγή επί 1400 στρ. σίτος, αραβόσιπος. Ταχυδρ. αγρ. Παντοπωλ. Βελλά Ν., Παπαχρησιτίδη Ι.

Στράτσιανη: Από Μόλιστα 1.45', μεταξύ δύο παραποτάμων του Σαραντοπόρου. Παντοπωλ. Οικονόμου Ι., Ρόζου Χ., Σκορδά Δ.

Τούρνοβο: Από Βούρμπιανη 1.45'. Παντοπωλ. Γράβα. Γ., Παπαγεωργίου Ε., Παπαχρήστου Κ.

Φούρκα: Εις τους πρόποδας του Σμόλικα (υψ. 1556 μ.). Από Κεράσοβο 2 ώραι, οδοί ημιονικαί, έκτασις 12. χ. στρεμ. Παραγωγή: αραβόσιπος, βρώμη, βρίζα, ρόβη, σίτος 30 χ. οκ., επί 360 στρ., αιγοπρόβατα 5. χ., φορβάδες 150, φορτηγά 200, αγελάδες 350. Εξαγωγή: τυρού, βουτύρου και σφαγίων. Δημ. σχ. αρρ. μαθ. 65, Παρθεναγ. μαθ. 40. Ταχ. αγροτ. Μονή Κλαδόρμης (κ. 5). Παντοπωλ. Μουτσούλη Γ., Τσιάστα Γ. Ζωέμπορος Σταγκίκας Α. Τυρέμπορος Γάκης Α.

Χιονιάδες: Παντοπωλ. Βούρη Ι., Σκούρτη Χ.

Η Χορωδία Κόνιτσας στην Πρεμετή

Φωτεινή Τσάνη

Κάθε χρόνο στην Πρεμετή της Νότιας Αλβανίας λαμβάνει χώρα το τριήμερο Φολκλορικό Φεστιβάλ, «Përmeti Multikulturor». Φέτος, μετά από πρόσκληση του κ. Niko Mihali, του υπεύθυνου διοργάνωσης του φεστιβάλ και μέλους του CIOFF (International Council of Organizations of Folklore Festivals and Folk Arts), είχε την ιδιαίτερη τιμή να συμμετέχει σε αυτό και η μικτή τετράφωνη χορωδία του Δήμου Κόνιτσας.

Η αποστολή που απαρτιζόταν από 30 μέλη της χορωδίας και τον μαέστρο της κ. Ιωάννη Γαλίτη, τον Δήμαρχο, κ. Ανδρέα Παπασπύρου, αντιδημάρχους και συνοδούς των μελών, αναχώρησε από την Κόνιτσα το μεσημέρι της 28ης Μαΐου 2017, ημέρα Κυριακή.

Το λεωφορείο, που μετέφερε τη χορωδία, διέσχισε μέσω του τελωνείου της Κακαβιάς τα χωριά της Δρόπολης - Βόρειας Ηπείρου. Πρώτη μας στάση στο χωριό Βουλιαράτες όπου βρίσκεται το μοναδικό Ελληνικό στρατιωτικό

νεκροταφείο στην Αλβανία με αναγνωρισμένους πεσόντες του 1940-41. Εκεί έγινε κατάθεση στεφάνου και τηρήθηκε ενός λεπτού σιγή. Το ίδιο συνέβη και στα Στενά της Κλεισούρας, στο αντίστοιχο μνημείο των πεσόντων. Το γεγονός αυτό προκάλεσε συναισθήματα συγκίνησης στους παραβρισκόμενους.

Φτάνοντας στην Πρεμετή έγινε θερμή υποδοχή εκ μέρους των διοργανωτών. Όση ώρα η χορωδία έκανε τις απαραίτητες πρόβες, οι συνοδοί περιηγήθηκαν στην όμορφη Πόλη, δίπλα στον Αώο, ο οποίος εδώ είναι πια μεγαλύτερος από ό,τι στην Κόνιτσα. Το βράδυ όλα ήταν έτοιμα για την παρουσίαση. Ο αρχικός σχεδιασμός για εμφάνιση στην κεντρική πλατεία δεν πραγματοποιήθηκε, λόγω των δυσμενών καιρικών συνθηκών κι έτσι η χορωδία έκανε την εμφάνισή της σε ειδικό κλειστό χώρο, παρουσιάζοντας παραδοσιακά και σύγχρονα μουσικά κομμάτια. Στη συνέχεια, οι θεατές πα-

Κόνιτσα

ρακολούθησαν χορευτική παράσταση από την περιοχή του Ελμπασάν. Η εκδήλωση έκλεισε με ανταλλαγές δώρων και ευχών μεταξύ των Δημάρχων των δύο πόλεων.

Μετά το πέρας του Φεστιβάλ οι διοργανωτές παρέθεσαν δείπνο στα μέλη της χορωδίας σε ταβέρνα σε γραφική τοποθεσία κοντά στην πόλη.

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε πως η παρουσία της χορωδίας υπήρξε απολύτως πετυχημένη. Επιπλέον το κλίμα ήταν θετικότατο και ελπιδοφόρο ως προς τη σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ της Κόνιτσας και της Πρεμετής, κάτι που μας κάνει να προσβλέπουμε σε ανάλογες μελλοντικές συνεργασίες.

Η Χορωδία της Λευκίμης στην Κόνιτσα

Στις 24/6 η Μικτή χορωδία της Λευκίμης παρουσίασε ένα εξαιρετικό πρόγραμμα με είκοσι τραγούδια Ελλήνων δημιουργών (ποιπτών-συνθετών), καταχειροκροτούμενη από το ακροατήριο στον αρχαιολογικό χώρο του αρχοντικού της Χάμκως.

Η χορωδία ιδρύθηκε το 1988 και συμμετείχε σε πολλές εκδηλώσεις -φε-

στιβάλ σε πόλεις εντός και εκτός της χώρας. Το ρεπερτόριό της αποτελείται όχι μόνο από την επανησιακή καντάδα, αλλά και στο ποιοτικό ελληνικό τραγούδι.

Στον μαέστρο Σπ. Σαμοΐλη και τα άτομα της 40μελούς χορωδίας συνεχάρηκαν ο Δήμαρχος κ. Ανδρέας Παπασπύρου και ο Πρ. της Κοινοφελούς επιχείρησης κ. Αθαν. Λάκκας.

Η Συναυλία της Χορωδίας του Δήμου

Στα πλαίσια του πενθήμερου φεστιβάλ, στις 25/6 η Μικτή χορωδία ενηλίκων του Δήμου πραγματοποίησε συναυλία στο χώρο του αρχοντικού της «Χάμκως» με τα τραγούδια Ελλήνων ποιπτών και συνθετών. (Γκάτσος, Ελύτης, Σεφέρης, Θεοδωράκης, Χατζηδάκης κ.ά.).

Η χορωδία ιδρύθηκε πριν από 20 χρόνια με προσανατολισμό το δημοτικό

τραγούδι με διάφορους δασκάλους κατά διαστήματα. Τραγούδησε σε διάφορες τοπικές εκδηλώσεις αλλά και σε άλλες πόλεις της χώρας.

Πριν από τρία χρόνια μετεξελίχθηκε σε κλασική περιλαμβάνοντας στο ρεπερτόριό της έντεχνα και παραδοσιακά τραγούδια.

Με τον μουσικό συνθέτη Γιάννη

Γουλίτη και την πιανίστα σύζυγό του Αγγελική Παπανικολάου, παρόλο το μικρό διάστημα, σήμερα βρίσκεται σε πολύ καλό επίπεδο και είναι σίγουρο ότι θ' ανέβει πιο ψηλά στο μέλλον, δικαιώνοντας τις προσδοκίες του Δήμου και προσωπικά του Δημάρχου κ. Παπασπύρου, των μουσικών δασκάλων και των μελών της που αφιλοκερδώς διαθέτουν χρόνο και κόπο για προσφορά στη μικρή κοινωνία της πόλης μας.

Η συναυλία της 25/6 ήταν μια πανδαισία στίχων και μουσικής. Ο μαέστος με μικρή επιξηγηματική εισαγωγή, πριν από κάθε τραγούδι, κατατόπιζε τον ακροατή να απολαύσει το νόημα και τον ήχο σε μια αρμονική σύζευξη.

Ήταν μια εξαιρετική εκδήλωση που καταχειροκροτήθηκε απ' όλους τους ακροατές της: Μαέστρο, χορωδούς, Δήμο και Πρόεδρο ΚΕΔΚ κ. Αθ. Λάκα.

Παιδική χορωδία

Το βράδυ της 26ης Ιουνίου ήταν η σειρά της Παιδ. Χορωδίας στην κεντρική πλατεία σε μια εκδήλωση που ξεπέρασε κάθε προσδοκία.

Μπράβο στα παιδιά που τόσο γρήγορα αφομοίωσαν τη μουσική τους μάθηση πετυχαίνοντας αξιοθαύμαστα αποτελέσματα.

Το μουσικό φεστιβάλ του Δήμου έκλεισε με την εκδήλωση στην κεντρική πλατεία στις 27 Ιουνίου.

Με απαγγελίες στίχων Ελλήνων και ξένων ποιητών από μέλη της χορωδίας, μουσική με φλάουτο και κιθάρες, τραγούδι, απόλεψε το κοινό μια εξαιρετική

βραδιά.

Ποιήματα με διαχρονικό νόημα και μηνύματα ανθρωπιάς έδωσαν ένα διαφορετικό τόνο στην εκδήλωση προβληματίζοντας τον άνθρωπο να αγωνιστεί για να καλυτερεύσει τη μοίρα του...

Κλείνοντας τη μουσικοποιοτική μυσταγωγία των πέντε ημερών, νομίζουμε ότι έγιναν κάποια βήματα για την πολιτισμική ανέλιξη της τοπικής μας κοινωνίας γιατί, κατά το ρηθέν από τον Απόστολο Παύλο: «Ουκ επ'άρτω μόνο ζήσεται άνθρωπος», χρειάζεται και πνευματική τροφή!...

Σ.Τ.

ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

1. ΚΟΝΙΤΣΑ, (Ιστορία και Πολιτισμός) Τρίτη έκδοση.
 2. ΠΑΖΑΡΙΟΥ ΑΝΑΤΟΜΗ (Πολιτισμική Μαρτυρία) Εκδόσεις ΡΟΕΣ, «Οι Ηπειρώτες» β' έκδοση.
 3. «Κι οι αργαλειοί δε δούλεψαν» εκδ. Ζαχαράκη Αθήνα. Τηλ. 210 8834329
- ΚΟΝΙΤΣΑ. Βιβλιοπωλείο ΕΛΕΝΗ ΚΥΡΙΤΣΗ ΤΗΛ. 26550 22434

1ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ Φιλαρμονικών στην Κόνιτσα

Του ΗΛΙΑ ΑΝΔΡΕΟΥ

Το 1ο Φεστιβάλ φιλαρμονικών που έλαβε χώρα στην πόλη μας μεταξύ 30/6 και 2/7 στέφθηκε από την μεγαλύτερη δυνατή επιτυχία. Πρωτόγνωρος θεσμός για τα ήθη και έθιμα του τόπου μας και άγνωστος στα μέχρι τώρα πολιτιστικά δρώμενα, συνοδεύεται από τις ευχές και τις ελπίδες όλων μας για μακροήμευση επ' αγαθώ της ψυχικής μας καλλιέργειας, την οποία τόσο πολύ εύχουμε ανάγκη. Πρέπει να έχουμε το σθένος να λέμε κάποιες αλήθειες και επί του προκειμένου πρέπει να ειπωθεί πως μας λείπει σε υπερθετικό βαθμό η μουσική παιδεία με μόνη εξοικείωση με τις θρησκευτικές πανηγύρεις εκφράσεις και δημιουργήματα της λαϊκής ψυχής.

Στο Φεστιβάλ μετείχαν:

- Δημοτική Φιλαρμονική Τρικάλων.
- Φιλαρμονική Δήμου Δοξάτου Νομού

Δράμας

- Φιλαρμονική Λεχαινών «ΟΡΦΕΥΣ».
- Φιλαρμονική Ορχήστρα Κυπαρισσίας Δήμου Τριφυλίας.
- Φιλαρμονική Εταιρεία Λευκάδας
- Φιλαρμονική Δήμου Ιωαννινών
- Φιλαρμονική Δήμου Κόνιτσας «Ελευθέριος Παγγές»

Αγαπητέ Αρχιμουσικέ Χρήστο Γεωργάνο έχω ζήγσει την σεμνότητα και τις ικανότητές σου ως δασκάλου της μουσικής παιδείας και ως εκ τούτου οι έπαινοί σου είναι εκ του περισσού. Πλην όμως όταν κάποιος ανοίγει λεωφόρους εκεί που μέχρι χθές υπήρχαν ατραποί τουλάχιστον πρέπει να προβάλεται ως παράδειγμα προς μίμηση για τους επιγενόμενους, αλλά να εγγράφεται στην ιστορία του τόπου μας όπως οι παλαιότεροι μουσικοί δάσκαλοι Βενεζίδης και Ελευθέ-

ριος Παγγές, το όνομα του οποίου φέρει η Φιλαρμονική μας. Όθεν λοιπόν αγαπητέ Χρήστο πολλαπλά συγχαρητήρια για την επιτυχή διοργάνωση του 1ου Φεστιβάλ Φιλαρμονικών στην Κόνιτσα καθώς και θερμά συγχαρητήρια στην Δημοτική αρχή η οποία αγκάλασε με θέρμη την πρότασή σου. Και τώρα με πολλή προσοχή κάποιες σκέψεις για ευαίσθητα θέματα της καθ' ημάς Φιλαρμονικής, η οποία διαβιοί τα πρώτα της χρόνια. Το πλέον ευαίσθητο σημείο είναι το πως τα παιδιά και οι έφηβοι της Φιλαρμονικής προσέλαβαν τα μηνύματα του Φεστιβάλ. Ίσως υποψιάζομαι πως οι παιδικές και εφηβικές ψυχές να προσέγγισαν με δέος το όλο γεγονός μπροστά στην αρτιότητα και στην υψηλή τεχνική των Φιλαρμονικών οι οποίες εν παρόδω έχουν μεγάλη διάρκεια ζωής και πολλές ώρες δουλειάς και αρκετές εμπειρίες. Πρόκειται πλέον περί εξ επαγγέλματος μουσικών αν κρίνω από την ανηψιά μου, κόρη του φιλόμουσου αείμνηστου αδελφού Οδυσσέα και τον σύζυγό της Κώστα Γιωτάκη οι οποίοι διδάσκουν και μουσική.

Είναι φύσει αδύνατον να νεκρά μέλη της Φιλαρμονικής να μην έκαναν την σκέψη: άραγε εμείς θα έχουμε το περιθώριο και τις δυνατότητες να γίνουμε ολοκληρωμένοι μουσικοί. Δικαιολογημένο ερώτημα και πολύ περισσότερο δίκαια πλησμονή.

Διεισδύω στα πλέον ευαίσθητα ζητήματα από τα οποία εξαρτάται η μακρομέρευση της Φιλαρμονικής για να αποφύγουμε τραυματικές εμπειρίες εφήβων.

Εν αρχή είναι οι αποχωρήσεις μελών λόγω σπουδών. Φυσικά αυτά δεν θα αποκοπούν οριστικά από το σώμα της Φιλαρμονικής αλλά η πολύμηνη απουσία τους είναι το πρώτο ακανθώδες πρόβλημα. Δεύτερη σημαντική επισήμανση: Σήμερα οι νέοι αντιμετωπίζουν πολλές προκλήσεις οι οποίες θα έλεγα τους εκτροχιάζουν από μια παραγωγική εφηβική ζωή. Πιστεύω πως η Φιλαρμονική πρέπει να επανδρωθεί με την συνέργεια γονέων και διδασκάλων από τις τάξεις πέμπτη και έκτη δημοτικού. Δύσκολο έργο για τον Αρχιμουσικό αλλά τουλάχιστον θα υπάρχει ένα βάθος χρόνου πληρότητας. Ο άνθρωπος παράγων είναι εκείνος που θα καθορίσει την πορεία της Φιλαρμονικής. Ωριμες σκέψεις, σωστές αποφάσεις, ενότητα Δήμου-Γονέων-Αρχιμουσικού-Διδασκάλων-Καθηγητών είναι παράγοντες που θα συμβάλλουν στην επιτυχία και μακρομέρευση του όλου εγχειρήματος. Πέραν αυτών πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην επαγγελματική σταθερότητα του Αρχιμουσικού ο οποίος πρέπει να είναι απερίσπαστος στο σπουδαίο έργο του.

Έφηβοι και Νέοι κάντε την επανάστασή σας μην παραδίδετε τις ιερές αισθήσεις της ακοής και της όρασης στους εμπόρους της αβελτηρίας (νωθρότητα της σκέψης).

Ο στυλοβάτης της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης επί Γεωργίου Παπανδρέου καθιέρωσε τον όρο ΑΒΕΛΤΗΡΙΑ λέγοντας: ο τόπος μας ολοένα βυθίζεται περισσότερο στην αμάθεια και στην αβελτηρία.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Σεμινάριο εκλαϊκευμένης Γεωλογίας στο Δήμο Κόνιτσας

Με μεγάλη επιτυχία ολοκληρώθηκε την Τετάρτη 14 Ιουνίου 2017 το σεμινάριο εκλαϊκευμένης Γεωλογίας στο πλαίσιο του εορτασμού του έτους 2017 ως έτος Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης και της Εβδομάδας Γεωπάρκων. Η διοργάνωση έγινε από τον Δήμο Κόνιτσας και το Παγκόσμιο Γεωπάρκο UNESCO του Βίκου-Αώου με συν-διοργανωτές το Ι.Γ.Μ.Ε. και την Ήπειρος Α.Ε. εκ μέρους της Ε.Δι.Α.ΓΕ. Βίκου-Αώου (Επιτροπή Διατήρησης και Ανάδειξης του Παγκόσμιου Γεωπάρκου Βίκου-Αώου της UNESCO).

Στο Σεμινάριο πραγματοποιήθηκαν

δύο εισηγήσεις σε θέματα γεωλογικής ερμηνείας του περιβάλλοντος στην αίθουσα του Δημαρχείου της Κόνιτσας από τους έμπειρους γεωλόγους του Ι.Γ.Μ.Ε. Παναγιώτη Πάσχο και Ευάγγελο Νικολάου.

Το απόγευμα πραγματοποιήθηκε πεζοπορία στην χαράδρα του Αώου από τη Γέφυρα της Κόνιτσας έως τη Μονή Στομίου, όπου και επιστημάνθηκαν επί τόπου οι σημαντικοί γεώτοποι της διαδρομής.

Το σεμινάριο απευθυνόταν κυρίως σε οικο-ξεναγούς, οδηγούς βουνού αλλά και σε όσους δραστηριοποιούνται στο χώρο του τουρισμού γενικότερα.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Καλοκαιρινή Εκστρατεία Ανάγνωσης και Δημιουργικότητας 2017 “Περιπέτειες από σημείο σε σημείο”

Στην φετινή Καλοκαιρινή Εκστρατεία Ανάγνωσης και Δημιουργικότητας με θέμα “Περιπέτειες από σημείο σε σημείο”, περισσότερες από 150 Δημόσιες και Δημοτικές βιβλιοθήκες σε όλη τη χώρα ενώνουν τις δυνάμεις τους για να προσφέρουν πάνω από 3.000 δημιουργικά εργαστήρια για παιδιά.

Από τις 16 Ιουνίου έως τις 8 Σεπτεμβρίου 2017, το Δίκτυο Ελληνικών Βιβλιοθηκών προσκαλεί γονείς και παιδιά σε ένα πανελλήνιο παιχνίδι σύνθεσης γύρω από διαφορετικά σημεία: σημεία εκκίνησης, σημεία σίξης, σημεία καμπίς, σημεία ισορροπίας, σημεία των

καιρών, σημεία του ορίζοντα, σημεία και τέρατα!

Οι βιβλιοθήκες αποτελούν σημεία γύρω από τα οποία πλέκονται ιστορίες, μεγαλώνουν παιδιά, γεννιούνται δυνατότητες, χτίζονται κοινότητες. Είναι σημεία συνάντησης. Τα σημεία των βιβλιοθηκών συνδέονται μεταξύ τους και δημιουργούν δίκτυα. Το Δίκτυο Ελληνικών Βιβλιοθηκών στα δύο χρόνια λειτουργίας του έχει αναλάβει πανελλήνιες δράσεις, αναδεικνύοντας τις βιβλιοθήκες - μέλη του ως κέντρα της κάθε κοινότητας. Συντονιστής και κομβικό σημείο του ΔΕΒ είναι η Εθνική Βιβλιοθήκη

κη της Ελλάδος, η οποία το 2017 διανύει μία απόσταση τόσο γεωγραφική όσο και συμβολική, από ένα σημείο σε ένα άλλο, από το εμβληματικό Βαλλιάνειο στο Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος.

Η Καλοκαιρινή Εκστρατεία Ανάγνωσης και Δημιουργικότητας 2017 διοργανώνεται από την Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος και υλοποιείται χάρη στη συνεργασία εκατοντάδων βιβλιοθηκονόμων, εκπαιδευτικών και εθελοντών σε όλη την Ελλάδα.

Καθ' όλη τη διάρκεια του καλοκαιριού, οι βιβλιοθήκες συντονίζουν τις δράσεις τους στην ιστοσελίδα network.nlg.gr, ενώ μικροί και μεγάλοι μοιράζονται τις αναγνωστικές τους εμπειρίες στα κοινωνικά δίκτυα χρησιμοποιώντας το hashtag #KE2017gr.

Ιστοσελίδα διοργάνωσης: network.nlg.gr

Hashtag: #KE2017gr

Επικοινωνία:

Περσεφόνη Ντούλια

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Τηλέφωνο: 2655022298

e-mail: lib-koni@otenet.gr

Facebook: Δημόσια βιβλιοθήκη Κόνιτσας

* * * * *

Πλούσια ήταν η δράση της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης Κόνιτσας για τους μήνες Μάιο και Ιούνιο.

Α. Σημεία ανάγνωσης

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Βιβλίου 2017, Βιβλιοθήκη μας συμμετείχε στο πρόγραμμα της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος «Σημεία Ανά-

γνωσης», υλοποιώντας μία ξεχωριστή σειρά δημιουργικών εργαστηρίων για παιδιά και ενήλικες! Τα αποτελέσματα των εργαστηρίων στάλθηκαν στο νέο σπίτι της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος στο Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος προκειμένου να συνθέσουν την έκθεση «Σημεία Ανάγνωσης» που θα εγκαινιαστεί εκεί το φθινόπωρο του 2017. Το πρόγραμμα οργανώθηκε γύρω από έξι ενότητες οι οποίες αντιπροσωπεύουν τις όψεις της ανάγνωσης ως εμπειρία και ως περιεχόμενο, αναδεικνύοντας τί, πού, πώς, πότε και γιατί διαβάζουμε. Απευθυνόταν σε διαφορετικές ηλικίες με κείμενα διαφορετικής δυσκολίας, παροτρύνοντας μικρούς και μεγάλους να απαντήσουν σε συγκεκριμένες ερωτήσεις με ένα κείμενο, μια ζωγραφιά, μια φωτογραφία ή ένα βίντεο.

Β. Επισκέψεις βιβλιοαυτοκινήτου

Το βιβλιοαυτοκίνητο επισκέφθηκε τις σχολικές μονάδες στο Δίσπρατο, το Κεφαλοχώρι, το Καλπάκι, τον Παρακάλαμο και τα Δολιανά δάνεισε βιβλία στους μαθητές και υλοποίησε εκπαιδευτικά προγράμματα.

Γ. Συμβουλευτική στήριξη γονέων

Η βιβλιοθήκη προκείμενου να ενημερώσει τους γονείς για τις σχέσεις γονέων- παιδιών, προχωρά, σε συνεργασία με τους Συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων των σχολικών μονάδων της Κόνιτσας, στην υλοποίηση εκπαιδευτικών σεμιναρίων συμβουλευτικής στήριξης.

Το δεύτερο σεμινάριο με θέμα τις

«σχέσεις γονέων και παιδιών στην παιδική ηλικία», διοργανώθηκε στις 3 Μαΐου. Εισηγητής ήταν ο κύριος Βασίλειος Κούτρας, καθηγητής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και επιστημονικός διευθυντής του Κέντρου Πρόληψης «ΣΧΕΔΙΑ».

Το τρίτο σεμινάριο διοργανώθηκε στις 3 Μαΐου με θέμα «Ελευθερίες και όρια στη διαπαιδαγώγηση των παιδιών-δεξιότητες επικοινωνίας κατά την εφηβική ηλικία». Εισηγητές ήταν ο κύριος Γρηγόρης Μιχάλης, υπεύθυνος Συμβουλευτικού Σταθμού Νέων Δ.Ε. Ιωαννίνων και ο κύριος Αλέξης Τζοβάρας, σύμβουλος ψυχικής υγείας.

Δ. Ας διασκεδάσουμε μαζί!

Οι νηπιαγωγοί του 2^{ου} Νηπιαγωγείου Κόνιτσας, Μαρίνα Μπόζιου και Ελένη Κολοκούρη, ετοίμασαν ένα πολύ όμορφο εκπαιδευτικό πρόγραμμα κοινό για τους μαθητές τους και τα παιδιά των προσφύγων που φιλοξενούνται στην πόλη μας. Γνωριστήκαμε, είπαμε «καλημέρα» στα ελληνικά και τα αραβικά, παρακολουθήσαμε κουκλοθέατρο, ζωγραφίσαμε, παίξαμε μουσικοκινητικά παιχνίδια. Τα παιδιά συνόδευε η συντονίστρια εκπαίδευσης προσφύγων κυρία Δήμητρα Μακρή. Ευχαριστούμε θερμά την κυρία Νικόλ

Φραγκοπανάγου και τον κύριο Μοάδ Μπκιράτ από την ΑΡΣΙΣ για την εθελοντική τους βοήθεια στη μετάφραση!

Ε. Έκθεση αγιογραφίας

Με μια όμορφη εκδήλωση - αφιέρωμα στην Αγιογραφία «έκλεισε» στις 2 Ιουνίου, η Έκθεση του τμήμα Αγιογραφίας του Δήμου Κόνιτσας που ήταν διαθέσιμη στο κοινό από τις 19 Απριλίου και κοσμούσε τη Βιβλιοθήκη μας. Οι παρευρισκόμενοι είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν μια ανασκόπηση της διαδρομής του τμήματος Αγιογραφίας του Δήμου Κόνιτσας από τον καθηγητή Ζωγραφικής και Αγιογραφίας, κ. Γιάννη Γκούτσο και μια ενδιαφέρουσα εισήγηση για την εικόνα και την καλλιτεχνική της έκφραση από τον επίκουρο καθηγητή του Τμήματος Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, κ. Ζήκο Δέδο.

Την εκδήλωση χαιρέτησε ο Δήμαρχος Κόνιτσας, κ. Ανδρέας Παπασπύρου.

Στ. Το φεστιβάλ ταινιών μικρού μήκους Δράμας ταξιδεύει...

Στις 24 και 25 Μαΐου προβλήθηκαν στη Βιβλιοθήκη οι βραβευμένες ταινίες του 38^{ου} και στις 8 και 9 Ιουνίου του 37^{ου} Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας.

40 Χρόνια μετά την αποφοίτησή μας από το ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Καλούνται οι απόφοιτοι της έκτης Γυμνασίου (τρίτης Λυκείου) Κόνιτσας του Σχολικού Έτους 1976-1977, σε συνάντηση που θα γίνει στην Κόνιτσα την Κυριακή 13 Αυγούστου 2017. Επίσης στην συνάντηση καλούνται και όλοι οι καθηγητές-τριες που υπηρετούσαν στην Κόνιτσα και δίδαξαν στην ανωτέρω ταξη.

Στην πρόσκληση περιλαμβάνονται και οι μαθητές-τριες που ξεκίνησαν μαζί μας, αλλά δεν αποφοίτησαν από την Κόνιτσα.

Η συνάντηση θα περιλαμβάνει:

- 9 πμ εκκλησιασμό στον Ι. Ν. Αγ. Νικολάου (μητρόπολη Κόνιτσας), μνημόσυνο για τους αποβιώσαντες συμμαθητές και καθηγητές

- 11 πμ επίσκεψη στην αγορά της Κόνιτσας και στους χώρους του Γυμνασίου

- 2 μμ γεύμα- γλέντι με Κονιτσιώτικη ορχήστρα στο LOTOS FARM

Πληροφορίες:

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΓΑΝΙΑΣ 6972286993

ΓΑΙΤΑΝΙΔΗΣ ΣΠΥΡΟΣ 6942445845

ΛΩΛΟΣ ΑΝΤΡΕΑΣ 2651072144

ΣΥΜΜΑΘΗΤΕΣ: ΑΓΓΕΛΗΣ Κ, ΑΔΑΜΟΣ Α, ΑΝΕΣΤΗΣ Π, ΒΑΔΑΣΗΣ Χ, ΒΑΤΣΚΑΛΗ Ε, ΒΛΑΧΟΥ Μ, ΓΑΙΤΑΝΙΔΗΣ Σ, ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ Κ, ΓΙΩΤΑΣ Α, ΓΟΓΑΛΗ Χ, ΔΑΡΛΑ Ε, ΔΑΦΝΗΣ Σ, ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΑ Α, ΔΡΑΚΟΥ Κ, ΕΖΝΕΠΙΔΟΥ Α, ΕΞΑΡΧΟΥ Ι, ΖΑΧΑΡΑΚΗΣ Γ, ΖΙΩΓΑ Κ, ΖΙΩΓΑΣ Π, ΖΙΩΓΑΣ Χ, ΚΑΛΛΙΝΤΕΡΗ Ε, ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ Ι, ΚΑΤΣΙΩΤΑ Α, ΚΕΝΑΝΙΔΟΥ Ε, ΚΙΤΣΙΟΣ Γ, ΚΟΡΕΤΣΗ Ο, ΚΟΡΕΤΣΗΣ Χ, ΚΥΡΙΤΣΗ Φ, ΚΥΡΙΤΣΗΣ

Β, ΚΥΡΙΤΣΗΣ Π, ΚΥΡΙΤΣΗΣ Σ, ΛΕΤΣΙΟΣ Ι, ΛΩΛΟΣ Α, ΜΑΙΠΑ Ε, ΜΗΛΙΩΝΗ Κ, ΜΗΤΣΙΟΣ Χ, ΜΟΥΧΟΣ Α, ΜΠΑΛΤΟΓΙΑΝΝΗ Ε, ΜΠΑΡΟΥΤΗ Β, ΝΑΚΟΣ Ν, ΝΑΤΣΗ Δ, ΝΟΥΤΣΟΣ Δ, ΝΟΥΤΣΟΣ Ν, ΝΤΙΝΟΥ Μ, ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Δ, ΠΑΓΑΝΙΑΣ Κ, ΠΑΙΣΙΟΣ Κ, ΠΑΝΤΟΥ Α, ΠΑΝΤΟΥ Μ, ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΥΛΗ Ε, ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ Ν, ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Κ, ΠΑΠΑΧΑΡΙΣΗΣ Χ, ΠΑΠΠΑΣ Γ, ΠΟΡΦΥΡΙΑΔΗΣ Ε, ΠΡΟΠΟΔΗ Ε, ΡΑΠΑΚΟΥΣΙΟΣ Χ, ΡΟΜΠΟΛΟΣ Γ, ΡΟΥΒΑΛΗΣ Κ, ΣΙΜΟΣ Θ, ΣΚΟΥΦΙΑ Α, ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ Ν, ΣΤΑΥΡΙΔΟΥ Β, ΣΤΡΑΤΟΣ Μ, ΣΤΡΑΤΟΣ Χ, ΣΤΡΑΤΟΥ Ε, ΤΑΣΙΟΣ Σ, ΤΑΣΙΟΥΛΑ Ε, ΤΕΡΤΣΗΣ Μ, ΤΖΙΜΟΥ Γ, ΤΖΩΤΖΗΣ Γ, ΤΡΟΜΠΟΥΚΗΣ Χ, ΤΣΙΛΟΓΙΑΝΝΗΣ Γ, ΦΙΛΙΠΠΙΔΟΥ Χ, ΧΑΤΖΗΡΟΥΜΠΗ Μ., ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Θ, ΚΕΦΑΛΑΣ Ν, ΝΑΚΟΣ Π, ΑΔΑΜΟΣ Ι, ΚΩΣΤΑΡΕΛΗΣ Ι, ΚΥΡΚΟΣ Δ, ΚΥΡΟΛΙΒΑΝΟΣ Χ, ΧΑΡΙΣΙΑΔΗΣ Δ.

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ: ΣΤΑΣΙΝΟΣ Ν, ΤΣΙΤΣΙΜΙΔΗΣ Α, ΝΤΑΡΑΣ Κ, ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ Ε, ΚΑΛΥΒΑ Α, ΚΩΛΕΤΣΗΣ Σ, ΔΑΛΛΑΣ Λ, ΓΑΤΣΙΟΣ Δ, ΒΑΡΤΖΙΩΤΗΣ, ΤΣΑΟΥΣΗΣ Δ, ΡΙΣΤΑΝΗΣ Ε, ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΥ Π, ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ Μ, ΡΑΠΤΗΣ Α, ΑΝΤΩΝΕΛΗΣ Α, ΠΡΑΣΣΟΥΛΗ Φ.

Προκαταβολικά, ζητάμε συγγνώμη αν ξεχάσαμε κάποιον. Όποιος διαπιστώσει κάποια παράλειψη να μας ενημερώσει.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΤΕ Ο ΕΝΑΣ ΤΟΝ ΑΛΛΟΝ!

Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΑΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ 40 ΧΡΟΝΙΑ ΘΑ ΑΝΑΝΕΩΣΕΙ ΤΙΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΤΙΓΜΕΣ, ΠΟΥ ΖΗΣΑΜΕ ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Οδοιπορικό...

Γάσος Κανάτσος

Οδοιπορώντας σε τόπους ανέσπερους που η μνήμη φωτίζει.

Μέσ' από δαιδαλώδεις ατραπούς γυρεύοντας σημάδια του τόπου σου, σημάδια του χρόνου σου...

Αλωνάρης. Μ' ένα ραβδί στο χέρι σου, απο σουγιά «κεντημένο» με πλουμίδια περίτεχνα - ξόρκια, τάχα, των παιδικών σου φόβων; - κι ένα ταγάρι ξενιτιάς κρεμασμένο στον ώμο σου, από νόστο γεμάτο κι άγρια μέντα βουνίσια, σε μια περιδιάβαση στην περιοχή της μνήμης, στην περιοχή του μύθου, του δικού σου μύθου...

Μια θύρα μπροστά σου, στην αγκαλιά του κισσού. Δίφυλλη ξύλινη εξώθυρα σε πέτρινες παραστάδες ακουμπισμένη. Λιθανάγλυφα πάνω τους λογής: δράκοι κι Αγιώργηδες κι άγρια θηρία. Και ψηλά ο σταυρός και ψηλότερα το έτος της κτίσεως.

Σκουριά στο επίθυρο· το τελευταίο χέρι που τ' άγγιξε, πριν από χρόνια χαμένο. Σκουριά στα καρφιά και στην άλυσσο, που την κρατάει τόσα χρόνια κλεισμένη.

Μαϊάνδροι πικρής βροχής αυλακώνουν το σαρακοφαγωμένο της πρόσωπο. Αιθάλη σε σχήμα μισοσβησμένου σταυρού, από πασχαλινά αγιοκέρια, σ' ανώφλι. Και το δάκρυ του χρόνου σκορπίζοντας γκρίζο...

Πάει καιρός που το τελευταίο βήμα δρασκελίσε το κατώφλι· γι' αποδημία πολύχρονη ή και για ξόδι.

Ακουμπάς στο πεζούλι. Εδώ ξαπόστασαν κάποτε ξωμάχοι του κάματου, εδώ στο δείλι αγνάντευες το γυρισμό των δικών σου, εδώ παιδί σε ταχτάριζε η αγαλιά της μάνας...

Δρασκελάς τον αυλότοιχο ύστερα. Μπροστά σ' ένα πέτρινο σπίτι: παραθυρόφυλλα κλειστά, βουλιαγμένη η μαυρόπλακη στέγη απ' το βάρος του χρόνου. Κι η σκάλα κομμένη στη μέση. Κομμένο το πριν από το τώρα... Στο θυροστόμι μια σιλουέτα ανθρώπινη, σε μαύρα σκουτιά τυλιγμένη. Της φαντασίας σου γέννημα, ίσως του νόστου...

Και πιο δίπλα η βρύση. Το δροσερό νερό μιας ανάβρας κρυφής κελαρύζοντας στην αμπολή για τους έρημους κήπους.

Μέσ' απ' τις χαραμάδες του χρόνου, φέρνει ο αγέρας τη μυρουδιά λικνισμένων σταχυών, τ' άγρια ρουθουνίσματα των ιδρωμένων αλόγων, τον κρότο απ' τις οπλές

τους, πάνω στου αλωνιού τις πλάκες. Φέρνει ο αγέρας τη μυρουδιά ψημένου ψωμιού, αντάμα με το παράπονο της μάνας:

«άργησε φούρνε να καείς κι εσύ ψωμί να γένεις
για να περάσει ο κερατζής κι ο γιός μου ν' απομείνει»

Και παρεκεί διαβαίνοντας: ο σπηλαιώδης κορμός του πλάτανου, στη μικρή πλατεία, ο πετρόχτιστος καφενές, η εκκλησία με το σήμαντρο κρεμασμένο στο αιωνόβιο δέντρο...

Οργανοπαίχτες οκλαδόν στα πεζούλια, με κιτρινωμένα απ' τη νικοτίνη δάχτυλα, χτυπώντας το ντέφι, κι ένα στόμα φαφούτικο τραγουδώντας το «Μενούση» και το «Σμαντάκα» και τη «Βασιλαρχόντισσα». Και μερακλήδες χορευτές του τσάμικου και του πωγωνήσιου, χορεύοντας στο ρυθμό των παθών τους, κερνώντας χαρτονομίσματα στα γυαλιστερά «κλειδιά» του κλαρίνου.

Αφήνεις πίσω σου το μονοπάτι του αθέατου χρόνου.

Ανάκατα μέσα σου όσα χάθηκαν κι όσα κερδήθηκαν· κι αυτά που λείπουν κι αυτά που υπάρχουν. Ό,τι ευδοκίμησε κι ό,τι δεν πέτυχε.

Βγαίνεις μετά στη δημοσιά. Στην άλλη περιοχή, την περισσότερο φωτισμένη, αυτή του σήμερα.

Σ' άλλα χρώματα, άλλους ήχους, άλλους ρυθμούς, για μια ν άλλη ξανά περιδιάβαση...

Ιχνηλατώντας το χτες, το παρόν σου πατρίδα να κάνεις...

Γλυκιά Επιστροφή

Γιατί γλυκιά μας πατρίδα τα νιάτα σου έδιωξες,
σε ξένη χώρα να εργαστούν κι εκείνη να υπηρετήσουν:
Τα γένησες, τα γαλούχησες, τα άνδρωσες, τα μόρφωσες
κι όμως τη νιότη τους, το πολυμήχανο πνεύμα τους,
την ελληνική ψυχή τους στην ξένη τα οδήγησες.

Οι άρχοντες και οι πολιτικοί που τις τύχες σου διαφέντεψαν
ακέραια την ευθύνη της φυγής τους φέρουν,
γιατί την ομορφότερη του κόσμου χώρα επαίτη την κατάντησαν,
την ταπείνωσαν, υπόδουλη σε ξένους τυράνους την έριξαν
και ούτε μια συγγνώμη να ζητήσουν το θάρρος δεν είχαν
από της νιότης τα χελιδόνια που από τις φωλιές τους έδιωξαν.

Νιάτα της Πατρίδας μας, σας παρακαλούμε γυρίστε κι αγωνιστείτε,
με τη δύναμη του νου, της ψυχής και της καρδιάς σας
μπροστάρηδες γενείτε,
τα ηνία της ένδοξης πατρίδας μας στα στιβαρά σας χέρια πάρτε,
αναστήστε την, σηκώστε την πάλι ψηλά και ξανά την περηφάνια της δώστε.

Η πληγωμένη ρωμιοσύνη σας καλεί πίσω στην πατρίδα να γυρίστε,
γίνετε χελιδόνια και την Άνοιξη φέρτε,
με άνθη και λουλούδια την πανέμορφη πατρίδα μας στολίστε,
το χειμώνα που πάγωσε τις καρδιές και τις ψυχές μας διώξτε.

Ελάτε, τη χαρά στα αγαπημένα σας πρόσωπα να επαναφέρετε,
την αγκαλιά και την αγάπη τους και πάλι να βιώσετε
και σε πελάγη ευτυχίας κοντά τους ξανά να ταξιδέψετε.

Το νεφοσκεπή και δακρύβρεκτο της ξένης ουρανό αφήστε
κι ελάτε πίσω, τον καταγάλανο - με του ήλιου το φως το μαγικό-
ελληνικό ουρανό να χαρείτε,
στα μονοπάτια των πανύψηλων, κατάφυτων βουνών μας περπατήστε,
με το άρωμα του λεμονανθού του κάμπου να μεθύστε,
τα ασημένια, αμμουδερά ακρογιάλια να περιδιαβείτε
αγκαλιά με το λατρεμένο πρόσωπο της καρδιάς σας
το γλυκό και ιερό ρίγος της ψυχής βαθιά να αισθανθείτε
κι ύστερα στη δροσερή αγκαλιά της θάλασσας αφεθείτε
και το απαλό γλυκό και υγρό χάδι της δεχθείτε.

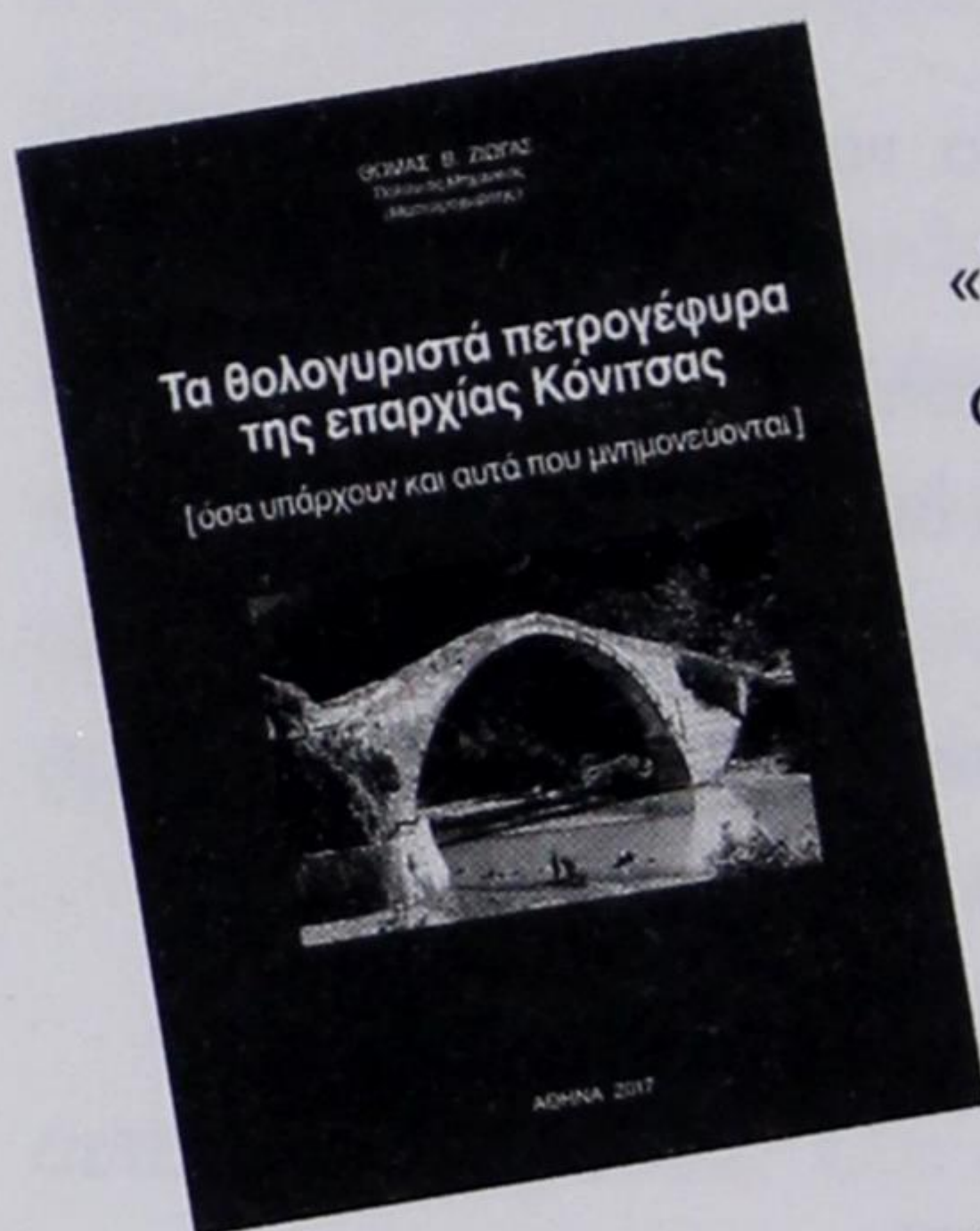
Ελάτε ξανά με τους φίλους και τα αγαπημένα σας πρόσωπα να γλεντήστε,
όπως μόνο εσείς τα Ελληνάκια ξέρετε, με την ελληνική μουσική
και τα τραγούδια μας μεθύστε και στα ουράνια της ψυχικής επιθυμίας
εκτοξευτείτε.

Ελάτε Ελληνάκια μας αγαπημένα, η γλυκιά επιστροφή σας
θα μας δώσει χαρά, δύναμη κι ελπίδα, για μια καλύτερη πατρίδα.

Κώστας Αθανασόπουλος
Δάσκαλος

«Τα θολογυριστά πετρογέφυρα της επαρχίας Κόνιτσας»

Με τον τίτλο «Τα θολογυριστά πετρογέφυρα της επαρχίας Κόνιτσας», (όσα υπάρχουν και αυτά που μνημονεύονται

τα), μόλις κυκλοφόρησε το νέο βιβλίο του συμπατριώτη και φίλου μας Θωμά Ζιώγα από τη Δροσοπηγή (Κάντισκο).

Ο Θ. Ζ. είναι από παλιά συνεργάτης του περιοδικού μας και έχει εκδόσει μέχρι σήμερα τα βιβλία: «ΚΑΝΤΣΙΚΟ-ΔΡΟΣΟΠΗΓΗ (1993) - ΚΟΥΔΑΡΙΤΙΚΑ (2011) - ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ (2011) - ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ & ΟΙΚΩΝΥΜΙΑ ΤΩΝ ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ (2013).

Στο πρόσφατο βιβλίο του κάνει αναφορά σε 34 μικρά και μεγάλα γεφύρια της επαρχίας Κόνιτσας.

Μέχρι σήμερα έχουν ασχοληθεί και άλλοι με περιγραφή και ανάδειξη πολλών γεφυριών της περιοχής, όμως το βιβλίο του Θ.Ζ. έχει μια ιδιαιτερότητα. Έχουμε τον «κατάλληλο» άνθρωπο

στην «κατάλληλη» περίπτωση, γιατί ο συγγραφέας είναι μηχανικός στο επάγγελμα και δεν κάνει απλή περιγραφή των γεφυριών, ερευνά τόσο ιστορικά και λαογραφικά, όσο και κυρίως τεχνικά (όπως γράφει στον πρόλογο). Έτσι συμπληρώνονται τα κενά των πριν απ' αυτόν ασχοληθέντων με τα γεφύρια μας και πιστεύουμε ότι τούτο το βιβλίο θα φανεί πολύ χρήσιμο, σε ειδικούς αλλά και στον καθένα φιλομαθή αναγνώστη.

Τα 34 αναφερόμενα γεφύρια είναι: Αγ. Βαρβάρα 3 - Αηδονοχώρι 2. Αμάραντος 2 - Βούρμπιανη 2 - Δερβέρνι 1 - Δροσοπηγή 1 - Καλόβρυση 1 - Καστιανιανη 5 - Κλειδωνιά 1 - Κόνιτσα 1 - Μόλιστα 4 - Μολυβδοσκεπάστη 2 - Παλιοσέλι 1 - Πηγή 2 - Πλαγιά 1 - Πουρνιά 2 - Πύργος 1 - Πυρσόγιαννη 1 - Χιονιάδες 1.

Στον ακαταπόνητο συγγραφέα-ερευνητή, εκφράζοντας τα συγχαρητήρια για το εμπειριστατωμένο πόνημά του, του ευχόμαστε καλή δύναμη και για συνέχεια έρευνας και γραφής.

Σ.Τ.

Σ.Σ. Το βιβλίο διατίθεται από την Αδ/τα Δροσοπηγής www.drosopigi.org

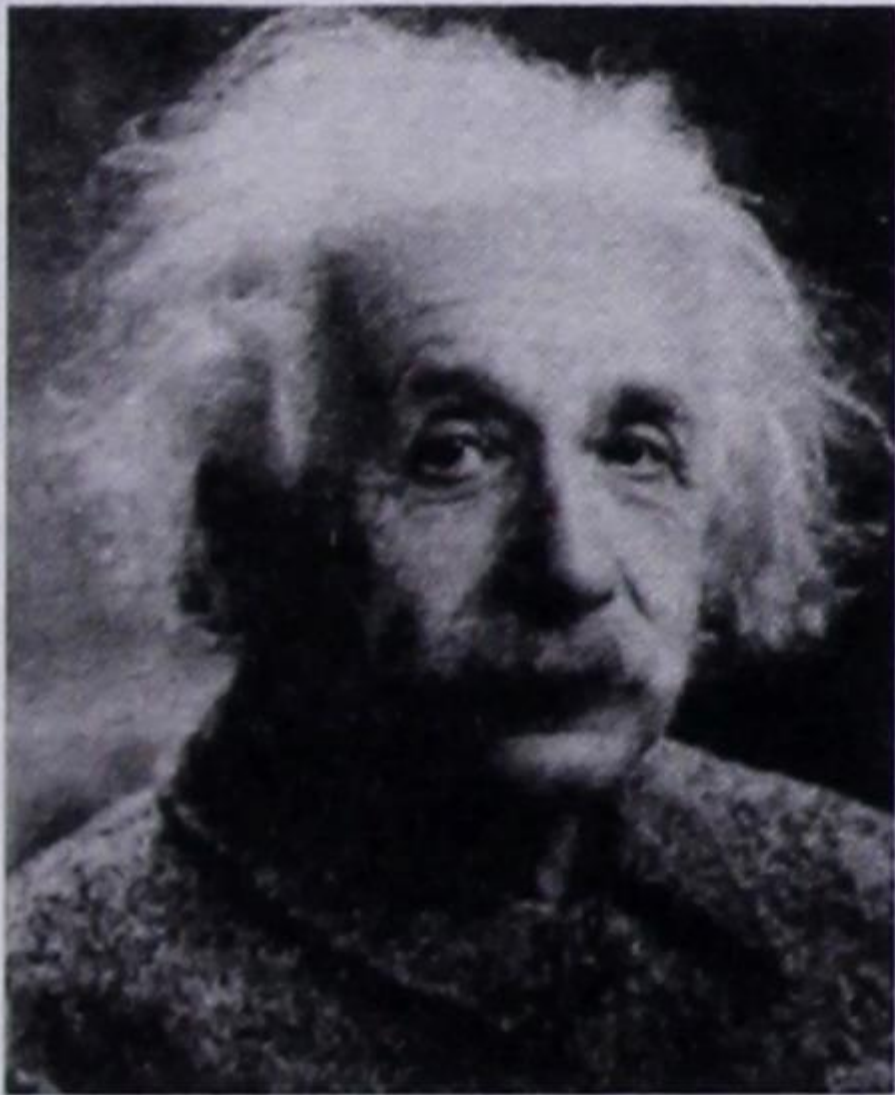
Σοφές σκέψεις

Για την αγάπη έχουν γράψει πάμπολλα πολλοί. Χαρακτηριστικός είναι ο σχετικός ύμνος του Αποστόλου Παύλου στην Α΄ προς Κορινθίους Επιστολή του: «... Η αγάπη μακροθυμεί, χρηστεύεται, η αγάπη ου ζηλοί, η αγάπη ου περπερεύεται, ου φυπούται, ουκ ασχημονεί, ου ζητεί τα εαυτής, ου παροξύνεται, ου λογίζεται το κακόν...».

Όμως, η επιστολή του Αϊνστάιν (Albert Einstein, 1955), του μεγάλου αυτού διανοητή φυσικού επιστήμονα, στην κόρη του, που αναδημοσιεύουμε από το Βήμα Συνταξιούχων Δημοσίων Υπαλλήλων, έχει ξεχωριστή σημασία και αξία και δείχνει το δρόμο προς τη σωτηρία της ανθρωπότητας (κυριολεκτικά και μεταφορικά).

I.T.

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΛΜΠΕΡΤ ΑΪΝΣΤΑΙΝ

Στα τέλη της δεκαετίας του 1980, η κόρη του Άλμπερτ Αϊνστάιν, Lieserl, δώρισε 1400 επιστολές που γράφτηκαν

ναί μία δύναμη που περιλαμβάνει και διέπει όλους, είναι πίσω από κάθε φαινόμενο που λειτουργεί στο σύμπαν και δεν έχει ακόμη προσδιοριστεί από εμάς. Αυτή η παγκόσμια δύναμη είναι η ΑΓΑΠΗ.

Όταν οι επιστήμονες ερεύνησαν για μία εντοπισμένη θεωρία του σύμπαντος, ξέχασαν την πιο ισχυρή αόρατη δύναμη. Η αγάπη είναι φως, που φωτίζει αυτούς που δίνουν και λαμβάνουν. Η αγάπη είναι βαρύτητα, επειδή κάνει τους ανθρώπους να αισθάνονται έλξη για άλλους. Η αγάπη είναι δύναμη, διότι πολλαπλασιάζει το καλύτερο που έχουμε και επιτρέπει στην ανθρωπότητα να μην σβήσει στον τυφλό εγωισμό της. Η αγάπη ξεδιπλώνει και αποκαλύπτει. Για την αγάπη ζούμε και πεθαίνουμε. Αγάπη είναι ο Θεός και ο Θεός είναι η αγάπη.

Η δύναμη αυτή εξηγεί τα πάντα και δίνει νόημα στη ζωή.

Αυτή είναι η μεταβλητή που έχουμε αγνοήσει για πολύ καιρό, ίσως γιατί φοβόμαστε την αγάπη, γιατί είναι η μόνη

απ' τον πατέρα της, στο Εβραϊκό Πανεπιστήμιο, με εντολή να μην δημοσιεύσουν το περιεχόμενό από αυτές.

«Όταν πρότενα τη θεωρία της σχετικότητας, ελάχιστοι με κατάλαβαν και αυτό που θα αποκαλύψω τώρα, θα συγκρουστεί με την παρανόηση και την προκατάληψη του κόσμου.

Σου ζητώ να φυλάξεις τα γράμματα για όσο διάστημα χρειαστεί, χρόνια, δεκαετίες, έως ότου η κοινωνία είναι αρκετά προηγμένη για να δεχτεί αυτό που θα εξηγήσω παρακάτω.

Υπάρχει μια εξαιρετικά ισχυρή δύναμη που μέχρι σήμερα η επιστήμη δεν έχει βρει επίσημη εξήγηση γι' αυτή. Εί-

ενέργεια στο σύμπαν που ο άνθρωπος δεν έχει μάθει να οδηγεί κατά βούληση.

Για να δώσω ορατότητα στην αγάπη, έκανα μία απλή αντικατάσταση στην πιο διάσημη εξίσωσή μου. Αν αντί για $E=mc^2$, δεχτούμε ότι η ενέργεια, για να θεραπεύσει τον κόσμο μπορεί να επιτευχθεί μέσα από την αγάπη, όταν πολλαπλασιάζεται με την ταχύτητα του φωτός στο τετράγωνο, καταλύγουμε στο συμπέρασμα ότι η αγάπη είναι πιο ισχυρή δύναμη που υπάρχει, γιατί δεν έχει όρια.

Μετά την αποτυχία της ανθρωπότητας στη χρήση και τον έλεγχο των άλλων δυνάμεων του σύμπαντος, που έχουν στραφεί εναντίον μας, είναι επιτακτική ανάγκη να τραφούμε με ένα άλλο είδος ενέργειας...

Αν θέλουμε το είδος μας να επιβιώσει, αν θέλουμε να βρούμε το νόημα της ζωής, αν θέλουμε να σώσουμε τον κόσμο και κάθε ον με αισθήσεις που κατοικεί σ' αυτόν, η αγάπη είναι η μία και μοναδική απάντηση.

Ίσως δεν είμαστε ακόμη έτοιμοι να κάνουμε μία βόμβα αγάπης, μια συσκευή αρκετά ισχυρή ώστε να καταστρέψει εντελώς το μίσος, τον εγωισμό και

την απληστία που καταστρέφουν τον πλανήτη. Ωστόσο κάθε άτομο φέρει μέσα του μια μικρή, αλλά ισχυρή γεννήτρια αγάπης, της ποίας η ενέργεια περιμένει να απελευθερωθεί.

Όταν μάθουμε να δίνουμε και να λαμβάνουμε αυτή την παγκόσμια ενέργεια, αγαπητή Lieserl, θα έχουμε επιβεβαιώσει ό,τι η αγάπη κατακτά τα πάντα, είναι σε θέση να ξεπεράσει τα πάντα, γιατί η αγάπη είναι η πεμπουσία της ζωής. Με λυπεί βαθύτατα που δεν μπόρεσα να εκφράσω ότι έχω στην καρδιά μου, που χτυπά για σένα μια ζωή. Ίσως είναι πολύ αργά για να ζητήσω συγγνώμη αλλά καθώς ο χρόνος είναι σχετικός, πρέπει να σου πω ότι σ' αγαπάω και πως χάρη σε σένα έφτασα στην τελική απάντηση!»

Ο πατέρας σου
Άλμπερτ Αϊνστάιν

«Η θρησκεία μου αποτελείται από ένα ταπεινό θαυμασμό του απεριόριστου ανώτερου πνεύματος που αποκαλύπτει τον εαυτό του, με την ελαφρά λεπτομέρεια που μπορεί να αντιληφθεί το ευπαθές και ασθενικό μυαλό μας...»

Άλμπερτ Αϊνστάιν

Κόνιτσα

**Μην ξεχνάτε
την συνδρομή σας.
Είναι το στήριγμα
του περιοδικού μας.**

Πίσω στα παλιά

Του Πέτρου Θωμά Μπούνα

Τα «Πλατάνια» στις δόξες τους. Ο Κώστας Τζιάλλας ανακάτευε σε μια κασαρόλα την ζάχαρη με λίγο νερό και δεν ξέρω τι άλλο, μάλλον μαστίχα για να φτιάξει βανίλια. Το γραμμόφωνο (βαλίτσα) έπαιζε το 'γελεκάκι'. Ο Μπαλίδας με λερωμένο το γιακά, από ένα άσπρο μακρυμάνικο πουκάμισο και μαύρο στραβοβαλμένο παπιόν; με μια πετσέτα βρεγμένη, καθάρριζε τα στρογγυλά τραπέζια που ήταν στερεωμένα στο έδαφος. Ήταν νωρίς το απόγευμα, μάλλον Ιούλιος, για να έχω εγώ χρόνο και να περιφέρομαι, καταγράφοντας στο μυαλό μου τα παραπάνω. Πελάτης, ... κανένας. Πήγα λίγο πιο πάνω εκεί που ήταν ο μικρός πλάτανος και που γύρω του μαζεύονταν τα βράδια, όλων όσων οι τζέπες των δεν άντεχαν για ν' αγοράσουν ένα "υποβρύχιο" και να καθίσουν σε ένα τραπέζι. Η ζέστη αφόρητη. Τα τσιτζίκια χαλούσαν τον κόσμο. Κάθισα στο γρασίδι και παρατηρούσε, τα διάφορα ζώφια που αποθήκευαν στις φωλιές των εφόδια για τον χειμώνα, κουβαλώντας τα, άλλα με το στόμα, όπως τα μυρμήγκια κι άλλα με τα πίσω πόδια τους σπρώχναν ακαθαρσίες από αγελάδες σε μικρά σβολάκια. Οι μέλισσες δεν άφηναν άνθος για άνθος από τις ασφάκες, που να μην παίρνουν το νέκταρ και τη γύρη και τα πήγαιναν άλλες σε κυψέλες κι άλλες σε κουφάλες

δένδρων στο "Κουρί". Παρατηρώντας τα προαναφερόμενα πέρασε η ώρα και σιγά - σιγά όλο και κάποιος ερχόταν και καθόταν κάτω από τα ολόδροσα πλατάνια και απολάμβανε την φρεσκοφτιαγμένη βανίλια. Πρώτος και καλύτερος ο Κώστας Κούσιος ο οποίος είχε την θέση του στην ρίζα του πλατάνου που ήταν κοντά στην βρύση και έτρεχε αδιάκοπα νερό από το στόμα ενός μαρμάρινου λιονταριού. Και σήμερα είναι η ίδια βρύση αλλά σε άλλη θέση λίγο πιο πέρα.

Ο χώρος άλλαξε με την κατασκευή άλλου κτηρίου, έξω από τον χώρο που ήταν το γραφικό κτιριάκι. Βέβαια δεν μπορούσε να καλύψει τις χειμωνιάτικες χοροεσπερίδες ή τα φαγοπότια των μνημόσυνων εκείνο το μικρό οίκημα αργότερα, μπορούσε όμως να γίνει εκεί μέσα στα πλατάνια ένα μεγαλύτερο. Τέλος πάντων, όταν λειτουργούσε το καινούριο με επιχειρηματία τον Λάκη Τσιαλιαμάνη, πήγαινες και έβρισκες τα πάντα. Νοστιμότατα εδέσματα φτιαγμένα με μεράκι. Δεν θα βρεθεί

Κάθισα στο γρασίδι και παρατηρούα αγελάδες σε μικρά σβολάκια. Οι μέλισσες δεν άφηναν άνθος για άνθος από τις ασφάκες, που να μην παίρνουν το νέκταρ και τη γύρη και τα πήγαιναν άλλες σε κυψέλες κι άλλες σε κουφάλες δένδρων στο "Κουρί". Παρατηρώντας τα προαναφερόμενα πέρασε η ώρα και σι-

γά - σιγά όλο και κάποιος ερχόταν και καθόταν κάτω από τα ολόδροσα πλατάνια και απολάμβανε την φρεσκοφτιαγμένη βανίλια. Πρώτος και καλύτερος ο Κώστας Κούσιος ο οποίος είχε την θέση του στην ρίζα του πλατάνου που ήταν κοντά στην βρύση και έτρεχε αδιάκοπα νερό από το στόμα ενός μαρμάρινου λιονταριού. Και σήμερα είναι η ίδια βρύση αλλά σε άλλη θέση λίγο πιο πέρα.

Ο χώρος άλλαξε με την κατασκευή άλλου κτηρίου, έξω από τον χώρο που ήταν το γραφικό κτιριάκι. Βέβαια δεν μπορούσε να καλύψει τις χειμωνιάτικες χοροεσπερίδες ή τα φαγοπότια των μνημόσυνων εκείνο το μικρό οίκημα αργότερα, μπορούσε όμως να γίνει εκεί μέσα στα πλατάνια ένα μεγαλύτερο. Τέλος πάντων, όταν λειτουργούσε το καινούριο με επιχειρηματία τον Λάκη Τσιαλιαμάνη, πήγαινες και έβρισκες τα πάντα. Νοστιμότητα εδέσματα φτιαγμένα με μεράκι. Δεν θα βρεθείσήμερα κανένας επιχειρηματίας να το ανοίξει; Είμαι βέβαιος και τώρα με την κρίση θα δουλέψει. Ας το επισκευάσει ο δήμος και με ελάχιστο ενοίκιο, κάποιος θα το δουλέψει. Καθώς περνούσε η ώρα και άρχιζε να σκοτεινιάζει τα τρία "λουξ" έκαναν την νύχτα μέρα. Το «γελεκάκι», η «μαντουβάλα» και άλλα, μπήκαν στις χάρτινες θήκες και την θέση τους πήραν τανγκό, βαλς, φοξ και ρούμπες. Στους ρυθμικούς ήχους του γραμμοφώνου, αρκετά κορμιά λικνίζονταν στις τρεις τιμεντένιες στρογγυλές πίστες που πολ-

λές φορές έμπαινε και η φωνή του Μπαλίδα με παραγγελίες των πελατών, όπως «υποβρύχια δύο, τρία κεράσια, ένα ούζο» και ο δίσκος να πηγαινοέρχεται άλλοτε γεμάτος, και να τον κρατάει με ανοιγμένη την παλάμη του από κάτω στο ύψος του ώμου και άλλοτε πάλι γεμάτος με αδειανά πιατάκια και ποτήρια να επιστρέφει. Πολύ σβέλτος ο κυρ - Γιώργης. Τον βοηθούσε βέβαια και το αδύνατο κορμί του. Ήταν δεν ήταν πενήντα κιλά (τότε βέβαια ήταν οκάδες). Ακόμη και από την κάτω Κόνιτσα έρχόταν κόσμος, για να απολαύσει την δροσιά που πρόσφεραν απλόχερα τα τεράστια πλατάνια. Αγαπητέ αναγνώστη, εκεί κοντά έχω το σπίτι μου, εκεί έζησα όλα τα μαθητικά μου χρόνια, εκεί κάθε λίγο και λιγάκι τρέχει ο λογισμός μου. Στις παρυφές του βουνού ήταν δρόμος του Γκόρτσου που τον είχε φτιάξει τότε ο προαναφερόμενος και κουβαλούσε πέτρα από την «Αλατσιά», στα «Σιάδια» για λογαριασμό τη Γεωργικής Σχολής που ήθελε καθώς φαίνεται να κάνει κάποιες εγκαταστάσεις μόνιμες, για να παραθερίζουν τα παιδιά που φοιτούσαν στην σχολή.

Δρόμος... «τζιαντές» μπορούσε (αν υπήρχε) και αυτοκίνητο ακόμη να περάσει. Κηρύχθηκε ο πόλεμος και ματαιώθηκαν όλα τα σχέδια. Εκεί λοιπόν στον δρόμο κάναμε τις βόλτες μας και τα μάτια μας απλώνονταν σ όλο το λεκανοπέδιο από τη «Νεμέρτσικα», το Αεσκοβίκι της Αλβανίας, τον ΑνΛιά, το

Κουρί και η ματιά σταματούσε στην χιονισμένη κοιλάδα της Γκαμίλας. Αυτά όμως, τότε όσο και αν προσπαθώ να σκέφτομαι μόνο το «τότε», η πραγματικότητα όμως με φέρνει στο 'τόρα'. Και ενώ οι ευχές παλαιότερα ήταν άλλες τώρα... «Καλό νύχτωμα, καλό ξημέρωμα». Ρε πως καταντήσαμε και σαραντίσαμε έλεγε βλακωδώς ένα τραγούδι. Κατάντημα λες τα σαράντα/ όταν βρίσκεσαι στην καταλληλότερη ηλικία για δημιουργία; Τέλος πάντων δεν θα τελειώσω με ξεμωριάσματα, αφού αυτή είναι η ζωή. Ψεκάστε, σκουπίστε, τελειώσαμε. Έχει αρχή και τέλος. Σε ένα χωριό λοι-

πόν μετά την κατοχή όπου όλοι σχεδόν ήταν φτωχοί, υπήρχαν όμως και φτωχότεροι. Ενας στην δεύτερη κατηγορία μπλωμένος με μπομποτά καν κρηθαρέννο ψωμί, που άλλοτε υπήρχαν καν άλλοτε όχι, ήταν ολίγον «ελαφρός» ... τον πείραζαν οι άλλοι όπως συνηθίζεται, αλλά αυτός τα κατάπνευε καν δεν απαντούσε. Μνα μέρα περνούσε μνα κουνάμενη καν λεγάμενη, δίπλα του. «Ντε ορέ» του λεγαν ον άλλον... εμφαννε ... καν αυτός με την αφαινά του τους απάντησε «Ας είχα ενώ πενήντα δράμναλαδν καν θα σας έλεγα φ ... Αυτά, για να 'χουμε και γι' άλλη φορά. Τώρα ... τέλος».

Από δεξιά: Χρ. Τσάνος, Π. Μπούνας, Λίτσα Ζήση, Αλέκος Πηγαδάς, Αθαν. Λούδας, Ισμήνη Ρίζου, Τάκης Ζδράβος, Κ. Κυρίτσος, Δήμητρα Αβραμίδη, Κ. Φουρτζής, κ.ά.

μου. Αυτή η διάθεσή μου πότε λίγο, πότε πολύ, πότε ελάχιστο και πότε περισσότερο, νιώθω ν' αφήνει ελεύθερα αμέτρητα ευθύγραμμα τμήματα μνήμης, που διαπερνούν σαν μικρές κοφτερές λεπίδες τις εικόνες της καθημερινότητας. Μέσα από το καλειδοσκόπιο των πολύχρωμων νυχτερινών κρυστάλλων, οι εικόνες ατίθασες και βίαιες επιστρέφουν, άλλες ασύνδετες κι άλλες σε πολύπλοκους συνδυασμούς, άλλες απόφεις κι άλλες θρυμματισμένες κι εγώ αδύναμος, επιρρεπής στις αλλαγές μου και στις καιρικές συνθήκες ξοδεύομαι στην προσπάθεια να μοντάρω όλα αυτά τα παλιά, τα νεώτερα, τα τωρινά και πρόσφατα εικονίσματα και να τα συνομολιάσω στην ψυχή μου και στο μυαλό μου, έστω κι άγαρμπα, σ' ένα χοντροκαμωμένο κι άτεχνο κινηματογραφικό φιλμ.

Βρέχει ακατάπαυστα! Σημειώνω στο ημερολόγιό μου: Κόνιτσα, 8 Δεκεμβρίου 1962 (αύριο γιορτάζουν οι Άννες. Γιορτάζει και η Άννα μου. Θα της γράψω!).

* Ο Τάκης Παπαδημητρίου είναι δάσκαλος, λογοτέχνης, βιβλιοκριτικός, π. Γεν. Γραμ. της ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ, Επιμελητής έκδοσης του περιοδικού της ΕΝΩΣΗΣ

ΤΟ ΨΑΡΕΜΑ ΣΤΑ ΠΟΤΑΜΙΑ ΜΑΣ

Μέρος 2ο (τελευταίο)

Άλλος τρόπος ψαρέματος, τότε, στα ποτάμια μας, εκτός από το “γύρισμα” ή το “κόψιμο” του ποταμιού, ή του “νησιού” που περιγράψαμε στο πρώτο μέρος, ήταν τα αγγίστρια..

Τα αγγίστρια ήταν ίδια μ’ αυτά, που χρησιμοποιούνται και στο θαλάσσιο ψάρεμα.

Επειδή, στο χωριό, δεν υπήρχαν καλάμια, για κοντάρια, χρησιμοποιούσαμε φασουλόξυλα, διαλεγμένα μακριά, ίσια και ψηλά, προερχόμενα από φιντάνια Φράξου.

Για δόλωμα, βάζαμε συνήθως σκουλήκια, που τα βρίσκαμε, σκάβοντας στα βαρκά, τα ίδια που χρησιμοποιούσαμε το χειμώνα σ’ αγγίστρια, που στήναμε για να πιάσουμε τα πουλιά, τις τσίχλες και τα τσουρλέκια, που περνούσαν κατά κοπάδια, κατεβαίνοντας από τα Βόρεια, τις μέρες, που το χιόνι σκέπαζε και κάλυπτε τα πάντα.

Για ψάρεμα με τ’ αγγίστρια πηγαίναμε είτε μοναχοί μας, είτε παρέες-παρέες -το συνηθέστερο- περισσότερο για καβαλέ και για καλαμπούρι, παρά για αποτέλεσμα.

Αντιμετωπίζαμε μεγάλο πρόβλημα απ’ το ίδιο το ποτάμι, γιατί σ’ όλο το μήκος του στο δικό μας κομμάτι, κυλούσε ομαλά και μαζεμένο και δεν σχημάτιζε μεγάλες και βαθιές οβίρες, οι οποίες υποτίθεται ότι κρατάνε ψάρια για το ψάρεμα με το αγγίστρι.

Θυμάμαι ότι σ’ όλη την κοντινή δια-

δρομή του ήταν δεν ήταν δυό-τρεις μεγάλες τέτοιες γούβες κι άντε να ήταν άλλες τόσες, αβαθέστερες και μάλιστα σε μεγάλη απόσταση η μία απ’ την άλλη.

Μ’ αυτά τα δεδομένα, είναι αυτονόητο, ότι αυτός ο τρόπος ψαρέματος για μας δεν ήταν, ούτε ο ελκυστικότερος, ούτε κι ο αποδοτικότερος, γι αυτό τον αποφεύγαμε, αν και ήταν ο πιο ήρεμος κι ο πιο ξεκούραστος.

Ξεχωριστός αλλά και σπανιότερος τρόπος ψαρέματος στα ποτάμια ήταν τα «Σουλπιά». Η τεχνική της κατασκευής τους και το στήσιμό τους, ήθελε μεγάλη πείρα, ιδιαίτερες γνώσεις και μεγάλη υπομονή.

Άριστος μάστορας και γνώστης όλης της διαδικασίας κατασκευής και χειρισμού των Σουλπιών, εκείνα τα χρόνια, στη Μόλιστα, ήταν ο Μπαρμπαμιλιτιάδης Λέτσιος. Εκ φύσεως ατάραχος, ασυγκίνητος και ασάλευτος, απ’ τις θέσεις του, πραγματικός θυμόσοφος, ήταν η προσωποποίηση της υπομονής και της ισχυρογνωμοσύνης.

Ό,τι και να τούλεγαν αυτός έκανε αυτό που ήθελε κι απαντούσε συνήθως με τη φράση: «Και τους άλλους θα τσ’ ακούς κι απ’ τη γνώμη σ’ δεν θα φεύγεις».

Άξιος συνεχιστής του κατόπιν έγινε ο γιος του Χαράλαμπος Λέτσιος, μετέπειτα ο Απόστολος Λέτσιος ή Τόλιας και το σχοινί πήγαινε κορδόνι, από γενιά σε γενιά.

Τα σουλπιά ήταν περίτεχνα πλεγμένες βέργινες παγίδες, που είχαν σχήμα μεγάλου ισοσκελούς τριγώνου και που τοπο-

θετούνταν σε επιλεγμένα σημεία της κοίτης του ποταμιού, ή των “νησιών” ή των λάκκων αναστραμμένα, ήτοι με το άνοιγμά τους προς τα πάνω και το κάπως γυριστό ρύγχος τους, το στένωμά τους δηλαδή, προς τα κάτω, σε καταφανώς καταφερική θέση, ώστε τα ψάρια, με τη ορμή του νερού, στο στενό σημείο και με τη γλίτσα, που συν τω χρόνω, έπιαναν οι ξύλινες βέργες, να γλιστρούν εύκολα και να πέφτουν στο από κάτω καλά στερεωμένο καλάθι μη μπορώντας να ξαναβγούν και να φύγουν, όσο κι αν προσπαθούσαν και χοροπηδούσαν.

Τα Σουλπιά μετά την τοποθέτησή τους στο συγκεκριμένο σημείο, παρέμειναν εκεί, επ’ αόριστον και για όσον καιρό ήθελε ο κάτοχός τους.

Ο ιδιοκτήτης τους, σ’ αυτό το διάστημα, δε χρειαζόταν να κάνει τίποτε άλλο, απ’ το να διέρχεται που και που απ’ αυτά, να τα επιβλέπει, να τα παρακολουθεί και να μαζεύει τα ψάρια, όσα τέλος πάντων είχαν πιαστεί στο καλάθι.

Εδώ σίγουρα, το μυαλό, άφηνε το κορμί του ανθρώπου να ξεκουράζεται...

Ο Μπαρμπαμιλτιάδης επειδή είχε πολλά χωράφια στο Καπηλειό πολύ κοντά δηλαδή στο ποτάμι, κι επειδή τα καλοκαίρια ξημεροβράδιαζε σ’ αυτά, του ήταν πολύ εύκολο να πετάγεται στα σουλπιά, να τα βλέπει, να τα επιτηρεί, αλλά και να τα φυλάει, απ’ τους τυχόν κακόβουλους και κακορίζικους.

Παρόλα αυτά όμως οι πονηροί δεν έλειπαν. Όποτε καταλάβαιναν ότι αυτός απουσίαζε, είτε στο χωριό, είτε κάπου αλλού για δουλειές, κατέβαιναν, κρυφά, στα

σουλπιά του και του έκλεβαν τα ψάρια, όσα εκείνη τη στιγμή έβρισκαν.

Τη βρομοδουλειά αυτή για να είμαι ειλικρινής του την κάναμε αρκετές φορές κι εμείς οι πιτσιρικάδες, γιαυτό κι ο συχωρεμένος μας προγγούσε και μας είχε στη μπούκα και στο γινάτι, παρότι κατά καιρούς μας δασκάλευε και μας καθοδούσε στα μουσικά του ποταμιού και του ψαρέματος.

«Αλαργινός ο κήπος... λίγα τα λάχανά του ... λέει ο λαός μας.

Τέλος, άλλος τρόπος για το ψάρεμα, στα ποτάμια, εκείνα τα χρόνια, ήταν αυτός που γινόταν με τις λεγόμενες, στη γλώσσα μας, “πόχες” ή τις γνωστές σ’ όλους “απόχες” ή δίχτυα. Οι απόχες ήταν κάτι απαρχαιωμένα σύνεργα, δυσεύρετα, που χρησιμοποιούνταν κυρίως στις μικρές και μεσαίες γούβες και οβίρες, γιαυτό ήταν, ό,τι έπρεπε, για το ψάρεμα στους λάκκους, στα βρυσκά και κυρίως στο Βουρκοπόταμο, πούταν γεγμάτο από δαύτες.

Απόχες, απ’ ό,τι θυμάμαι εκείνα τα χρόνια, ήταν δύο όλες κι όλες στη Μόλιτσα.

Η μία ανήκε στον Απόστολο Λέτσιο ή Τόλια, που την είχε κυρίως για ιδιόχρηση, γιατί ήταν μανιώδης ψαράς στο ποτάμι ο ίδιος κι έτσι ο δανεισμός της, σε άλλους, ήταν δύσκολος και η άλλη, στον Ευαγγελισμό Ματσιούλη, ο οποίος ήταν αρτοποιός και εργαζόταν μόνιμα στην Αθήνα, στο φούρνο του Μολιστινού Δημητρίου Κούσιου, στους Αμπελοκήπους.

Αυτή τη δεύτερη απόχη, που ήταν απόθετη και σε αχρησία, εμείς οι πιτσιρικοί πηγαίναμε και τη ζητούσαμε, απ’ τη γυναίκα του, που έμενε στο χωριό, την

Πανωραία Ματσιούλη-Τράκα, η οποία, αγόγγιστα και μετά χαράς μας τη δάνειζε, λέγοντάς μας, μόνο, να την προσέχουμε και να την επιστρέψουμε γρήγορα και απείραχτη.

Η απόχνη ήταν ένα πλεκτό, από χοντρό και ανθεκτικό σπάγγο, είχε σχήμα αναστραμμένης πυραμίδας, όταν ήταν ανοιγμένη που στην κορυφή της, δένονταν όλες οι πλευρές της σφικτιά, σχηματίζοντας έναν γρόμπο, όπως ακριβώς είναι ο γυναικείος κότσος των μαλλιών τους.

Δεξιά και αριστερά είχε δύο ξύλινα κοντάρια, μακριά και δεμένα γερά, στα πλευρά της και στο μπροστινό της, ανοιχτό μέρος, πέρα-πέρα, υπήρχαν περασμένα μολύβδινα βαρίδια, ούτως ώστε, όταν ποντιζόταν, μέσα στο νερό, στη γούβα, να φτάνει εύκολα και γρήγορα στον πάτο της, για να παγιδεύονται τα ψάρια και να μη μπορούν να διαφύγουν.

Με την απόχνη, λοιπόν, τριπλοδιπλωμένη, στον ώμο και τα άλλα απαραίτητα σύνεργα και τρόφιμα στον τουρβά, εμείς τα μικρά δυο-δυό έως τρία ή τέσσερα το πολύ ξεκινούσαμε το πρωί για το ποτάμι και γυρνούσαμε το βράδυ, λίγο πριν πέσει και δύσει ο ήλιος.

Προσωπικά, θυμάμαι έκανα παρέα κι ήμασταν αχώριστοι με το συνομήλικό μου και χωριανό μου Νικόλαο Τράκα, ο οποίος ομολογουμένως ήταν πιο δραστήριος και πιο ταλαντούχος και σβέλτος από μένα, στον τρόπο και στα κόλπα χειρισμού της απόχνης, γι' αυτό και σ' ό,τι μούλεγε τον άκουγα.

Πιάνουμε, συνήθως, το Βουρκοπόταμο από κάτω, σχεδόν από τη γέφυρά του

αμαξιού δρόμου και περπατώντας και ρίχνοντας την πόχα, γούβα-γούβα, φτάνουμε άλλοτε μέχρι απάνω τον ταμπακόμυλο και άλλοτε ακόμα πιο πάνω μέχρι την εκβολή του Στρατσιώτικου λάκκου.

Ξυπόλητοι μουλιάζαμε κι εμείς κι η πόχα, όλη τη μέρα, μέσα στο νερό και τις γούβες.

Κάναμε καταμερισμό εργασιών μεταξύ μας κι ο ένας ο χειριστής της πόχας έπαιρνε αμπάρια τη βουτούσε αστραπιαία στο νερό της γούβας κι αμέσως την ανασήκωνε, ενώ ο άλλος από δίπλα που κρατούσε το καλάθι, μάζευε τα τυχόν πιασμένα ψάρια, που τινάζονταν κι αν υπήρχαν κι άλλοι, αυτοί κουβαλούσαν, από παραέξω, τα σακούλια με τα φαγώσιμα καθώς και τα παπούτσια και τα υπόλοιπα, όλης της παρέας.

Περνώντας η ώρα στο δρόμο αλλάζαμε ρόλους, όχι μόνο για αλληλοξεκούραση, αλλά και για να έχουμε καλύτερες και περισσότερες επιτυχίες.

Τη χαρά που κάναμε, όταν βλέπαμε ότι στην απόχνη χοροπηδούσαν ψαράκια δεν λέγεται.

Αντίθετα η απογοήτευσή μας περίσσευε, όταν καταλαβαίναμε ότι μέσα στην απόχνη δεν κουνιέται τίποτε κι όταν έσταζαν μόνο τα νερά, προς τα κάτω, μέχρις ότου κι αυτά σταματούσαν.

Μ' αυτά τα εναλλασσόμενα συναισθήματα πορευόμασταν δρόμο-δρόμο, γούβα-γούβα και ψαράκι-ψαράκι, ρίχνοντάς το στο καλάθκι αυτό, σιγά-σιγά, γέμιζε και την οκά κάθε φορά, την πιάνουμε και την ξεπερνούσαμε κι όλας.

Την τυράνια, όμως που τραβούσαμε

μ' αυτόν τον τρόπο του ψαρέματος, δεν μολογιέται.

Μικρά παιδιά, σχεδόν ημίγυμνα, γκολιαπόδαρα, μουσκεμένα απ' το νερό, μέχρι τον ποπό μας, κατακουρασμένα απ' την προσπάθεια, ηλιοκαμμένα, απ' την ολοήμερη τζαράλα και με σφαγάρι τις πατούσες μας απ' τις μυτερές πέτρες και τ' αμμοχάλικα, γυρνούσαμε στα σπίτια μας, το βραδάκι, μπαϊλντισμένα και ξεθεωμένα. Παρόλα αυτά ούτε παραπονιόμασταν, ούτε γκρινιάζαμε, ούτε απαιτούσαμε κάτι.

Αντίθετα λαμποκοπούσαμε από ευχαρίστηση, για ό,τι καταφέραμε, για τη δουλειά που κάναμε και την ψαριά που φέραμε.

Νιώθαμε, απέραντη ικανοποίηση, γιατί μ' αυτή μας την προσπάθεια είχαμε συμβάλει κι εμείς στον αγώνα της οικογένειας, για την αντιμετώπιση της καθημερινότητας.

Τα κανιά μας, μέχρι ψηλά στα μπούτια μας, τα πρόσωπά μας εκεί γύρω στη μύτη, τα μάγουλα και τη μπάλα μας και τα γυμνά μας χέρια, μέχρι πιο πάνω απ' τα ποντίκια μας, ήταν όλα κατακόκκινα, ηλιοψημμένα και ξεραμένα.

Όσο κρατούσε η υγρασία, απ' το νερό κι ήμασταν ακόμα μούσκεμα δεν καταλαβαίναμε τίποτα. Όταν όμως φεύγαμε και σιγά-σιγά στο δρόμο το δέρμα μας στέγνωνε απ' τη ζέστη τότε άρχιζε το τσούξιμο, ο πόνος και το σκάσιμό του, εδώ κι εκεί κι η κατάσταση γινόταν ανυπόφορη.

Ευτυχώς, στα σπίτια μας, μας περίμεναν οι μανάδες μας, οι οποίες ήξεραν απ'

αυτά και μας άλειφαν παντού με λάδι, οπότε το δέρμα μας, ρουφώντας, το μαλάκωνε και μαζί μ' αυτό αλάφρυνε κι ο πόνος μας.

Αποδοτικότερο ήταν το ψάρεμα, με την απόχνη, στις γούβες των λάκκων μας.

Εκεί η ψαριά ήταν ευκολότερη και σιγουρότερη, γιατί λόγω του καλοκαιριού και των ποτισμάτων, η ροή του νερού σχεδόν στέρευε και τα ψάρια που παρέμειναν σ' αυτές, ήταν πλέον εγκλωβισμένα και δεν είχαν οδό διαφυγής.

Το ίδιο, περίπου, γινόταν και στα «βρυσκά» που ανάβλυζαν κάτω στην ακροποταμιά, όπου κι εκεί σιγά-σιγά τα νερά τους λιγόστευαν αλλ' ακόμα κρατούσαν κάτι λεπτά, σταχτιά χέλια όμοια με νεροφίδες, αλλά τελείως διαφορετικά απ' τα τζιαμπόχελα.

Τώρα, την απόχνη την προσέχαμε σαν τα μάτια μας. Είχαμε προσέξει ότι με το μπάσε-βγάλε συνέχεια, στο νερό και με το συνεχές σύρσιμό της στο βυθό, στις γούβες πολλές φορές, σκάλωνε στις πέτρες, κοβόταν ο μουσκεμένος σπάγκος και δημιουργούνταν τρύπες, οι οποίες άνοιγαν με το νερό, έφευγαν τα ψάρια και μας άφηναν σύξυλους.

Για να μη μένουμε, στη μέση στο ποτάμι και μακριά απ' το χωριό με την απόχνη στο χέρι και διάτρητη, προνοούσαμε κι είχαμε μαζί μας, ένα κουβάρι χοντρό σπάγκο και μια βελόνα, σακοράφα κι επί τόπου, τη μπαλώναμε τη σουφρώναμε και ξενοιιάζαμε.

Έπειτα μας έτρωγε και το άλλο. Μας έπιανε το άγχος, για να φανούμε συνεπείς στην επιστροφή της. Γι' αυτό, πριν

την παραδώσουμε, την ψάχναμε, από παντού, την ψειρίζαμε, διαπιστώναμε σε τι κατάσταση βρίσκεται κι ύστερα την επιστρέφαμε για να 'χουμε μούτρα να την ξαναζητήσουμε κι αύριο και μεθαύριο και συνέχεια.

Τρέμαμε λοιπόν μη μας τύχει κάτι στραβό, με την απόχη κι άντε ύστερα να βρεις λόγια, για να δικαιολογηθείς, να γίνεις πιστευτός κι αν όχι άντε να αναζητήσεις άλλη απόχη στο χωριό και πού να τη βρεις, για να περάσεις την ευχάριστη αυτή, ερασιτεχνική απασχόλησή σου.

5. ΑΠΟΛΑΒΗ ΤΩΝ ΚΟΠΩΝ ΜΑΣ

Τα ψάρια που κάθε φορά, πιάναμε, όσα ήταν, μετά τη μοιρασιά, πήγαιναν κατευθείαν στο τηγάνι. Πολλές φορές όμως τα πουλούσαμε όσο-όσο, για λίγο χαρτζιλίκι, σε χωριανούς μας, που μας τα ζητούσαν και που για διάφορους λόγους δεν μπορούσαν ή δεν ήθελαν, ν' ασχοληθούν, με το ψάρεμα.

Προσωπικά δεν πολυσκοτιζόμουν γι' αυτό το θέμα.

Είχα μόνιμο αγοραστή-πελάτη το Νουνό μου Βασίλειο Γιούσιο, από το Γανναδιό, που δούλευε στο Ταχυδρομείο της Μόλιστας, ο οποίος, χωρίς δεύτερη κουβέντα, μου τ' αγόραζε και μούδινε θυμάμαι πέντε δραχμές, τότε, άξιζαν δεν άξιζαν τόσο, έτσι για να με χαρτζιλικώνει, σαν «αναδεχτούρι» που μ' είχε.

6. ΑΛΛΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΨΑΡΕΜΑΤΟΣ – ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Εκτός από τους παραπάνω νόμιμους τρόπους ψαρέματος, στα ποτάμια, υπήρ-

χαν και οι ανορθόδοξοι ή παράνομοι τρόποι, ήτοι αυτοί κατά τους οποίους χρησιμοποιούνταν απαγορευμένα υλικά και ουσίες, όπως τα εκρηκτικά, ο δυναμίτης, οι χειροβομβίδες, τα καυστικά υγρά κλπ. Κατεργάρηδες και παραβάτες υπήρχαν κι εδώ αρκετοί, όπως υπάρχουν παντού.

Οι άνθρωποι αυτοί δεν κώλωναν πουθενά, υπεράνω όλων η ευκολία τους και το συμφέρον τους, αν και γνώριζαν τη φοβερή καταστροφή που προκαλούσαν αυτά τα μέσα, αφού σκότωναν τα πάντα, ακόμα και το γόνο των ψαριών, στις γούβες που τά έριχναν.

Εύκολη και άκοπη πρόσβαση στο ψάρεμα, στο ποτάμι, είχε ο Μυλωνάς, στο Γανναδιώτικο ταμπακόμυλο, εκεί στο Βουρκοπόταμο.

Έκοβε, όταν δεν είχε δουλειά το νερό του μυλαύλακου, εκεί στη μεσαία δέση και η ψαριά του ήταν σίγουρη, γιατί ήταν γνωστό, ότι εκεί τριγύρω στα νερά του Μύλου, συγκεντρώνονταν κοπάδια από ψάρια, λόγω των ουσιών και των αναδυσμένων οσμών, απ' τα αλέσματα και τα γεννήματα.

Ορισμένες φορές, ανεξήγητα, ίσως από υπερπληθυσμό, ή κινητικότητα, ή αναζήτηση, τα μουστακάρια του Βουρκοπόταμου, ακολουθώντας το αυλάκι, με το μπόλικο νερό του πότου έφταναν στον Καπηλειό, μέχρι την άκρη, στα χωράφια μας, μπροστά στα πόδια μας, εκεί που σκαλίζαμε και ποτίζαμε και μετά από λίγα σπαρταρίσματα και τινάγματα, έπεφταν και τελείωναν.

Αυτή η πρωτόγνωρη εικόνα διαδραματιζόμενη πάνω στα όρη, τα βουνά, στην

άκρη της Ηπείρου, μούφερε στο μυαλό το σαρκαστικό στίχο του άσματος «Καράβια βγήκαν στη στεριά και πιάσανε τα όρη. Ποιος είδε βάρκα στο χελμό, στο Μέτσοβο βαπόρι που έχει να κάνει μετά παράξενα και τα αλλόκοτα πράγματα του κόσμου μας.

Είναι αυτονόητο ότι, όταν τα ποτάμια ήταν κατεβασμένα, φουσκωμένα και θολωμένα, ούτε λόγος να γίνεται για ψάρια και για ψάρεμα.

7. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Όλα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω, για το ψάρεμα, αφορούσαν στην περίοδο πριν το 1950.

Στα σημερινά μας χρόνια, δεν έχω ιδέα τι γίνεται, με το ψάρεμα στα ποτάμια μας, με τα είδη των ψαριών, καθώς και με τους τρόπους και τα μέσα του ψαρέματός τους.

Είμαι βέβαιος ότι τα ψάρια και τα είδη τους, όσο υπάρχει ζωή, θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν, παρά την αλλαγή των κλιματολογικών συνθηκών και τη ρύπανση του περιβάλλοντος απ' τα πλαστικά, τα απορρυπαντικά, τα φυτοφάρμακα και άλλα, με μοναδικό και αποκλειστικό υπεύθυνο τον άνθρωπο.

Όμως οι παλιοί, παραδοσιακοί τρόποι ψαρέματος, όπως ήταν τα σουλπιά και οι απόχες έχω την άποψη ότι εξαφανίστηκαν πλέον, στα χωριά μας και πρέπει να τους ξεχάσουμε. Ο κόσμος άλλαξε, αλλάξανε οι καιροί κι αυτούς τους τρόπους θα τους ακούμε ή θα τους διαβάζουμε μονάχα στα παραμύθια και τις διηγήσεις.

Αντίθετα, ο άλλος τρόπος ψαρέματος,

ο σχετικός με το κόψιμο της κοίτης του ποταμιού, ή του νησιού, εξακολουθεί να υπάρχει, αλλά διενεργείται πλέον με διαφορετικά μέσα και σύνεργα.

Στις μέρες μας, αν κάποιος επιχειρήσουν να γυρίσουν το ποτάμι δεν χρειάζεται να κουβαλήσουν σκαπάνια, φτυάρια και τα υπόλοιπα, αλλά μεταφέρουν επί τόπου, ένα σκαπτικό μηχάνημα, ή ένα τρακτέρ και με δυο-τρεις γκουβαδιές, στο άψε-σβήσε, το ποτάμι έστριψε και η δουλειά τελείωσε..

Αν τώρα κι αυτός ο εύκολος τρόπος θεωρείται βαρετός υπάρχει και το ψαράδικο, στην Κόνιτσα, στο οποίο μπορεί κανείς να βρει ό,τι ψάρι θέλει, αρκεί να το λέει η τσέπη του.

Το πόσο άλλαξαν τα πράγματα και σ' αυτό το θέμα, τα τελευταία εβδομήντα χρόνια στα χωριά μας, είναι απίστευτο.

Όμως ας το πάρουμε απόφαση. Τα ποτάμια δεν γυρίζουν πίσω.

Οι περιπαιχτικές λέξεις και φράσεις, ή οι κουτοπόνηρες ερωτήσεις και απαντήσεις του τύπου «Μπλάνα-Μπλάνα» ή Α μπα μόνο τσίμες πιάσαμε, που ακούγονταν κάθε βράδυ, τότε στο Καφενείο και το χωριό, όχι μόνο δεν πρόκειται να ξανακουστούν, αλλ' ίσως και να διαγραφούν τελείως, απ' το τοπικό, ιδιωματικό λεξιλόγιό μας.

Ήδη τα περισσότερα από τα παραπάνω, έχω την άποψη, ότι έχουν ξεψυχήσει, από καιρό κάτω εκεί στην έρημη, πλέον ποταμιά του Σαραντάπορου.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Χ. ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΟΣ

«Μια αξέχαστη εκδρομή στην Καστάνιανη»

Του μαθητή ΑΝΔΡΕΑ ΚΟΛΙΟΥ της Β' τάξης του Γ.Ε.Λ. Κόνιτσας

Είχαμε ακούσει εκατοντάδες φορές για τη Καστάνιανη, το ονομαστό και ένα από τα πιο ομορφότερα χωριά της Ηπείρου, αλλά αν και απείχε ελάχιστα χιλιόμετρα από τη Κόνιτσα, δεν είχαμε καταφέρει έως και σήμερα να το επισκεφτούμε. Αυτή η ευκαιρία μας δόθηκε μέσα από μια σχολική εκδρομή όπου πέρα από το ψυχαγωγικό της χαρακτήρα, διακρίθηκε για την εκπαιδευτική της υφή, μιας που δε νοείται Κονιτσιώτης να μη γνωρίζει, όσο το δυνατόν καλύτερα τα χωριά του τόπου του. Έτσι, μετά από αναμονή κάποιων ημερών, η πολυπόθητη αυτή μέρα της εκδρομής μας έφτασε.

Ήταν ένα ολοφώτεινο, ανοιξιάτικο πρωινό, όπου καθηγητές και μαθητές επιβιβαστήκαμε στο λεωφορείο. Κατά

τη διάρκεια της διαδρομής προς την Καστάνιανη, 'χαζεύαμε' έκπληκτοι, έξω από το παράθυρο του λεωφορείου, τα αμέτρητα δέντρα, τα οποία, άλλα είχαν ανθίσει και άλλα άρχιζαν να 'σκάνε' τα πρώτα τους φύλλα. Αυτός ο συνδυασμός των χρωματιστών ανθέων και λουλουδιών με το πράσινο των φύλλων και το καταγάλανο ουρανό, μετέτρεπε το τοπίο στα μάτια μας επίγειο παράδεισο, ο οποίος μόλις είχε γεννηθεί. Ανάμεσα στα ψηλά καταπράσινα δέντρα, έρρεε γαλήνια ο ποταμός Σαραντάπορος στον οποίο τα νερά, ανακλούσαν οι ακτίνες του ηλίου, δημιουργώντας μια εικόνα, που δύσκολα μπορείς να αγνοήσεις. Η άνοιξη έχει αρχίσει το Ελληνικό της παραμύθι και συγκεκριμένα συνθέτει τον «Κονιτσιώτικο παράδεισο», που βοηθά

τον καθένα να ξεχάσει τα βάσανα της ζωής, και να εναρμονιστεί, σε αυτό το μαγευτικό τοπίο.

Μέσα από το απέραντο πράσινο του βουνού, άρχισε σιγά-σιγά να αναφαίνεται η Καστάνιανη. Μετά από λίγη ώρα φτάσαμε στον τελικό μας προορισμό. Μείναμε έκπληκτοι, μόλις αντικρίσαμε το θαυμάσιο αυτό χωριό, κτισμένο μέσα στο πράσινο του βουνού. Αφού, αποβιβαστήκαμε από το λεωφορείο, μας υποδέθηκε, ο πρόεδρος του χωριού και ένας συνταξιούχος δάσκαλος της περιοχής, ο οποίος γνώριζε πολύ καλά την ιστορία του τόπου του.

Με τη συνοδεία του κατευθυνθήκαμε, αρχικά στην εκκλησία του Αγίου Νικολάου, η οποία όπως πληροφορηθήκαμε, είχε κατασκευαστεί το 1926. Ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, αποτελούσε το ξυλόγλυπτο τέμπλο του ναού, καθώς και διάφορα εικονίσματα, τα οποία επέζησαν πολλά χρόνια. Ακριβώς, δίπλα από το ναό είναι κτισμένο το παλιό σχολείο, το οποίο πλέον δε λειτουργεί. Είναι κτήριο διώροφο και κτισμένο με πέτρα.

Αφού παρατηρήσαμε καλά το χώρο

του παλιού σχολείου, περιπλανηθήκαμε για λίγη ώρα μέσα στο χωριό, όπου επικρατούσε αρμονία, λόγω της έλλειψης συγκοινωνίας. Οι μόνοι ήχοι που επικρατούσαν, ήταν αυτοί των πουλιών και των εντόμων. Όλοι οι δρόμοι του χωριού ήταν πλακόστρωτοι, ενώ τα σπίτια, κτισμένα με πέτρα. Τα περισσότερα περιβάλλονταν από πέτρινο τοίχο και διέθεταν ξύλινα παράθυρα. Έτσι, αυτή η ομοιομορφία των σπιτιών έδινε στο χωριό τη δική του ταυτότητα, που το έκανε να ξεχωρίζει. Αυτό που μου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση ήταν, πως αυτά τα σπίτια, ενώ ήταν κτισμένα πριν το 1880, είχαν μια πολύ καλή εικόνα. Αυτό, που πληροφορηθήκαμε από το δάσκαλο ήταν ότι σήμερα, πάρα την εξέλιξη της τεχνολογίας αδυνατούν οι τεχνίτες να κατασκευάσουν παρόμοια οικοδομήματα, πράγμα που αναδεικνύει τις σπάνιες αρχιτεκτονικές αρετές της περιοχής.

Επομένη στάση μας το αρχοντικό του Γκόσιου, το οποίο ήταν κατασκευασμένο εκεί, εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Το κτίσμα αυτό ήταν τεράστιο σε μέγεθος, ενώ η αρχιτεκτονική του πολύ ενδιαφέρουσα.

Περιβάλλονταν από ψηλό τοίχο, καθώς οι άντρες, της τότε εποχής, δεν ήθελαν να βλέπουν τις γυναίκες τους άλλοι περαστικοί. Αυτού του τύπου, τα αρχοντικά προήρθαν από τους Άραβες, όπως τόνισε ο κληρονόμος του αρχοντικού αυτού. Στη συνέχεια μας δόθηκε η ευκαιρία να ερευνη-

σουμε το τετραώροφο, αυτό κτήριο (δυο όροφοι κύριας οικίας και άλλοι δυο που αποτελούσαν το υπόγειο). Κάθε δώμα της κύριας οικίας, περιείχε τζάκι, ενώ το ταβάνι ήταν βαμμένο με χρώματα φυτικής προέλευσης. Ανάμεσα στο ταβάνι και το πάτωμα του επάνω ορόφου, υπήρχε χώμα το οποίο τοποθετούσαν, προκειμένου να πετύχουν καλύτερη μόνωση. Τέλος, στον τοίχο υπήρχαν και ειδικά διαμορφωμένες πολεμίστρες.

Στη συνέχεια κατευθυνθήκαμε σε ένα από τα τέσσερα μονότοξα γεφύρια της περιοχής. Μετά οι ντόπιοι μας οδήγησαν στο ξωκλήσι των Αγίων Αποστόλων, το οποίο βρίσκεται στην άκρη του χωριού, ανάμεσα στα πυκνά δέντρα. Από αυτό το σημείο μπορέσαμε να διακρίνουμε την Καστιανίαν από ένα πιο ψηλό σημείο. Στο χωριό υπάρχουν σύνολο 19

εξωκκλήσια. Τέλος, μέσα από ένα μονοπάτι, εσωτερικά του δάσους, επισκευτήκαμε το μοναδικό παραδοσιακό καφενείο του χωριού, προκειμένου να ξεκουραστούμε και μετά από λίγη ώρα να πάρουμε το δρόμο της επιστροφής.

Η μέρα μας ήταν καταπληκτική, καθώς δε χορταίναμε να βλέπουμε το καταπράσινο απέραντο βουνό, στο οποίο ανάμεσα διακρίνονταν το χωριό της Καστιανίανης. Επιστρέψαμε στη Κόνιτσα. Άλλη μια όμορφη μέρα είχε περάσει, χαράζοντας πάνω μας υπέροχες αναμνήσεις, εμπειρίες και γνώσεις, από μια σχολική εκδρομή.

Σ.Σ. Τα έξοδα της ετήσιας εκδρομής καλύπτονται από τα χρήματα που είχε βάλει στην τράπεζα ο αείμνηστος Νίκους Τζουμέρκας από την Πουρνιά γι' αυτόν τον σκοπό.

«ΟΙ ΚΥΡΑΤΖΗΔΕΣ»

Γράφει ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ Μ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Κυρατζήδες, ένα παλιό επάγγελμα που σιγά-σιγά χάνεται.

Άλλαξαν οι καιροί. Έτσι συμβαίνει στη ζωή μας. Κυρατζής, Τούρκικη λέξη που σημαίνει αγωγιότητας, ο μεταφορές προσώπων ή φορτίου με αμοιβή, αγωγιάντικα, κόμιστρα, και η παροιμία λέει, «το αγώι ξυπνάει τον αγωγιάντη».

Συνήθως η μεταφορά γινόταν με ζώα,

δεν υπήρχαν παλιά δρόμοι, κυρίως με άλογα, ημίονους (μουλάρια) και γαϊδουράκια (όνους). Κυρίως όμως με μουλάρια:

Ημίονος (μουλάρια λατν. mulus) ζώο που γεννιέται από τη διασταύρωση όνου και φοράδας, ζώο σωματώδες, ανθεκτικό κατάλληλο για κατσικόδρομο, με σταθερό βηματισμό. Πατάει σίγουρα και γερά ακό-

* Κιρατζήδες: Σωστότερο με (ι), αφού μάλιστα πρόκειται για τούρκικη λέξη

μα και σ' ανώμαλο έδαφος και ανεβαίνει φορτωμένο μέχρι 100-120 κιλά. Δεν κουράζεται, κατάλληλο για ορεινές σπράτες, για δύσβατα και ορεινά μονοπάτια. Δεν γλιστράει εύκολα στις γιδόσπρατες. Καμάρι των κυρατζήδων.

Απ' τα παλιά τα χρόνια, τα ζώα αυτά, ήταν οι πιστοί σύντροφοι για τις μεταφορές των ανθρώπων.

Πόσες φορές δεν ταξίδεψα, μ' αυτούς τους κυρατζήδες στην ηρωϊκή μας περιοχή της Κόνιτσας.

Απ' την Κόνιτσα, ξεκινούσαν οι κυρατζήδες να φτάσουν στα ορεινά χωριά, πορεία από 5 ώρες μέχρι 12, σε δυο μέρες.

Έτσι άλλοι πήγαιναν στη Λάκκα Αώου, Κόνιτσα, Δίστρατο. Περνώντας απ' τα χωριά: Πηγή, Ελεύθερο, Παλιοσέλι, Πάδες, Άρματα και Δίστρατο.

Από την άλλη πλευρά-μεριά-τα χωριά: Πυρσόγιαννη, Βούρμπιανη, Γοργοπόταμος, Ασημοχώρι, Χιονιάδες και χωριά, Λαγκάδα, Δροσοπηγή, (Κάντσικο), Πλαγιά (Ζέρμα), Λυκόρραχη και τέρμα Αετομυλίτσα. Χωριά ορεινά, δύσβατα, αλλά με μεγάλη ιστορία και παράδοση.

Αυτά τα κυριότερα, γιατί ήταν και είναι κι άλλα δεξιά και αριστερά, σαν αετοφωλιές, στα ψηλά μας βουνά.

Το καραβάνι ξεκινούσε φορτωμένο απ' την Κόνιτσα για να φθάσει στα γνωστά μας Μαστοροχώρια.

Διαδρομή ευχάριστη, με ραχούλες, ποτάμια, δέντρα, ψηλά, χαμηλά καθώς λέμε με πλούσια χλωρίδα και πανίδα. Και ο αγωγιάτης, να διηγείται ιστορίες, παραδόσεις, μύθους. Όλο ήθελε να λέει:

Η πορεία σταματούσε κάποτε στα χάνια. Γνωστά και εξυπηρετικά, να ξεκουραστούν ζώα και άνθρωποι. Χάνι, πανδοχείο, για ξεκούραση και ύπνο των οδοιπόρων και των κυρατζήδων. Ένα μεγάλο δωμάτιο με τζάκι, ξύλινα καθίσματα για φαγητό, κυρίως φασολάδα, με πρόσχαρο το κατζί, δίπλα υπνοδωμάτια και παραπέρα στάβλο για τα ζώα να φάνε την ταϊ κυρίως βρώμη και χόρτο. Και να ξεκουραστούν κι αυτά, να πιούν νερό και ν' ανασάνουν.

Περίφημο ήταν το Χάνι του Βέργου. Μ' όλα τα χρειζόμενα. Την άλλη μέρα πάλι δρομολόγιο.

Όταν έβρεχε, ξεκινούσαν με τσέργες (μάλλινα σκεπάσματα) και μαύρες ελαφρές κάπες για να μην βρέχονται οι άνθρωποι και τα μεταφερόμενα τρόφιμα.

(Ρύζι, μακαρόνια, ζάχαρη, λίγος καφές, αλάτι, ζαχαρικά κ.ά.).

Όταν έβρεχε συνέχεια σταματούσαμε στις πρόχειρες καλύβες των βοσκών. Υπήρχαν αρκετές.

Εδώ ακόμη πρέπει να προσθέσουμε, πως οι κυρατζήδες, ζώντας όλη τους τη ζωή στους δρόμους και στη φύση, γνώριζαν τι καιρό θα κάνει. Είχαν τα δικά τους σημάδια, θα βρέξει ή θα κάνει ξαστεριά. Έτσι από το παράξενο κράξιμο των όρνιων-των πουλιών, από τα φτερουγίσματα και τα χτυπήματα των φτερών τους, ή από το χαμηλό ή ψηλό πέταγμά τους καταλάβαιναν τι καιρό θα κάνει.

Ακόμη από τα γαυγίσματα των σκυλιών, από το φύσημα του αέρα, από πού έρχονταν τα σύννεφα από πού η ομίχλη,

κ.ά. έβγαζαν τα δικά τους συμπεράσματα π.χ. θα βρέξει, αν θα συνεχιστεί η βροχή ή θα σταματήσει, πώς πάει το γέμισμα του φεγγαριού και τότε θα βγει ο ήλιος κ.ά. Είχαν τις δικές τους φυσικές τεχνικές κι ερμήνευαν, όλα αυτά ήταν δηλαδή και οι-ωνοσκόποι, μετεωρολόγοι, εξηγούσαν τη λαϊκή μετεωρολογία και για κάθε μήνα έλεγαν τις παροιμίες για τον καιρό.

Όλα τα παρατηρούσαν με προσοχή και τα ερμήνευαν με το δικό τους τρόπο, ποτέ τους δεν λάθευαν οι γεωργοκτηνοτρόφοι, πολύ υπολόγιζαν στις μαντικές φυσικές τους τεχνικές.

Αυτές οι λαϊκές προγνώσεις τους για τον καιρό εξακολουθούν να ισχύουν ακόμη, αν και τα γεωγραφικά δεδομένα διαφέρουν από τόπο σε τόπο.

Με τη μαγκούρα τους και με το ντουφέκι στον ώμο για κάθε ενδεχόμενο, κανόνιζαν την πορεία τους. Κοντολογίς ήταν και σωστοί λαϊκοί μετεωρολόγοι.

Και ο Κυρατζής, να διηγείται και να εξηγεί τα πάντα. Πόσες φορές τα είχε πει και τα είχε δει αυτά τα περάσματα.

Εδώ το παλιό γιοφύρι, εκεί νεροτριβιά, δίπλα ο παλιόμυλος και κάτω ρυάκια, μονοπάτια και χαράδρες.

Εδώ ο τάφος του παππού μου, που τον σκότωσαν οι Ιταλοί, «μελονοχίτωνες» το 1940, αγωγιάτης και αυτός, πόσο τον έκλαψα, εκεί τάφος αξιωματικού Ιταλού της Μεραρχίας ΤΖΟΥΛΙΑ και απέναντι τάφοι και μνημεία από τον φοβερό εμφύλιο πόλεμο μεταξύ των Ελλήνων. Απ' εδώ «Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ» απ' εκεί «Ο ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ» ΚΡΙΜΑ! ΠΟ-

ΛΥ ΚΡΙΜΑ! Μεγάλη κατάρα του έθνους μας, ο αδελφός να σκοτώνει τον αδελφό. Εδώ είναι συνέχισε ο κυρατζής

Ο ΓΡΑΜΜΟΣ ΜΑΡΤΥΡΙΚΟ ΒΟΥ-ΝΟ: Και μονολογούσε ο αγωγιάτης, πώς ακόμη δεν βάλαμε μυαλό. Και ανάβοντας το τσιγάρο του συνέχισε! Οω Κύρκο! Έλα, τράβα, Μπλά-Μπλά-ζώα μου, κι αυτά καταλάβαιναν τη φωνή του κύρη τους. Κι αυτός να διηγείται.

Σε μια στιγμή μου λέει: Σε βλέπω συλλογισμένο δάσκαλε δε με παρακολουθείς;

Κάθε άλλο, σε παρακολουθώ.

Πόσο σοφότερος γίνεται ο άνθρωπος, ακούγοντας αυτές τις ιστορίες, από απλούς ανθρώπους, που ζήσανε αυτά τα γεγονότα και μεγάλωσαν σ' αυτές τις στράτες!

Και συνέχισε: Οω Κύρκο! Έλα! Μπλά! Μπλά κι αυτά ήσυχια και υπομονετικά προχωρούσαν.

Τέλος καμιά φορά φτάναμε στο χωριό. Συνήθως στο μπακάλικο του χωριού. Χαρά μεγάλη. Ξεφόρτωμα των εμπορευμάτων, χαιρετούρες, φιλιά και ξεκούραση για την άλλη μέρα επιστροφή στην Κόνιτσα.

Αυτή ήταν η πορεία των κυρατζήδων.

Κάθε φορά σήμερα, που μένει λίγος χρόνος, με το αυτοκίνητό μου, πηγαίνω σ' αυτά τ' υπέροχα ακριτικά χωριά. Υπάρχει, ΕΥΤΥΧΩΣ αυτοκινητόδρομος και μάλιστα ασφαλτοστρωμένος.

Δεν γίνεται όμως να μη θυμηθώ εκείνα τα παλιά χρόνια, που'ναι χαραγμένα ανεξίτηλα στη μνήμη μου.

Οι Βορειοηπειρώτες στην Χαλκιδική

ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΗ Β. ΖΙΩΓΑ

Εγώ ο Αντώνιος Ζιώγας του Θωμά που είμαι από το Πληκάτι (Πληκάδες)-Κόνιτσας ως Μηχανολόγος Μηχανικός (σήμερα είμαι συνταξιούχος) δούλεψα 25 χρόνια στα Μεταλλεία της Γερακινής Χαλκιδικής από το 1977. Με την ευκαιρία αυτή γνώρισα πάρα πολλούς Ηπειρώτες και κυρίως Βορειοηπειρώτες.

Εδώ και 10 χρόνια είχα διαβάσει 7 βιβλία για τους Ηπειρώτες που τους είχαν διώξει οι Τουρκο-Αλβανοί από το 1840 κυρίως από τη Μοσχόπολη. Όταν διάβασα έμαθα πως στο Πληκάτι και σε άλλα χωριά της Κόνιτσας, ήταν 2.200 άτομα. Μετά από το 1840 έφυγαν αρκετοί Ηπειρώτες και πήγαν στη Μπελκαμένη (σήμερα Δροσοπηγή) και μετά από 20 χρόνια πήγαν στο Φλάμπουρο.

Η κυρία Σαλτέα Μαριτίνα σε ένα άρθρο στο περιοδικό του Πολυγύρου είχε γράψει αρκετά πράγματα για τους Βορειοηπειρώτες γεφυρώνοντας δύο πατρίδες. Το βιβλίο αυτό γεννήθηκε από την επιθυμία όλων των Βορειοηπειρωτών να καταγράψουμε την ιστορία των παππούδων μας που ήρθαν από την Βόρειο Ήπειρο και είναι αποτέλεσμα συλλογικής δουλειάς. Η έλευση των προγόνων μας από τη Βόρεια Ήπειρο στη Χαλκιδική στις αρχές του 20ου αιώνα. Τα σοβαρά προβλήματα στην Βόρειο Ήπειρο δημιουργήθηκαν κυρίως με το τέλος του πολέμου (Βαλκανικοί -1912-1913) και Α΄ Παγκόσμιος -1914-1918). Με συνέπεια το μεγαλύτερο κύμα μετανάστευσης να εντοπίζεται τη δεκαετία του 1910. Οι Έλληνες της Βόρειας Ηπείρου επέλεξαν να εγκατασταθούν μόνιμα στη Χαλκι-

δική. Τα συνεργεία των Βορειοηπειρωτών μαστόρων ήταν οργανωμένα κατά το πλείστον με συνεταιρική βάση και με δίκαιο καταμερισμό της εργασίας και της αμοιβής. Εκτός από τις πέτρες που αποτελούσαν το βασικό στοιχείο των υλικών δόμησης, χρησιμοποιούσαν τούβλα, ασβέστη, άμμο και ξύλο. Τα έργα των μαστόρων της Βόρειας Ηπείρου στην Χαλκιδική είναι πολυάριθμα: τα δημοτικά σχολεία Αγίου Νικολάου, Βαρβάρας, Μεγάλης Παναγίας, Βραστών, Ορμύλιας, Νικήτης, Παρθενώνα, Κασσανδρείας, Στρατούμης, Συκιάς κ.ά. Η εκκλησιαστική Σχολή της Μονής Αγίας Αναστασίας, η εκκλησία Αγίου Δημητρίου στην Άθωτο και το καμπαναριό του Αγίου Γεωργίου στην Βαρβάρα.

Επίσης πραγματοποίησαν οικοδομικές εργασίες στο μετόχι της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου στην Ορμύλια και έκτισαν πολλά σπίτια για τους κατοίκους των χωριών της Χαλκιδικής.

Στον Πολύγυρο, τα λιθόστρωτα καλντερίμια από τα οποία δυστυχώς σήμερα σώζεται ένα ελάχιστο δείγμα.

Οι Βορειοηπειρώτες κατασκεύασαν τον Περίβολο του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου, αλλά και πλήθος σημαντικών κτηρίων. Το Γυμνάσιο το οποίο έχει κατεδαφιστεί, το δημοτικό Σχολείο (σήμερα Δημαρχείο). Σε όλα αυτά τα κτίσματα γίνεται φανερή η τέχνη και η ικανότητα των Βορειοηπειρωτών μαστόρων να κατασκευάζουν ποιοτικά κτήρια, φέρνοντας από την πατρίδα τους τις γνώσεις και την τεχνική.

Οι πατριώτες μου έφυγαν κυνηγημένοι από τους Αλβανούς και Μουσουλμάνους.

ΜΟΛΙΣΤΙΝΑ 2016

Λέτσιος Ιωάννης

Πρόεδρος Συλλόγου Μολιστινών

Είναι γεγονός ότι τα γράφω καθυστερημένα, αλλά με τις σκοτούρες που όλοι έχουμε, πάλι καλά. Πρέπει να δίνω το παρόν στο περιοδικό μας, «ΚΟΝΙΤΣΑ», που με τόσο κόπο εκδίδει ο αγαπητός κος Τουφίδης, και να γνωρίζουν όλοι ότι η ΜΟΛΙΣΤΑ συνεχίζει να ζει σε αυτούς τους δύσκολους καιρούς.

Θα αρχίσω από την αρχή του χρόνου.

Η άνοιξη είναι η εποχή που το χωριό αρχίζει να ζει. Όσοι συνταξιούχοι μπορούν, ανεβαίνουν και αρχίζουν να περιποιούνται τα σπίτια τους. Είναι ευτύχημα το ότι υπάρχουν ζευγάρια που είναι από το ίδιο χωριό. Υπάρχει το ίδιο έρεισμα' λαχταρούν πότε θα πάνε. Αυτός που είπε την παροιμία: «παπούτσι από τον τόπο σου...» έχει απόλυτο δίκιο.

Περνάει ο καιρός και έρχεται το καλοκαίρι, λίγο-πολύ όλοι δίνουμε το παρόν.

Όπως και τις προηγούμενες χρονιές, έτσι και φέτος, με τη βοήθεια μερικών, άνοιξε η Στέγη. Φέτος θα δούμε τι θα κάνουμε.

Την ημέρα του Δεκαπενταύγουστου πήγαμε, όσοι βρεθήκαμε, στο Γαναδιό, για εκκλησιασμό και μετά για χρόνια πολλά.

Φέτος, βρέθηκα στη μνήμη της Παναγίας, που εορτάζει στις 7 Σεπτεμβρίου. Ο εκκλησιασμός γίνεται στην Εκκλησία, στη Γιόγκου. Λόγω όμως του καιρού και της αρκετής βροχής το πρωί (έριχνε καρέ-

κλες), η Λειτουργία έγινε στον Άγιο Αθανάσιο, στο χωριό Μοναστήρι. Υπήρχε αρκετός κόσμος.

Οι Μοναστηριώτες στο σχόλασμα πρόσφεραν τα καθιερωμένα: λουκούμι-τσιπούρο-καφέ. Αυτά έχουν τη σημασία τους, δίνουν εορταστική, χαρμόσυνη εικόνα. Συγχαρητήρια.

Εκεί που ξεκινήσαμε να φύγουμε για το χωριό, με πλησιάζει η κυρα-Μέλη Λέτσιου και μου λέει: «Γιάννη, σας περιμένω από το σπίτι». Αφού έφτασα στο χωριό, ξεκίνησα για την κυρα-Μέλη, είδα όμως ότι όλο το χωριό εκεί πήγαινε. Αναρωτήθηκα: Γιορτάζει κανένας; Κάνω τους υπολογισμούς μου και λέω όχι. Μπαίνουμε μέσα και τι να δούμε! Τραπεζαρία πέρα για πέρα, και τι δεν είχε φτιάξει: Πίτες, κεφτεδάκια, τυροπιτάκια, πού να τα θυμηθώ, κρασί, και καθόμαστε. «Φάτε και φάτε». Την κάναμε ταράτσα, που λένε. Χρυσόχερα η κυρα-Μέλη.

Άκουσα από τους άλλους ότι το τραπέζωμα αυτό το κάνει κάθε χρόνο. Αφού σηκωθήκαμε να φύγουμε, εγώ κοντοστάθηκα παρά πίσω και τη ρώτησα: «Γιατί το κάνεις κάθε χρόνο αυτό το τραπέζωμα;», και μου απαντάει αυτή: «Να σου πω καμάρι. Εδώ και χρόνια, όταν είχα τα παιδιά μικρά το ένα είχε αρρωστήσει και για αρκετές ημέρες είχε υψηλό πυρετό. Ο πυρετός δεν έπεφτε σχεδόν για ένα μήνα. Και τι δεν έκανα! Παραμονή της Παναγιάς,

μου λέει η κυρα-μάνα μου: «Μουρ' νύφη, να το πάμε αύριο στην Παναγία στη Γιόγκου». Ξυπνάω κι εγώ το πρωί, ζαλώνομαι τη σαρμάντζα με το παιδί και πάω στην Εκκλησία. Το έβαλα μπροστά στην εικόνα της Παναγίας. Στο σχόλασμα το παιδί περδίκι, πουθενά πυρετός. Και έτσι, από τότε έκανα τάμα και κάνω αυτό που είδες κάθε χρόνο.

Να ένα ακόμα γεγονός που μας κάνει να προβληματιστούμε.

Το μήνα Οκτώβριο έχει καθιερωθεί και το γνωρίζει όλη η επαρχία, και όχι μόνο, ότι στο Γαναδιό γίνεται το καζανοτσιπουρογλέντι. Απ' ό,τι είδα και έμαθα, έγινε χαμός παρόλο που έκανε κρύο. Τι να πούμε, μπράβο και πάλι στο Βασίλη! Όμως με αυτά που έμαθα τώρα, του χρόνου τι θα γίνει; Θα υπάρχει Βασίλης;

Του Αγίου Δημητρίου λειτούργησε η Εκκλησία του χωριού, όπως κάθε χρόνο. Όσοι μπορούν δίνουν το παρόν.

Νοέμβριο μήνα έχουμε την εορτή των Εισοδίων της Παναγίας, 21η του μηνός, στο Μοναστήρι Μολίστης. Ο καιρός πολύ καλός, καλοκαίρι. Παρουσία του σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ανδρέα και συνοδεία ιερέων, έγινε η αρχιερατική θεία λειτουργία. Στο τέλος προσφέρθηκε καφές, τσίπουρο, λουκούμι αλλά και φαγητό. Αξίζουν πολλά συγχαρητήρια σε όσους εργάστηκαν για να εξυπηρετήσουν αυτό το μέγα πλήθος.

Θα γυρίσω κάποια χρόνια πίσω για να μάθουν και οι νέοι, αλλά και για να θυμόμαστε κι εμείς τότε, που για να πάμε στο Μοναστήρι, πηγαίναμε από τα μονο-

πάτια. Δεν ξέρω, αν δεν βρισκόταν ο παπα-Βασίλης ο Βέργος, τελευταίος ντόπιος ιερέας και των τριών χωριών, να παλέψει για τη διάνοιξη του δρόμου και στη συνέχεια για την αναστήλωση, σήμερα μάλλον θα υπήρχαν χαλάσματα. Διάβασα στο τεύχος του περιοδικού Κόνιτσα, Νο191 του 2016, το άρθρο του Γιώργου Παναγιώτου, Προέδρου του Συλλόγου Μοναστηριού ότι έγινε και πάλι συζήτηση (του πάγιου αιτήματος, δηλαδή το λέμε κάθε χρόνο!!! και καλά που είναι και οι Σύλλογοι που τα λένε, έχουν βοηθήσει τα μέγιστα για τη διατήρηση των χωριών), για τη διάνοιξη λίγων μέτρων δρόμου, για να φτάνουν τα πούλμαν πιο κοντά στο Μοναστήρι. Έτσι θα αυξηθεί και η προσέλευση. Ετέθη το αίτημα στο νυν Δήμαρχο, και αφού είναι πάγιο, άρα και στους προηγούμενους!!! Σήμερα μιλάμε για δέκα μέτρα. Ε, τότε δεν πρέπει να πούμε αιωνία η μνήμη του παπα-Βασίλη Βέργου; Χιλιόμετρα διάνοιξη έκανε.

Εγώ, απ' τη μεριά μου, ως Μολιστινός, κάνω έκκληση στους εργολήπτες της επαρχίας, και όχι μόνο, να βοηθήσουν σε αυτό το πάγιο αίτημα... Όποιος νομίζει ότι μπορεί να συμβάλει, ας επικοινωνήσει με τον κ. Γιώργο Βέργο στο τηλέφωνο 694.6700773, που είναι μέλος της εκκλησιαστικής επιτροπής του Μοναστηριού.

Τα έγγραφα λίγο καθυστερημένα, αλλά πιστεύω ότι δίνω έρεισμα για κουβέντα το καλοκαίρι. Τώρα θα ευχηθώ σε όλους καλό καλοκαίρι και καλή αντάμωση στα χωριά μας.

ΤΑ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΤΟΥ ΑΡΜΑΤΟΒΟΥ

ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Για την αξία των τοπωνυμίων περιτεύει κάθε αναφορά. Προσδιορίζουν καταρχάς και οριοθετούν τον χώρο, χρησιμεύοντας έτσι στην επαφή και συνεννόηση των κατοίκων. Παραμένοντας όμως αναλλοίωτα στον χρόνο, μεταφέρουν από γενιά σε γενιά πολύτιμες πληροφορίες από παλιότερες εποχές. Διασώζουν στοιχεία για την ιστορία του τόπου, τη λαογραφία, την τοπογραφία, την κοινωνική και οικονομική ζωή. Καθώς όμως η ύπαιθρος ερημώνει και εγκαταλείπεται, μοιραία περιέρχονται σε αχρησία. Λησμονούνται τα τοπωνύμια και μαζί τους χάνονται γνώσεις πολύτιμες για το παρελθόν. Η καταγραφή, επομένως και η μελέτη τους είναι ανάγκη επιτακτική. Για τη βλαχόφωνη δε περιοχή μας περισσότερο, γιατί διασώζουν γλωσσικούς τύπους όχι μόνο της ελληνικής, αλλά κυρίως της βλαχικής γλώσσας. Η χρήση της γλώσσας αυτής συρρικνώνεται και περιορίζεται καθημερινά, ώστε η εξαφάνισή της να είναι πια οριστική και αναπότρεπτη. Στην επαρχία μας το πλούσιο τοπωνυμιολογικό υλικό έχει καταγραφεί και ερμηνευτεί από παλιά, από αξιόλογους ερευνητές, με πρώτο τον Κωνσταντίνο Στεργιόπουλο. Στη δημοσιευμένη στα «Ηπειρωτικά Χρονικά» (1934, 1937, 1938) μελέτη του «Τοπωνυμικόν της επαρχίας Κονίτσης», έχει συμπεριλάβει και ορισμένα από τα τοπωνύμια των Αρμάτων. Συστηματική όμως και λεπτομερής συλλογή και κατα-

γραφή τους δεν έχει γίνει. Η έλλειψη αυτή αποτέλεσε το βασικό κίνητρο για την ενασχόληση. Ωστόσο, αν η καταγραφή των τοπωνυμίων, λόγω της βιωματικής σχέσης και εξοικείωσης με τον χώρο, εμφανίζει μια σχετική πληρότητα, η προσπάθεια για ερμηνεία και ετυμολόγηση είναι εντελώς εμπειρική και «ερασιτεχνική». Τέτοιο εγχείρημα προϋποθέτει γνώσεις γλωσσολογίας και ευρύτερη θεωρητική κατάρτιση και είναι αλλουνού παπά ευαγγέλιο.

Για τη γραπτή απόδοση των λέξεων στη βλαχική γλώσσα χρησιμοποιήθηκε το αλφάβητο που έχουν προτείνει οι γλωσσολόγοι Ν. Κατσάνης και Κ. Ντίνας, στο σύγγραμμά τους «Γραμματική της Κοινής Κουτσοβλαχικής, Θεσσαλονίκη 1990». Για τη διευκόλυνση της ανάγνωσης, τα τοπωνύμια μεταγράφονται και με το ελληνικό αλφάβητο με το σύστημα απόδοσης των νεοελληνικών διαλέκτων, όπως αυτό αποτυπώνεται στον Κανονισμό Συντάξεως του Ιστορικού Λεξικού της Νέας Ελληνικής της Ακαδημίας Αθηνών. Για λόγους όμως τεχνικούς, αντί για τα ειδικά φωνητικά σύμβολα που χρησιμοποιούνται στο σύστημα αυτό, τα ουρανικά A/ και M πριν από το φωνήεν N και τα παχιά συριστικά δηλώνονται με απόστροφο που προστίθεται στα αντίστοιχα γράμματα του ελληνικού αλφαβήτου, π.χ. ν', λ', σ', ζ', τσ', τζ'. Τα /ι/ και /ου/ σε θέση εκθέτη αποδίδουν ημίφωνα και το /ǎ/ τον φθόγ-

γο Μ. Η κατάταξη των τοπωνυμίων γίνεται με απόλυτη αλφαβητική σειρά. Δίνεται πρώτα η φωνητική απόδοση του τοπωνυμίου και ακολουθεί σε παρένθεση η πρόθεση με την οποία συντάσσεται. Σημειώνεται ότι όλα σχεδόν τα τοπωνύμια εισάγονται με τις προθέσεις *la* (σε, εις) και *tu* (εις, εν, σε, μέσα σε), ελάχιστα είναι εκείνα που εκφέρονται απόλυτα. Στη συνέχεια αποδίδονται τα τοπωνύμια στην ελληνική γλώσσα και επιχειρείται η ερμηνεία και η ετυμολόγησή τους. Όπου η συνοπτικότητα της παρουσίασης το επιτρέπει, εκτός από τη σύντομη περιγραφή, δίνονται και διάφορα άλλα στοιχεία που αφορούν το τοπωνύμιο.

Ágru Biséritsî Άγκρου Μπισέριτσ' (I'-) = στο χωράφι των εκκλησιών. Τοποθεσία κάτω από τον αυχένα *Κάπα Τούρκου*. Το τοπωνύμιο είναι περιφραστικό και σχηματίζεται με την πρόθεση *la* μετά από έκθλιψη και τα βλαχικά ουσιαστικά (α) *ágru* «αγρός, χωράφι», λατ. *ager-i* και (β) *biséritsî*, πληθ. του *bisiárică* «εκκλησία». Το δεύτερο ουσιαστικό κατά τον Κ. Νικολαΐδη προέρχεται από το δημόδες λατινικό *baseleca* «η βασιλείος στοά» (Ετυμολογικόν Λεξικόν της Κουτσοβλαχικής, σ. 315), κατά τον Κ. Οικονόμου από το *basilica* -ae «βασιλική» (Τοπωνυμικό Ζαγορίσι, Ιωάννινα 1986, σ. 829) και κατά τον Θ. Ζιώγα από το λατ. *Bisacra* «δισιερη, δυο φορές ιερή, πανιερότατη» (Περιοδικό Κόνιτσα, τ. 73, σ. 82).

Ágrnlu (atsélu) *Lúngulú* Άγκρουλ^{ου} (ατσέλου) Λούγκουλ^{ου} (I'-) = στο μακρύ

χωράφι. Τοποθεσία στο Βουνό. Από το ουσιαστικό *ágru* και το βλαχικό επίθετο *lungu* «μακρύς», λατ. *longus*, a, um, με το επιτασσόμενο αρσενικό άρθρο -lu. Εκφέρεται με τη δεικτική αντωνυμία *atsélu* «εκείνο».

al Rúla αλ Πούλια (I' *Ágrulu*-) = στο χωράφι του Πσύλιου. Περιφραστικό κυριώνυμο τοπωνύμιο στο *Βουνό* από το έναρθρο ουσιαστικό *ágrulu*, το προτασσόμενο στα κύρια ονόματα άρθρο *al(u)* της γενικής αρσενικού και το όνομα του ιδιοκτήτη.

Al Mání Αλ Μάνη (I'-) = στου Μάνη. Το μικρό ίσιωμα πάνω από τη γέφυρα στον *Ασπροπόταμο*. Το όνομα υποκοριστικό του Μανώλης < Εμμανουήλ.

Το τοπωνύμιο αυτό, όπως και τα παρακάτω κυριώνυμα, εκφέρονται κατά παράλειψη ενός ουσιαστικού (*ágru*, *γίιη*, *ráde* κτλ).

Al Maryariti Αλ Μαργαρίτη (I'-) = στου Μαργαρίτη. Ονομασία της πλαγιάς απέναντι από τη νεροτριβή.

Al Nina Αλ Νίνα (I'-) = στου Νίνα. Περιοχή στα *Αμπέλια*. Το όνομα Νίνα(ς) είναι υποκοριστικό του βαπτιστικού Κωνσταντίνος.

Ali Agógi Αλί Αγόρι (I'-) στις Αγόρων. Τοποθεσία πάνω από τον Άγιο Δημήτριο. Όταν γεννιόνταν συνέχεια κορίτσια, έδιναν στο τελευταίο το ευχετικό βαπτιστικό Αγόρω για να σταματήσει η θηλεογονία. Πρβ. και Στέργιος - για να στεριώσει, Γιάννης - για να γιάνει. Το άρθρο της γενικής θηλυκού είναι *ali*.

Ali Malámi Αλί Μαλάμι (I'-) = στις Μαλάμω. Ονομασία ραχούλας στο

Καρπινέτ^{ου} από κάποια με το όνομα Μαλάμω < Μαλαματή.

Ali Muxāši Αλί Μουάσ'ι (I'-) = στις γριάς. Η πλαγιά πάνω από την *Κιάτρα Τσίμτα*.

Ali Tšólini Αλί Τσ'ιόλινι (I'-) = στις Τσιόλαινας. Ονομασία της θαμνώδους πλαγιάς κάτω από την *Γκουρντουσ'ιάρα* προς το ποτάμι. Ανδρωνύμιο από το όνομα Τσιόλης, υποκοριστικό του Απόστολος (Π. Αραβαντινός, *Ηπειρωτικόν Γλωσσάριον*, Αθήνα 1909, σ. 101).

Άγυγόγι Αγίου-Γιώργη (Ia) = στον Αϊ-Γιώργη. Το νεκροταφείο του χωριού και το οστεοφυλάκιο βρίσκονταν στο μέρος που σήμερα είναι η πλατεία. Μεταφέρθηκαν στα τέλη της δεκαετίας του 1950. Υπήρχε εκεί από παλιά και το εικόνισμα του Αγίου Γεωργίου, που έδωσε το όνομα στη θέση αυτή.

Άγυργύνη Αγρουπρού^{ου} (I'-) = στην αγριοκορομηλιά. Τοποθεσία στο μονοπάτι προς τη *Μπούια*, πάνω από τον *Ασπροπόταμο*. Σύνθετο φυτωνύμιο από το κοινό ΝΕ επίθετο *άγριος* και το βλαχικό ουσιαστικό *ργύνη* «η κορομηλιά», λατ. *rgynus*, i.

Alništi Αλνίσ'τι (I'-). Ονομασία της περιοχής ανατολικά στα *Αμπέλια*, κάτω από τη *Σκάλα*. Πετρώδης και κατάφυτος από πυξάρια αυτός τόπος, εκχερσώθηκε παλιότερα και καλλιεργήθηκε μέχρι τη δεκαετία του 1980 ως ο καλύτερος οπωρώνας. Η προέλευση του τοπωνυμίου πιθανότατα είναι σλαβική. Προέρχεται είτε από το ουσιαστικό *alnija*- *alništ*b «ελαφίνα», είτε από το *ništi* «πενιχρός, μικρός», με την έννοια «φτωχός σε από-

δοση τόπος, άγρια χωράφια» (F. Miklosich, *Etymologischeswörterbuch der slavischen sprachen*, σ. 2, 215. M. Vasmer, *Die Slaven in Griechenland*, σ. 44. Οικονόμου 1986, σ. 673).

Amilicó Αμιλικό (I'-). Έτσι ονομαζόταν το κτίσμα που βρισκόταν κάτω από την εκκλησία του Αγίου Νικολάου, εκεί όπου σήμερα είναι το *Καζαναριό*. Ήταν διώροφο και χρησίμευε ως κατάλυμα για τη διαμονή των περαστικών ο όροφος και ως στάβλος για τα υποζύγια τους το ισόγειο. Σωζόταν μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του 1950. Από το τουρκικό *amil* «ανώτατος τιτλούχος».

Arbinéši Αρμπινέσ'ι πληθ. (ον. εν. *arbinésu*) (I'-) = στους Αρβανίτες. Τοποθεσία στην *Κορομηλιά*. «Εκεί, το 1881, η ομάδα του Κούσιου Δεσπούλη με τους συναγωνιστές του (ο Σκράκος, ο Σιμίκος Ποδιάς, ο Μπίκος Κυπαρίσσης, ο Καφαντάρης και ο Μανίκας από τη Σαμαρίνα, ο Γκαρέλιας από τη Μπρεάζα, ο Καλόγερος από το Περιβόλι κ.α., συνολικά 20) σε ενέδρα κατέσφαξαν 30 περίπου Αλβανούς» (Α. Κολτσίδα, *Ιδεολογική συγκρότηση και εκπαιδευτική οργάνωση των ελληνοβλάχων στο βαλκανικό χώρο 1850-1912*, Θεσσαλονίκη 1994, σ. 150).

Άγί Άργι (I'-) = στο αλώνι. Η τοπωνυμία αυτή δινόταν σε τοποθεσία όπου υπήρχε αλώνι Συνοδεύεται συνήθως και με το όνομα του ιδιοκτήτη. Λατ. *area*, *ae* «η άλως, το αλώνι».

-al Adámã αλ Αδάμ^α (I' Άγί-) = στο αλώνι του Αδάμου. Το πρώτο ίσιωμα στην *Γκρούσ'ια*, προς την πλευρά του χωριού.

-al Barécū αλ Μπαρέκ^{ov} (1' Άργί-) = στο αλώνι του Μπαρέκου. Το πρώτο ίσιωμα που συναντάμε στην Κορομηλιά, στα σύνορα με το Δίστρατο.

-al Vrácã αλ Βράκκ^a (1' Άργί-) = στο αλώνι του Βράκα. Το πλάτωμα πάνω στον βράχο, δίπλα από το σπίτι των Γιαννακαίων.

Arīšcu; Το τοπωνύμιο αυτό καταγράφεται από τον Στεργιόπουλο (HX 9, σ. 217) ως «Αρίσκου, λαΑρίσκου, πηγή Αρμάτων (Α)» και είναι απροσδιόριστο, μιας και σήμερα δεν είναι γνωστή στο χωριό πηγή με τέτοια ονομασία.

Armata Αρμάτα. Η ονομασία του χωριού στα βλαχικά είναι Αρμάτα και οι κάτοικοί του λέγονται Armătonianî (Αρματοβιάνοι). Στην ελληνική η αρχική ονομασία ήταν Αρμάτοβο και οι κάτοικοι Αρματοβίτες. Ο συνοικισμός και η κοινότητα μετονομάστηκαν σε Άρματα με το Δ 12.3.1928 (ΦΕΚ Α 81/1928). Για την προέλευση του οικωνυμίου έχουν διατυπωθεί διάφορες απόψεις:

Ο Π. Αραβαντινός το θεωρεί «κίνημα γλώσσης» σλαβικής (Χρονογραφία της Ηπείρου, Αθήναι 1969, τόμ. 2ος, σ. 321).

Ο Στεργιόπουλος υποστηρίζει ότι: «Είναι εύκολος η παραγωγή της τοπωνυμίας εκ της λέξεως άρματα. Η κατάληξις όμως -οβον μας άγει να διατυπώσωμεν την γνώμην ότι θα προήλθε κατά τας σλαβικάς επιδρομάς, κατά τας οποίας πιθανόν το μέρος, ένθα νυν το χωρίον, να εχρησιμοποιήθη ως στρατόπεδον» (HX 9, σ. 217).

Κατά τον Max Vasmer (ό.π., σ. 21) το τοπωνύμιο είναι σλαβικό παράγωγο από

το ελληνικό Αρμάτος και αυτό από το λατινικό armatus.

«Αρμάτοβο... *Emeslavische Ableitung von eimgriech. RN Αρμάτος, aus lat. Armatus*».

Με τη γνώμη αυτή συντάσσεται και ο Κ. Οικονόμου. Θεωρεί το τοπωνύμιο Αρμάτοβο σύνθετη λέξη από το προσωνύμιο Αρμάτος, προερχόμενο από το μεσαιωνικό αρμάτος «ο βυζαντινός οπλοφόρος, στρατιώτης», κι αυτό από το λατινικό armatus, και την επιθετική κατάληξη -οβο (Τα οικωνύμια του νομού Ιωαννίνων, Ιωάννινα 2002).

Όμοια και ο Θ. Ζιώγας, που σημειώνει: «Παρά την επιθετική, κτητική κατάληξη -οβο, σλαβικής αρχής, η ονομασία είναι λατινογενής ελληνική: μσν ελλ. «αρμάτος» (= οπλοφόρος στρατιώτης στο βυζάντιο) < *Aar. armatus* (αρματωμένος, ένοπλος) < *Λατ. arma* = όπλα, έντεα, όργανα, σκεύη, άρματα). / Όνομα Αρματιος, Αρματος, Αρμάτης και επιθετική, κτητική κατάληξη -οβο / -οβα, παραγωγική και στην ελληνική εξ αυτών, με χρήση της επιθετικής κατάληξης -<οβο/-οβα, προκύπτει είτε Αρμάτοβο (=αρματωμένο, ένοπλο), δηλ. που είχε πολλά όπλα, είτε Αρμάτοβο (- του Αρμάτη, Αρμάτικο), δηλ. που ανήκε σε κάποιον ονόματι Αρμάτης» «Τοπωνύμια και Οικωνύμια των Μαστοροχωρίων της Κόνιτσας, Αθήνα 2013, σ. 29».

Ο Γ. Λυμπερόπουλος αποδίδει την ονομασία στο λατινικό «*Praesidia Armata*» που σήμαινε την οροφυλακή, τα ένοπλα φυλάκια των Ρωμαίων. «Ο όρος -γραφει- *ΑΡΜΑΤΑ* είναι φανερό ότι παρέ-

μεινε στο όνομα του σημερινού Άρματα, που...λέγονταν παλιότερα ΑΡΜΑΤΟΒΟ. Στο όνομα Αρματα, προστέθηκε το Βουλγαροσλάβικο -οβο, όπως στο Μέτσοβο, Ντουμπρίν-οβο κλπ. και έγινε Αρμάτοβο» (Κόνιτσα, τ. 101, σ. 247).

Η παράδοση, τώρα, του χωριού θέλει να σχετίζεται η ονομασία του με κάποια εξειδίκευση, παλιότερα, των κατοίκων στην κατασκευή όπλων. Όσοι μεταφέρουν τη φήμη αυτή, επικαλούνται την ύπαρξη στην περιοχή κοιτασμάτων χαλκού. Επιβεβαιωμένα, αφού τη δεκαετία

του 1960 είχε επιχειρηθεί και εξόρυξη μεταλλεύματος στο Κιάτρα Μπέτη, στη θέση που, ακριβώς γι αυτό, πήρε το όνομα Μεταλλείο. Δείχνουν, ακόμη, τα καμίνια στο Βουνό, όπου οι παλιότεροι έλεγαν ότι γινόταν επεξεργασία μετάλλων. Με την ερμηνευτική αυτή εκδοχή το τοπωνύμιο θα μπορούσε να προέρχεται από το λατ. arma, ogum «όπλα», με την προσθήκη μεταγενέστερα της σλαβικής κατάληξης -ονο.

(Συνέχεια στο επόμενο)

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΕΤΟΥΣ 1967

Πρόσκληση σε όλους τους απόφοιτους του 1967 για το ΑΝΤΑΜΩΜΑ του 2017.

Οι συναντήσεις: 1997 , 2002 ,2007 ,2009, 2013, 2015 .
Ξαναναμώνουμε πάλι

12 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2017 - ΣΑΒΒΑΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ

ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΣΤΙ 7μμ

ΤΑΒΕΡΝΑ ΣΤΟ ΒΟΙΔΟΜΑΤΗ (ΜΕΡΣΙΝΑ)
Αναφορές «στα περασμένα»
Φαγητό

Τηλέφωνα επικοινωνίας : Γ.ΜΑΡΡΑΙΗ 210 7525301 & 210 7517136
Π.ΠΑΓΟΥΡΤΖΗΣ 6979799346
Ε.ΤΣΙΝΑΣΛΑΝΙΔΟΥ 2655022544

Φίλε του περιοδικού θυμήσου, έστειλες τη συνδρομή σου;

ΠΑΛΑΙΟΣΕΛΛΙ

Ήθη, έθιμα και προλήψεις όταν ανθούσε ως Κεφαλοχώρι

(ΤΟΥ ΠΟΥΛΙΟΥ Θ. ΓΡΕΝΤΖΙΟΥ
πρώην Γραμματέα Κοινότητας)

1. Όταν ο Ιερέας έδινε την μεταλαβιά στην Εκκλησία, όσοι μετελάμβαναν δεν έπρεπε κανείς να φτύσει κάτω για όλη την ημέρα μέχρι να κοιμηθεί το βράδυ.

Αν ήταν ανάγκη έπρεπε να φτύσει σε ένα πανί και να το κάψει ή να φτύσει στη φωτιά. Άλλως εθεωρείτο αμάρτημα.

2. Όταν τρως σταφύλι μην πετάς το κοτσάνι στη φωτιά γιατί θα ξεραθεί το κλήμα από το οποίο έχει κοπεί.

3. Μην προσπερνάς επάνω από ένα μικρό παιδί ή κοπέλα, ξαπλωμένο, γιατί θα μείνει για πάντα μικρό και δεν θα μεγαλώσει.

4. Μην λες ποτέ “πω! πω! τι ωραίο κρασί” όταν τραβούσαν τον μούστο από τον κάδο για τα βαρέλια γιατί θα κοπεί το χρώμα του.

5. Μην δίνεις ποτέ κρασί σε κανέναν μετά που θα βραδιάσει, γιατί θα ξυνίσει όλο το βαρέλι από το οποίο το έβγαλες.

6. Όταν κάνει μεγάλη ξηρασία μια παρέα από νέους και νέες, γύριζε από σπίτι σε σπίτι με μια κοπέλα τυλιγμένη με ένα αδιάβροχο που ελέγετο “περπαρούνα” τραγουδώντας “περπαρούνα περπατούσα κ.λπ.” και κάθε νοικοκύρης ή νοικοκυρά άδειαζε επάνω στην κοπέλα ένα δοχείο με νερό για να αρχίσει να βρέχει.

7. Όταν αντιθέτως η βροχή διαρκού-

σε και δεν έλεγε να σταματήσει η πιο ηλικιωμένη νοικοκυρά έπαιρνε από το τζάκι την τρίποδη πυροστιά και την τοποθετούσε στη μέση της αυλής με τα πόδια προς τον ουρανό για να σταματήσει η βροχή.

8. Την ημέρα του Ευαγγελισμού τα παιδιά σε παρέες γυρίζανε όλους τους δρόμους του χωριού κτυπώντας διάφορα κουδούνια, τραγουδώντας στα βλάχικα “φύγετε, φύγετε παλιόφιδα γιατί ήρθε ο Ευαγγελισμός” “Βζίτς-βζίτς νιτίρτις και γίνι Βαγγελισμόλου” ώστε να μην υπάρχουν φίδια στο χωριό και σε όλη την περιφέρεια κατά την διάρκεια του καλοκαιριού.

9. Η άνοιξη δεν ερχότανε αν δεν έρθουν πρώτα τα χελιδόνια και δεν άρχιζε ο κούκος να λαλεί.

10. Όταν λαλούσαν τα κοκόρια από βραδύς στο κοιτέσι, ο καιρός θα χειροτερέψει αν είναι καλός ή θα καλύτερέψει αν είναι άσχημος.

11. Αν η γάτα κάθεται κοντά στο τζάκι ή στον ήλιο και γλείφοντας το πόδι της θα μεριμένουμε βροχή.

12. Όταν οι οικιακές μύγες τσιμπούν συνεχώς τα χέρια και τα πόδια μας αυτό σημαίνει ότι σύντομα θα βρέξει.

13. Προτού φύγει η νύφη από το σπίτι της για την εκκλησία για στέψη ο βλάμης θα της άλλαζε τα παπούτσια της

βάζοντας στα κρυφά μέσα ωρισμένα χρήματα.

14. Προτού φύγει ο γαμπρός από το σπίτι για την Εκκλησία για στέψη ο βλάμης έπρεπε τυπικώς να κάνει την διαδικασία του ξυρίσματος.

15. Όταν έβγαινε η νύφη μετά την στέψη από την Εκκλησία, ο βλάμης την έβαζε να κρατάει στο κεφάλι της σε ολοκέντητο τραπεζομάντηλο, ένα μεγάλο ταψί γεμάτο με κομμάτια από μια επίσημη κεντητή κουλούρα και περνώντας οι καλεσμένοι έπαιρναν από ένα κομμάτι για να ευτυχήσει το νέο ζευγάρι και να αποκτήσει οικογένεια.

16. Όταν πήγαιναν την νύφη από το σπίτι στην εκκλησία για στέψη, μια παρέα από μεγάλα παιδιά έφραζαν κάπου τον δρόμο που δεν είχε άλλη πρόσβαση και ο βλάμης έπρεπε να κεράσει τα παιδιά με ορισμένα χρήματα για να ξεφράξουν τον δρόμο.

17. Όταν μετά το γάμο οι καλεσμένοι θα κάθονταν στο τραπέζι του γαμπρού έπρεπε πρώτα να περάσει η νύφη με τη σειρά από τον καθένα να τον προσκυνήσει και να πάρει ό,τι την κερνούσε ο καθένας.

18. Όταν θεμελιώνονταν ένα καινούργιο σπίτι, έπρεπε πρώτα να κάνει αγιασμό ο ιερέας και μετά να σφάξουν έναν κόκορα μέσα στα θεμέλια.

19. Όταν άρχιζε τη στέγη ενός καινούργιου σπιτιού, ο νοικοκύρης και πλησιέστεροι συγγενείς του κρεμούσαν ψηλά κεντητά μαντήλια λευκά και το βράδυ μετά την δουλειά τα έπαιρναν οι τεχνίτες της στέγης.

20. Την παραμονή των Χριστουγέννων προτού ξημερώσει, τα παιδιά φώναζαν από τα μπαλκόνια του σπιτιού τους στα βλάχικα “κόλιντε, μέλιντε...” συναγωνιζόμενα το ποιός θα ακουστεί πρώτος στο χωριό.

Μετά σαν ξημέρωνε ξεκινούσαν μεγάλες παρέες χωρίς κοπέλες στην παρέα τους διότι δεν επέτρεπε το έθιμον να γυρίζουν και κοπέλες. Το κάθε παιδί κρατούσε ένα πολυχρωματοπλεκτό σχοινί ενός μέτρου περίπου που κάθε παιδί το έπλεκε μόνο του προ ημερών για να περνά σ' αυτό τα Χριστουγεννιάτικα κουλούρια που ήταν το μοναδικό κέρασμα που έπαιρναν τα παιδιά από κάθε σπίτι ψάλλοντας τα κάλαντα.

Συνεχίζεται

Από το περιοδικό μας εκδόθηκε το βιβλίο «ΚΟΝΙΤΣΑ»
για τα 100 χρόνια από την απελευθέρωση,
με ιστορικό περιεχόμενο.

Για τους φίλους του περιοδικού η συμβολική
τιμή 5 € + 3 € έξοδα αποστολής.

Πληροφορίες: Τηλ. 26550 22212 & 6979138737

Η Απουσία Καρναβαλιού στην Κόνιτσα

Από τον Φιλολόγο Αγαθάγγελο Γ. Πολίτη

Στο τελευταίο 193 τεύχος της "Κόνιτσας" διάβασα κάποιες προτάσεις της μείζονος αντιπολευτικής δημοτικής παράταξης [ο τόπος που θέλω να ζω] κυρίως για τις εορταστικές εκδηλώσεις της αποκριάς και του καρναβαλιού.

Γιατί τις άλλες απόψεις σχετικές με την φιλοξενία κ.λ.π., έχω την γνώμη ότι οι διχασμένες απόψεις έχουν ισχυρά κριτήρια και οι δυο και ασφαλώς το δημοκρατικό μας πλίτευμα επικυρώνει εκείνη την άποψη, που υποστηρίζουν οι πολλοί.

Η τοπική κοινωνία με την ευαισθησία και την οξύτητα των προβλημάτων κυρίως οικονομικών που διαβιώνει, είναι η πλέον αρμόζουσα να αποφανθεί.

Σε ότι αφορά τις εκδηλώσεις του καρναβαλιού, ενώ ως εκ της φύσεώς του δεν απαιτεί τόση σοβαρότητα, δεν νομίζω ότι άξιζαν οι τόσες προεκτάσεις. Τι δηλ. πρέπει να συμπεράνει ένας καλοπροαίρετος Χριστιανός

Το καρναβάλι αντίκειται στη χριστιανική μας πίστη; όχι βέβαια. Γιατί σοφοί ήταν εκείνοι οι πατέρες της εκκλησίας, που αντιμετώπισαν τις αντίθετες θέσεις του ελληνισμού και Χριστιανισμού, από την σύνθεση των οποίων βγήκαν ωφελημένοι κι οι μεν και οι δε. Όχι, οι συμμετέχοντες στα σημερινά καρναβάλια δεν τιμούν τον Διόνυσο. Προσέρχονται, όπως και στα πανηγύρια με τη διαφορά τιμώντας τον Άγιο της ημέρας, της Μεγαλόχαρης κ.λ.π., χορεύουν, πίνουν και διασκεδάζουν. Το ρίχνουν έξω, όπως συχνά λέγεται απέχοντες από τα βάσανα και τις στενοχώριες της ζωής. Το ίδιο

έκαναν και οι οπαδοί του Διονύσου. Μάλιστα επωχούμενοι σε άμαξες τραγουδούσαν και έλεγαν βωμολοχίες κάποτε και εναντίον των ασκούντων πολιτική ή άλλη εξουσία. Από εκεί παρέμεινε η φράση, [του είπε τα' εξ αμάξης]. Ας διασκεδάσει λοιπόν και το κοινό της Κόνιτσας μια φορά το χρόνο. Ούτε είναι υποχρεωτική η συμμετοχή. Όποιος θέλει συμμετέχει ως απλός θεατής σε μια εκδήλωση που το πανελλήνιο την έχει καθιερώσει. Γιατί η Κόνιτσα να αποτελεί εξαίρεση;

Ούτως ή άλλως ο ακριτικός πληθυσμός της φυλάσσει θερμοπύλες.

Συμφωνώ λοιπόν με τη θέση της κ. Ελένης Παπαμιχαήλ, και ίσως μαζί μου συμφωνούν, όσοι δεν διακατέχονται από προλήψεις και την αδικαιολόγητη σεμνοτυφία. Το καρναβάλι δεν προσβάλλει τα χρηστά ήθη. Απεναντίας ίσως σε μια χαρούμενη εκδήλωση έρχεται πιο κοντά ο ένας με τον άλλο και παραμερίζονται κάποιες μικρές παρεξηγήσεις που αναπόφευκτα δημιουργούνται στις μικρές κοινωνίες, Ναι, θέλω να ζω στο τόπο μου τονίζει η κ. Παπαμιχαήλ αλλά αυτόν τον τόπο τον θέλω απαλλαγμένο από προλήψεις που αποτελούν ανάχωμα στην πρόοδο και στην ανάπτυξη της μικρής μας κοινωνίας. Οίκοθεν νοείται ότι δεν διαφωνώ με ό,τι κρίνει χρήσιμο το διοικητικό συμβούλιο του Δήμου μας, που μάχεται για την βελτίωση της ζωής των Δημοτών. Σε μια περίοδο που η χώρα μαστίζεται από την οικονομική κρίση, που την προκάλεσαν αλόγιστες πολιτικές.

Ανοικτή Επιστολή...

Πριν από τρία χρόνια μία ομάδα φίλων και συμμαθητών μου πρότειναν να συμμετέχω στη Δημοτική Κίνηση Πολιτών Κόνιτσας “Ο Τόπος που θέλω να ΖΩ”. Ένα σύνολο νέων κυρίως ανθρώπων που με τη συμβολή και παλαιότερων, με μεγάλη πείρα στα αυτοδιοικητικά πράγματα της περιοχής μας, προσπάθησε και πέτυχε το ακατόρθωτο για πολλούς. Μέσα σε τρεις μήνες κατάφερε να κερδίσει την εμπιστοσύνη μεγάλου μέρους των συνδημοτών μας και να μας κατατάξουν δεύτερους στις δημοτικές εκλογές του Μαΐου του 2014.

Στις αρχές Μαρτίου, οι ίδιοι άνθρωποι με εξέλεξαν επικεφαλής της κίνησης και τους ευχαριστώ πολύ. Θέλω όμως να ευχαριστήσω και τη μέχρι τώρα επικεφαλής της παράταξής μας, την Ελένη Παπαμιχαήλ, η οποία με τη στάση της και στις εκλογές αλλά και στην πορεία μας μέχρι σήμερα με έχει εντυπωσιάσει. Μέσα σε αυτά τα τρία χρόνια καθοδήγησε την παράταξη με βαθιά δημοκρατικές διαδικασίες και υπήρξε συνεπής στις δεσμεύσεις της προεκλογικά όταν έλεγε ότι θα πρέπει οι νέοι άνθρωποι να βγουν μπροστά. Η παραίτηση από τη θέση της επικεφαλής είναι μια πράξη πρωτόγνωρη, όχι μόνο σε τοπικό επίπε-

δο αλλά και σε κεντρικό, με σκεπτικό να αφήσει “χώρο” να αναδειχτούν κάποιοι νεώτεροι και μάλιστα σε τέτοιο χρονικό σημείο από τις επόμενες δημοτικές εκλογές. Είναι μια βαθιά πολιτική πράξη συνέπειας που πρέπει να της αναγνωριστεί από όλους, φίλους και αντιπάλους.

Τέλος, θέλω να μοιραστώ μαζί σας τις σκέψεις που έκανα μέχρι να αποδεχτώ εκείνη την προ τριετίας πρόταση. Δύο ήταν οι επιλογές που είχα. Συμμετέχω και προσπαθώ με τις όποιες δυνάμεις μου, να βοηθήσω τον τόπο μου και να ανατρέψω στο βαθμό που μπορώ μικροπολιτικές βολέματος και ασυδοσίας που επικρατούν, ή αρνούμαι και μένω εξωτερικός παρατηρητής κάνοντας κριτική εκ του ασφαλούς; Προτίμησα το πρώτο και χαίρομαι πολύ για αυτή μου την επιλογή, γιατί μου δόθηκε η ευκαιρία από θέση ευθύνης να συμμετέχω στα κοινά.

Σε αυτό τον αγώνα σας καλώ όλους μακριά από κομματικές αγκυλώσεις να προσπαθήσουμε μαζί να αλλάξουμε τα αυτοδιοικητικά πράγματα του τόπου.

Νέα πρόσωπα, νέες ιδέες, νέες πολιτικές...

Με τιμή
Βασίλειος Ι. Σπανός

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ

«Ο Τόπος που θέλω να ΖΩ»

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Τα θέματα στο Δημοτικό Συμβούλιο του Απριλίου ήταν πάρα πολλά και κάποια ιδιαίτερως σημαντικά. Αποτέλεσμα αυτού ήταν το ΔΣ να τελειώσει τις πρωινές ώρες της επόμενης ημέρας και η παρακολούθηση των θεμάτων από τους πολίτες να είναι δύσκολη αν όχι αδύνατη. Καλούμε τη δημοτική αρχή και το προεδρείο να γίνεται καλύτερη κατανομή των θεμάτων στις συνεδριάσεις και αν δεν επαρκεί μία συνεδρίαση το μήνα να γίνεται και δεύτερη. Η δικαιολογία ότι κάποιοι δημοτικοί σύμβουλοι διαμένουν μακριά, μπροστά στην ενημέρωση των πολιτών δεν είναι αρκετή. Οι δημοτικοί σύμβουλοι γνώριζαν τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν όταν έθεταν υποψηφιότητα.

Θα προσπαθήσουμε να παρουσιάσουμε σε αυτή την ανακοίνωση τα πιο σημαντικά θέματα καθώς και τις θέσεις της παράταξής μας.

Τα σημαντικότερα θέματα της ημερήσιας διάταξης που απασχόλησαν το ΔΣ στις 27/04/2017

• **Λήψη απόφασης για υλοτομία καυσόξυλων σε δημοτικά δάση και δασικές εκτάσεις για τις ατομικές ανάγκες των δημοτών του Δήμου Κόνιτσας.**

Για άλλη μία χρονιά η δημοτική αρχή κινήθηκε στην ίδια λογική που ακολουθεί τα τελευταία χρόνια σε ότι αφορά στην έγκριση των πινάκων υλοτομίας για τις ατομικές ανάγκες των δημοτών σε καυσόξυλα αλλά και στον τρόπο που θα πραγματοποιηθεί αυτό. Αυτό που συμβαίνει είναι να προχωράει ο εκπρόσωπος της τοπικής κοινότητας σε συνεννόη-

ση με κάποιο συνεργείο για την κοπή των δέντρων, που τις περισσότερες φορές αποτελείται από αλλοδαπούς και να μεταφέρονται στους κατοίκους χωρίς παραστατικά, με αποτέλεσμα τη διακίνηση μαύρου και αφορολόγητου χρήματος, μία διαδικασία εξόφθαλμα παράνομη.

Αρχικά επισημάναμε ότι για άλλη μία φορά καθυστέρησε η δημοτική αρχή να φέρει το θέμα στο ΔΣ με αποτέλεσμα, πολύ φοβούμαστε, να συμβεί ότι και πέρυσι, να υπάρξει καθυστέρηση σε όλη τη διαδικασία της κοπής και να μην προλάβουν έγκαιρα να προμηθευτούν τα ξύλα οι συνδημότες μας.

Από την πλευρά μας καταθέσαμε συγκεκριμένη πρόταση για τη διαχείριση των καυσόξυλων η οποία αν ψηφίζονταν θα έδινε οριστικό τέλος σε όλες τις στρεβλώσεις και όλες τις παρανομίες, κάτι άλλωστε που είχαμε κάνει και πέρυσι. Προτείναμε τα καυσόξυλα να κοπούν από τους δασικούς συνεταιρισμούς, οι οποίοι θα αναλάβουν έναντι καθορισμένου τιμήματος από τον Δήμο, την κοπή, την εξωδάσωση και την παράδοσή τους στους δικαιούχους, αφού προηγηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας το στάδιο της προσήμανσης των δέντρων που θα κοπούν, από τη αρμόδια Δασική Υπηρεσία. Με την ανάθεση στους συνεταιρισμούς διασφαλίζουμε τη νομιμότητα και αποκλείουμε διακίνηση μαύρου και αφορολόγητου χρήματος, κάτι για το οποίο φέρουμε, ως δασοκτήμων δήμος, μεγάλη ευθύνη. Επίσης προτείναμε

στην περίπτωση που το κόστος της συγκεκριμένης διαδικασίας υπερβαίνει αυτό της μέχρι τώρα ακολουθούμενης, να το επωμίζεται ο Δήμος, αν και κατά την άποψή μας και την έρευνα που κάναμε κάτι τέτοιο δεν πρόκειται να συμβεί. Στάση που δείχνει το κοινωνικό πρόσωπο του Δήμου, τη μέριμνα και την ευαισθησία για τους λιγοστούς μόνιμους κατοίκους των χωριών που φροντίζουν να τα κρατάνε ακόμα “ζωντανά”. Άλλωστε όλα αυτά τα πραγματοποιεί ήδη ο Δήμος Πωγωνίου.

Τέλος προτείναμε η παραπάνω διαδικασία να ισχύσει και για την έδρα του Δήμου αφού οι κάτοικοι της Κόνιτσας δεν δικαιούνται ξύλα με το σκεπτικό ότι στη Δημοτική Κοινότητα Κόνιτσας δεν υπάρχει δασική έκταση. Πιστεύουμε ότι κάτι τέτοιο είναι στρεβλό και θα πρέπει να ρυθμιστεί άμεσα. Η απάντηση που πήραμε ότι δόθηκε η δυνατότητα και στους κατοίκους της Κόνιτσας να προμηθευτούν ξύλα και δεν ενδιαφέρθηκε κανείς, είναι για γέλια και αυτό γιατί όταν η δημοτική αρχή τους λέει να πάνε στο Ασημοχώρι να κόψουν ξύλα μόνο ως ανέκδοτο μπορεί κάποιος να το εκλάβει...

• **Εκμίσθωση συστάδων υλοτομίας Δημοτικών Δασών στις ΤΚ Αηδονοχωρίου και Ασημοχωρίου Δήμου Κόνιτσας**

Ο συνεταιρισμοί “σφραγίδες” βαίνουν στην δύση τους με την τελευταία νομοθετική ρύθμιση. Ήδη διανύουμε τον τελευταίο χρόνο της μεταβατικής περιόδου και η απόφαση του ΔΣ θεωρήσαμε πως πρέπει να είναι σύμφωνα με το πνεύμα του νομοθέτη που επιτάσσει την σύμπτυξη των συνεταιρισμών και την κατάργηση των συνεταιρισμών – φαντασμάτων.

Η δημοτική αρχή με την εισήγηση της αρμόδιας αντιδημάρχου κ. Δημάρατου προσπάθησε να κινηθεί προς αυτή την κατεύθυνση

είναι όμως σε κάποιες περιπτώσεις ελλιπής και σαφώς μεροληπτική η αντιμετώπιση με αποτέλεσμα, να προκύπτει ανισοκατανομή. Δεν τόλμησε η Δημοτική Αρχή να απαιτήσει συμπράξεις ουσιαστικές και δίκαιες, αλλά υπέκυψε εν μέρει σε συντεχνιακές λογικές και προεκλογικές δεσμεύσεις αφού η κατανομή έχει γίνει και σε συμπράξεις συνεταιρισμών αλλά και σε μεμονωμένους συνεταιρισμούς, που όλοι γνωρίζουμε ότι είναι συνεταιρισμοί που υπάρχουν μόνο στα χαρτιά.

Με επιφυλακτικότητα υπερψηφίσαμε την εισήγηση αλλά περιμένουμε στη διάθεση των επόμενων συστάδων της Φούρκας και του Διστράτου που θα είναι μεγαλύτερες να κινηθεί η δημοτική αρχή αποκλειστικά με συμπράξεις για να δοθεί επιτέλους τέλος στο θολό τοπίο των συνεταιρισμών και να παραμείνουν μόνο αυτοί που πραγματικά πληρούν τα κριτήρια του νόμου.

• **Καταγγελία μίσθωσης δημοτικού ακινήτου στη θέση ‘Δένδρος’**

Σε συνέχεια των είκοσι ομόφωνων αποφάσεων που πάρθηκαν στη συνεδρίαση της Οικονομικής Επιτροπής στις 13/12/2016, που αφορούσαν ορισμούς δικηγόρων για δικαστική επιδίωξη είσπραξης οφειλών, η δημοτική αρχή έφερε προς ψήφιση από το ΔΣ, την καταγγελία της μίσθωσης του δημοτικού ακινήτου στη θέση “Δένδρος”, μετά από εισήγηση της συμβούλου του δημάρχου για νομικά θέματα.

Με αφορμή το συγκεκριμένο θέμα θέλουμε να κάνουμε σαφή και ξεκάθαρη τη θέση μας όσον αφορά στις οφειλές προς το Δήμο. Είναι απαράδεκτο σε ένα μικρό Δήμο όπως ο δικός μας, οι οφειλές να ξεπερνούν τις 700.000 €, με το μεγαλύτερο μέρος να είναι από μισθώματα. Το πρόβλημα είναι διαχρονι-

κό και τις περισσότερες φορές δυστυχώς προέρχεται και από την κεντρική εξουσία με τις αλληλοσυγκρουόμενες διατάξεις νόμων που θεσπίζει. Βέβαια το γεγονός αυτό έρχονται να εκμεταλλευτούν και κάποιοι αιρετοί για εξυπηρέτηση μικροπολιτικών συμφερόντων αλλά και κάποιοι πολίτες αφού κρύβονται πίσω από λογικές "... κανένας δεν πληρώνει, δεν πληρώνω και εγώ..." όπως ευρέως κυκλοφορεί.

Δυστυχώς η όλη κατάσταση είναι ένας φαύλος κύκλος. Πιστεύουμε όμως ότι μπορεί να ανατραπεί αν υπάρχει η πολιτική βούληση. Ο Δήμος πρέπει να είναι ξεκάθαρος. Όταν κάποιος οφείλει πρέπει να κινούνται άμεσα οι προβλεπόμενες διαδικασίες, δείχνοντας πάντα και το κοινωνικό του πρόσωπο σε περιπτώσεις που υπάρχει σαφής λόγος. Διαφορετικά συμβάλει και ο Δήμος με την απραξία του στην οικονομική αλλά και κοινωνική εξόντωση του οφειλέτη αφού πλέον είναι προκαθορισμένα τα βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν από το νόμο 3852/2010, το γνωστό μας Πρόγραμμα Καλλικράτης, αλλά και στην εξόντωση και των υπόλοιπων επαγγελματιών που μισθώνουν από ιδιώτες δημιουργώντας συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού.

Σε αυτό το πλαίσιο καλούμε τη δημοτική αρχή να προχωρήσει, χωρίς να κωλυσιεργεί, σε όλα τα νόμιμα μέσα που υπάρχουν για τη διασφάλιση των συμφερόντων του Δήμου αλλά και των δημοτών.

• Τροποποίηση της με αριθ. 340/13-12-2016 απόφασης Δ.Σ. σχετικά με την διατήρηση της θέσεως κενωθέντος περιπτέρου της Κεντρικής Πλατείας της Δ.Ε. Κόνιτσας.

Μετά από σχεδόν επτά μήνες από την λήξη της παλιάς άδειας και πέντε μήνες από την

προηγούμενη απόφαση του ΔΣ που καταργούσε κατά πλειοψηφία το περίπτερο της κεντρικής πλατείας, η δημοτική αρχή αποφάσισε να αλλάξει θέση και να το διατηρήσει. Μαζί με την εισήγηση για τη διατήρηση του περιπτέρου παρουσιάστηκε στο ΔΣ και ο τρόπος της εκμετάλλευσής του από δω και πέρα. Η δημοτική αρχή πρότεινε να μισθωθεί με τη διαδικασία της δημοπρασίας, που σημαίνει ότι θα μπορεί ο οποιοσδήποτε, χωρίς να έχει στην κατοχή του άδεια περιπτέρου, να πάρει μέρος κάτι άλλωστε που η σχετική νομοθεσία ορίζει.

Όπως ήταν φυσικό συμφωνήσαμε με την διατήρηση του περιπτέρου στην κεντρική πλατεία αφού από την πρώτη στιγμή διαφωνήσαμε με την κατάργηση του και ειδικότερα με τους λόγους που η δημοτική αρχή προέτασσε. Διαφωνήσαμε όμως και με τη διαδικασία της δημοπρασίας. Προτείναμε να γίνει μετατόπιση μιας από τις δύο ανενεργές άδειες περιπτέρου που υπάρχουν αυτή τη στιγμή στην πόλη μας, η μία είναι παλιά με το καθεστώς του ανάπηρου πολέμου και η άλλη νεότερη σε ΑΜΕΑ και όπως πληροφορηθήκαμε από την αρμόδια αντιδήμαρχο κ. Νίνου – Γαϊτανίδη υπήρχε ήδη αίτηση από έναν από τους δύο ενδιαφερόμενους για να γίνει αυτό. Ζητήσαμε να ρωτηθεί και ο δεύτερος ιδιοκτήτης άδειας και αν ενδιαφέρεται και αυτός, να καθορίσει το ΔΣ τα κριτήρια με τα οποία θα γίνει αυτό. Θεωρούμε ότι αυτή η πρόταση είναι δικαιότερη για τους συμπολίτες μας που το ελληνικό κράτος έκρινε κατά το παρελθόν, ότι πρέπει να πάρουν άδεια περιπτέρου και είναι προφανές ότι είναι πολύ διαφορετικό να έχει κάποιος άδεια περιπτέρου στην κεντρική πλατεία από ότι κάπου αλλού.

Η δημοτική αρχή κατά την προσφιλή της τα-

κτική δεν δέχτηκε την πρότασή μας και θα προχωρήσει στη δημοπράτηση του περιπτέρου με αποτέλεσμα να την καταψηφίσουμε. Είναι πολλά όμως τα ερωτήματα που θέλουν απαντήσεις και τις οποίες ουσιαστικά δεν πήραμε ποτέ. Τι έκανε τη δημοτική αρχή να αλλάξει άποψη και να διατηρήσει το περίπτερο; Δεν προσβάλει πλέον την αισθητική της όπως μας έλεγε στην αρχική απόφαση; Γιατί δε θέλει πλέον να λειτουργήσει εκεί κέντρο πληροφόρησης; Γιατί επέλεξε τη δημοπράτηση και όχι τη μετατόπιση θέσης όπως θα μπορούσε; Ποιος έχει την ευθύνη για το γεγονός ότι το περίπτερο λειτουργούσε παράνομα για επτά μήνες χωρίς να καταβάλλεται μίσθωμα; Ποιος ευθύνεται για τα διαφυγόντα κέρδη του δήμου όλο αυτό το διάστημα; Δυστυχώς για άλλη μια φορά η δημοτική αρχή κινείται με γνώμονα την εξυπηρέτηση μικροπολιτικών συμφερόντων και προεκλογικών δεσμεύσεων. Ο καθένας μπορεί να βγάλει τα συμπεράσματά του.

• Παραχώρηση της χρήσης κτιρίου στο ΓΕΣ για τη δημιουργία Ιστορικού Στρατιωτικού Μουσείου στο Δήμο Κόνιτσας

Με την εισήγηση του αρμόδιου αντιδημάρχου κ. Καλλιντέρη η δημοτική αρχή με θέμα που έφερε εκτός της ημερήσιας διάταξης ζητούσε την παραχώρηση της χρήσης του κτιρίου της παλαιάς Ταπητουργικής Σχολής στο ΓΕΣ για τη δημιουργία Ιστορικού Στρατιωτικού Μουσείου όπου θα συγκεντρωθούν και θα εκτεθούν κειμήλια, πίνακες, φωτογραφίες, στολές και προσωπικά είδη αγωνιστών από την περίοδο της μάχης της Πίνδου καθώς και την ανάληψη από μέρους του Δήμου του κόστους επισκευής του κτιρίου και μετατροπής του σε Μουσείο.

Θεωρούμε την ύπαρξη ενός μουσείου στην

περιοχή μας απαραίτητη. Ενός μουσείου όμως που θα λειτουργήσει ως πόλος έλξης για τους επισκέπτες γιατί θα έχει να παρουσιάσει κάτι το ιδιαίτερο, όχι πίνακες, φωτογραφίες και στολές όπως προτείνει η δημοτική αρχή. Με σύγχρονα μέσα και χρήση της τεχνολογίας θα παρουσιάζει τη διαδρομή της Κόνιτσας και της ευρύτερης περιοχής στο χρόνο, όχι μιας συγκεκριμένης ιστορικής περιόδου. Μια διαδρομή που θα περιλαμβάνει ευρήματα από τις ανασκαφές που έχουν γίνει στην περιοχή, στο Λιατοβούνι, στην Παλιογορίτσα, στην Εξοχή, εκθέματα από την παράδοση και τη λαογραφία της ευρύτερης περιοχής που καταλάμβανε η επαρχία Κόνιτσας και θα φτάνει στα νεότερα χρόνια μέχρι ακόμα και στον εμφύλιο, περίοδο που στην περιοχή μας συντελέστηκαν σημαντικότερα ιστορικά γεγονότα. **Κάτι τέτοιο θεωρούμε ότι δε μπορεί να γίνει από το ΓΕΣ.** Χρειάζεται επιστημονική γνώση και αντικειμενική ματιά των γεγονότων.

Διαφωνήσαμε όμως και με την παραχώρηση του κτιρίου της παλιάς Ταπητουργικής Σχολής στο ΓΕΣ, ένα από τα τελευταία, αν όχι το τελευταίο αξιόλογο κτίριο που έχει ο Δήμος μετά από όλες τις παραχωρήσεις που έχουν γίνει. Ως παράταξη έχουμε προτείνει στο συγκεκριμένο κτίριο να προσπαθήσει ο Δήμος να λειτουργήσει Δημοτικό γηροκομείο κάτι που ο τόπος μας έχει άμεσα ανάγκη. Το κτίριο της παλιάς Ταπητουργικής Σχολής είναι ένα κτίριο που πληροί τις προδιαγραφές για μία τέτοια δομή αφού μέσα από ευρωπαϊκό πρόγραμμα κατά το παρελθόν βελτιώθηκε με προσανατολισμό να χρησιμοποιηθεί για υπηρεσίες καταλύματος.

Θέματα που αναδείχτηκαν από τις ερωτήσεις και τοποθετήσεις των συμβούλων της

δημοτικής κίνησης πολιτών “Ο Τόπος που θέλω να ΖΩ”

• Επίσκεψη στην Τ.Κ. Λαγκάδας – Επίκαιρες ερωτήσεις

Αντιπροσωπία της παράταξης μας στις 22/4/2017 επισκέφτηκε την Τ.Κ. Λαγκάδας. Η επίσκεψή μας είχε ως στόχο να ενημερωθούμε ως προς την πρόοδο των έργων που πραγματοποιεί η Περιφέρεια για την αποκατάσταση της οδικής σύνδεσης μετά από τις καταστροφές που προκλήθηκαν τον χειμώνα, αλλά και γενικότερη ενημέρωση για τα προβλήματα της περιοχής και των κατοίκων της. Μετά από την αναλυτική ενημέρωση που είχαμε από τον τοπικό εκπρόσωπο κ. Πέτρο Μανώλη και από τις συζητήσεις με τους κατοίκους στα δύο καφενεία του χωριού, ως οφείλαμε, μεταφέραμε τα προβλήματα που καταγράψαμε στο ΔΣ. Τα κυριότερα αφορούσαν το πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί με το ΚΤΕΛ, ο καθαρισμός των δασικών δρόμων και μία παροχή ύδρευσης σε συνδημότη μας.

Από τη στιγμή που τοποθετήθηκε η γέφυρα τύπου Μπέλεϋ και αποκαταστάθηκε μερικώς η οδική σύνδεση, το ΚΤΕΛ δεν ξεκίνησε τα δρομολόγια γιατί δεν έχει πιστοποιηθεί η γέφυρα ως προς το βάρος που μπορεί να υποστηρίξει. Ζητήσαμε να μεσολαβήσει ο Δήμος ώστε να δοθεί το συντομότερο δυνατό αυτή η πιστοποίηση, αν και πολύ εύκολα μπορεί κάποιος να πληροφορηθεί τις προδιαγραφές αυτού του τύπου γέφυρας ακόμα και από την ιστοσελίδα του ΓΕΣ, ενώ προτείναμε μέχρι να γίνει αυτό, το δρομολόγιο από και προς τη Λαγκάδα να πραγματοποιείται με τα λεωφορεία του Δήμου. Παρόλο που ο κ. Δήμαρχος μας απάντησε ότι βλέπει θετικά την πρότασή μας, μέχρι τη στιγμή που συντάσσεται αυτό το κείμενο κάτι τέτοιο δεν

έχει γίνει!!! Αντίθετα τα λεωφορεία παραχωρούνται σε συλλόγους αλλά και στο ΚΑΠΗ για εκδρομές...

Για τον καθαρισμό των δασικών δρόμων πήραμε την απάντηση ότι θα γίνει σύντομα και για το πρόβλημα υδροδότησης της οικίας του συνδημότη μας ότι θα εξεταστεί. Περιμένουμε να το δούμε.

Υπάρχουν τοπικές κοινότητες που δυστυχώς είναι παραμελημένες από τη δημοτική αρχή. Μία από αυτές είναι και η Τ.Κ. Λαγκάδας. Η θέση μας ως παράταξη είναι συγκεκριμένη. Πολλά από τα χωριά μας έχουν ερημώσει, ο πληθυσμός τους συνεχώς μειώνεται και οι νέοι άνθρωποι έρχονται μόνο για διακοπές. Υπάρχουν όμως κάποιες κοινότητες που αντιστέκονται. Μία από αυτές είναι και η Λαγκάδα, χωριό ακόμα “ζωντανό”, με νέους ανθρώπους που ασχολούνται με τον πρωτογενή τομέα, με τεράστιο ζωικό κεφάλαιο, πολλές φορές παλεύοντας κάτω από αντίξοες συνθήκες και χωρίς καμία ουσιαστική βοήθεια. Ενώ αυτά τα χωριά πρέπει να στηριχτούν ιδιαίτερα, φαίνεται να έχουν αφεθεί στην τύχη τους. Εφτά μήνες χωρίς συγκοινωνία, δασικοί δρόμοι απροσπέλαστοι, σπίτια χωρίς νερό... Πώς μιλάμε μετά για ανάπτυξη μέσα από τον πρωτογενή τομέα; Πώς θα παραμείνει ο νέος κτηνοτρόφος στον τόπο του; Πώς θα μεταφέρει το γάλα με δρόμους κλειστούς; Πώς θα κοπεί και θα μεταφερθεί η ξυλεία; Και όλα αυτά είναι ζητήματα καθημερινότητας και κανονικά εύκολη η επίλυσή τους, αλλά από ότι φαίνεται ούτε αυτά δε μπορεί να διαχειριστεί η δημοτική αρχή, πώς συζητάμε μετά για αναπτυξιακή προοπτική του τόπου;

• **Κεφάλαιο Αυτοτελούς Διαχείρισης “Κληροδότημα Χρήστου Πραβατζή”**

Αισθανόμαστε την ανάγκη να αναφερθούμε σε ένα θέμα που δε συζητήθηκε στο ΔΣ αλλά στην Οικονομική Επιτροπή και αυτό γιατί δυστυχώς από ότι μας μεταφέρθηκε η δημοτική αρχή ερμηνεύει κατά πως τη βολεύει τη στάση της παράταξής μας. Αναφερόμαστε στην επιχορήγηση τριών αθλητικών συλλόγων – σωματείων της Κόνιτσας, της Πίνδου, του ΠΑΟΚ και της Τύμφης που οι εκπρόσωποι της παράταξής μας καταψήφισαν. Για όσους δε γνωρίζουν, το ΚΑΔ “Χρήστος Πραβατζής” είναι ένα κληροδότημα που έχει στην κατοχή του ένα ακίνητο στο κέντρο της Αθήνας και που ο διαθέτης έχει αφήσει στο Δήμο Κόνιτσας ώστε τα έσοδα από την ενοικίασή του να διατίθενται **“δια τον αθλητισμόν της γενέτειρας μου ωραίας Κονίτσης”** όπως χαρακτηριστικά αναφέρει στη διαθήκη του.

Εδώ και λίγο καιρό η διαχείριση του κληροδοτήματος υποχρεωτικά γίνεται από την Οικονομική Επιτροπή με συγκεκριμένο τρόπο αφού με την απόφαση 19847/14-2-1017 της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου – Δ. Μακεδονίας και στην παράγραφο 7 της έγκρισης του προϋπολογισμού καθορίζεται ο τρόπος που θα χορηγηθούν οι οικονομικές ενισχύσεις. Κάτι όμως που η δημοτική αρχή δεν ακολούθησε αφού με την εισήγησή της η αρμόδια αντιδήμαρχος κ. Δημάρατου πρότεινε χωρίς να τεκμηριώνει τους λόγους την ακόλουθη κατανομή: **Α.Μ.Σ. Πίνδος Κόνιτσας 2.950-€, Τύμφη Κόνιτσας 2.900-€ και Π.Α.Ο. Κόνιτσας 2.850-€.**

Οι λόγοι που οι εκπρόσωποι της παράταξής μας καταψήφισαν τη συγκεκριμένη εισήγηση είναι ότι θεώρησαν **λανθασμένο, αδιαφανή και παράνομο** τον τρόπο που ακολούθησε η δημοτική αρχή στη χορήγηση των οι-

κονομικών ενισχύσεων και όχι όπως διατυμπανίζει δεξιά και αριστερά ότι δε θέλουμε να δίνονται χρήματα στα σωματεία, κάτι που προφανώς είναι συκοφαντικό και ψευδές.

Τέλος παραθέτουμε την τοποθέτηση του επικεφαλής της παράταξής μας Βασίλη Σπανού στην Οικονομική Επιτροπή όπου αποτυπώνεται η θέση μας: *“Θεωρούμε, κύριε δήμαρχε, ότι ο τρόπος που μας καλείτε σήμερα να διαχειριστούμε το ΚΑΔ “Κληροδότημα Χρήστου Πραβατζή” είναι και λανθασμένος αλλά και παράνομος. Με την απόφαση 19847/14-2-1017 της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου – Δ. Μακεδονίας και στην παράγραφο 7 της έγκρισης του προϋπολογισμού καθορίζεται ο τρόπος που θα χορηγηθούν οι οικονομικές ενισχύσεις.*

Από την εισήγηση της κ. Δημάρατου, που μας καλείτε να υπερψηφίσουμε, φαίνεται ότι καταστρατηγείται η παραπάνω οδηγία, ενώ αντίθετα για τα άλλα δύο ΚΑΔ που φέρατε σήμερα στην Οικονομική Επιτροπή, την ακολουθείτε. Για το κληροδότημα Χρήστου Πούχα και Φώτιου Ευαγγέλου, μας ζητάτε να εγκρίνουμε πρόσκληση χορήγησης οικονομικών ενισχύσεων με συγκεκριμένα κριτήρια, που θα πρέπει να πληρούν όσοι κάνουν αίτηση. Αιτήσεις που η Οικονομική Επιτροπή θα ελέγξει και θα προχωρήσει, με βάση τα κριτήρια που έχουν θεσπιστεί, στην τελική επιλογή των δικαιούχων. Κάτι τέτοιο δε γίνεται για το ΚΑΔ Πραβατζή. Με ποια κριτήρια αξιολογήσατε τις αιτήσεις των ομάδων που σήμερα μας ζητάτε να επιχορηγήσουμε; Από ποιον θεσπίστηκαν; Πάντως όχι από την Οικονομική επιτροπή. Πώς προέκυψε η κατανομή των χρημάτων στους τρεις συλλόγους; Γιατί από το σύνολο των 12.000-€ που υπάρ-

Κόνιτσα

χουν στον κωδικό 67.03.04.00 του προϋπολογισμού για τις οικονομικές ενισχύσεις θέλετε να χορηγήσετε τα 8.700 €;

Η παράταξή μας θα καταψηφίσει την εισήγησή της κυρίας αντιδημάρχου όχι γιατί δε θέλουμε να πάρουν χρήματα τα αθλητικά σωματεία, αλλά γιατί η επιχορήγηση αυτή γίνεται με λανθασμένο και αδιαφανή τρόπο. Τέλος θα μου επιτρέψετε να σας θυμίσω τι έλεγα πριν από δύο χρόνια σε προηγούμενή μου τοποθέτηση στο Δημοτικό Συμβούλιο πριν η διαχείριση του ΚΑΔ Πραβατζή περάσει στην Οικονομική Επιτροπή προτείνοντας σας τον τρόπο που κατά την άποψή μας θα πρέπει να γίνεται η διαχείριση του κληροδοτήματος κάτι που είναι πολύ κοντά σε αυτό που και η Αποκεντρωμένη προτείνει αλλά εσείς δε θέλετε να ακολουθήσετε. Έλεγα λοιπόν "... Να κλιθούν οι αθλητικοί σύλλογοι

να προσκομίσουν τα κατάλληλα δικαιολογητικά που θα αποδεικνύεται 1. Ο αριθμός των ατόμων που αθλούνται, 2. Τα λειτουργικά τους έξοδα, 3. Οι ανάγκες τους σε υλικοτεχνικό εξοπλισμό, ώστε να προκύψει μία δίκαιη κατανομή των χρημάτων σε τακτά χρονικά διαστήματα π.χ. μία φορά το χρόνο. Με αυτόν τον τρόπο θα μπορούν να κάνουν τον προγραμματισμό τους και να μην αισθάνονται ότι "ζητιανεύουν" από τον εκάστοτε Δήμαρχο κάτι που δικαιωματικά τους ανήκει με βάση την επιθυμία του διαθέτη αλλά και να υπάρχει έλεγχος από την πλευρά του Δήμου στο που πηγαίνουν αυτά τα χρήματα..."

Ούτε τότε μας ακούσατε, ούτε σήμερα".

Για τη Δημοτική Κίνηση Πολιτών
Η Δημοτική Ομάδα
toposnazo.blogspot.gr

Μετεωρολογικά στοιχεία από τον σταθμό του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών στην Κόνιτσα σε συνεργασία με το Metar.gr. (www.metar.gr)

Θέση Σταθμού: Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κόνιτσας-Πραμάντων (υψόμ. 530m)

Ιστοσελίδα Σταθμού: <http://penteli.meteo.gr/stations/konitsa/>

Απρίλιος 2017			Υετός (mm)	Ημέρες βροχής (>0,2mm)	Επικρατών ανέμος
Θερμοκρασία (°C)					
Μέση	Μέγιστη	Ελάχιστη			
12,2	28,1	-0,5	27,6	9	ΝΔ
Μάιος 2017			Υετός (mm)	Ημέρες βροχής (>0,2mm)	Επικρατών ανέμος
Θερμοκρασία (°C)					
Μέση	Μέγιστη	Ελάχιστη			
16,4	29,3	6,9	84,8	20	ΝΔ
Ιούνιος 2017			Υετός (mm)	Ημέρες βροχής (>0,2mm)	Επικρατών ανέμος
Θερμοκρασία (°C)					
Μέση	Μέγιστη	Ελάχιστη			
22,5	39,5	11,3	15,6	9	ΝΔ

ΣΧΟΛΙΑ

Λίγες σκέψεις

Για το νέο σωματείο «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΣΘΕΝΩΝ ΚΟΝΙΤΣΑΣ, ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΪΣΙΟΣ».

Αυτές τις μέρες ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες ίδρυσης και λειτουργίας του παραπάνω Συλλόγου με την ανάδειξη μελών του πρώτου Δ.Σ.

Πέραν των ευχών για καλή επιτυχία, εκφράζω τις παρακάτω σκέψεις: Πρώτο: ο όρος «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ» θα μπορούσε να ήταν π.χ. «ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ» ως πιο πολύ ανταποκριτικός. Δεύτερο: αν και με ενθουσιάζει, με προβληματίζει κάπως η υπερβάλλουσα φιλοδοξία; στους σκοπούς. Μακάρι, και το εύχομαι ολόψυχα, να πραγματοποιηθούν, τουλάχιστο οι πιο σημαντικοί, και είναι αρκετοί και ουσιαστικοί.

Τέλος, δεν μπορώ να κατασιγάσω τον εσώτερο εαυτό μου που θέλει να ... κραυγάσει: «Πολιτεία, Πολιτεία, που είσαι; κ.λπ. κ.λπ.

Φίλοι του Δ.Σ. καλή επιτυχία και καλό έργο.

ΣΤΑΘΗΣ ΒΙΝΟΣ

* * *

31.5 Ημέρα κατά του καπνίσματος. Διαλέξεις, τηλεοπτικές εκπομπές, ενημερωτικά φυλλάδια, ανακοινώσεις στατιστικών αποτελεσμάτων για ποσοστά θανάτων από το κάπνισμα κ.ά. Κι εδώ, όπως και σε άλλες κακές συνήθειες ρε-

κόρ πρωταθλητών οι Έλληνες...

Οι καπνιστές δε λογαριάζουν τις συνέπειες για την υγεία τους, το κακό, όμως, είναι ότι κάνουν ζημιά και στους μη καπνιστές όταν καπνίζουν σε κλειστούς χώρους. Ακόμα, ζημιώνουν και την ίδια την Πολιτεία που ξοδεύει χρήματα στα νοσοκομεία για τη νοσηλεία, όταν αρρωσταίνουν εξ αιτίας του καπνίσματος, αλλά και στους μη καπνιστές που πληρώνουν φόρους για τη λειτουργία των νοσοκομείων. Περίεργο ον ο άνθρωπος, κρίμα που θεωρεί τον εαυτό του το σοφότερο πλάσμα της φύσης.

«Βάσια Ρόμελ». Αυτό το σύνθημα διαλαλούσαν οι κάθε λογής μαυραγορίτες μαζί με το εμπόρευσμά τους στις αγορές της Αθήνας κατά την κατοχή.

Γιατί όσο κρατούσε ο πόλεμος με το Γερμανό στρατηγό στην Αφρική, τόσο μεγαλύτερα θα ήταν τα κέρδη τους, πουλώντας σε αστρονομικές τιμές τα προϊόντα τους στους πεινασμένους και εξασθλιωμένους συνανθρώπους τους.

Στη νέα μνημονιακή κατοχή το σύνθημα έγινε το ίδιο με αλλαγή του ονόματος από Ρόμελ σε Σοϊμπλε.

Πιέζονταν και πιέζονται οι Ελληνικές κυβερνήσεις να υποκύψουν στα τερτίπια του Γερμανού Υπουργού σε βάρος του χειμαζόμενου ελληνικού λαού.

Τότε στη συντριπτική του πλειοψηφία αντέδρασε ο ελληνικός λαός και λευτερώθηκε. Τώρα θα μονοιάσει καμιά φορά ν' αντιδράσει δυναμικά στη γενοκτόνο συμπεριφορά του Σοϊμπλε

και των ομοίων του;

Και όμως κινείται

Διαβάζουμε σε εφημερίδες και ακούμε από τα τηλεοπτικά κανάλια πολιτικούς και κάθε λογής βαρύγδουπους αναλυτές: Η οικονομία πάει κατά διαόλου, η παιδεία διαλύεται, η Υγεία πνέει τα λοίσθια κ.λ.

Βέβαια όλα αυτά ποτέ δεν ήταν ανθηρά στη χώρα μας και τώρα μ' αυτή την εισαγόμενη κρίση (βοηθούντων και των δικών μας ταγών) πήγε στο χειρότερο, όχι όμως και σε τέτοιο σημείο που διαλαλούν τα κάθε είδους "παπαγαλάκια".

Μιας βδομάδας "φιλοξενία", στο νοσοκομείο "Χατζηκώστα", από την ταχύτερη μεταφορά, συνοδεία γιατρού με το ασθενοφόρο του Κέντρου Υγείας Κόνιτσας, λόγω εκτάκτου περιστατικού, μέχρι τις διάφορες ιατρικές εξετάσεις και την περιποίηση του προσωπικού γιατρών και νοσηλευτών, διεπίστωσα ότι: παρόλη την οικονομική κρίση (και όχι μόνο), η υγεία των φτωχών εξυπηρετείται στα Δημόσια Νοσοκομεία, σε πείσμα αυτών που πασχίζουν να την ιδιωτικοποιήσουν, ευνοώντας τους πλούσιους λες και η ζωή αυτών είναι πολιτιμότερη από τη ζωή της φτωχολογιάς.

Γιατροί και προσωπικό, τηρώντας τον όρκο στο μεγάλο προπάτορά μας Ιπποκράτη, βοηθήστε το λαό, που σας σπούδασε, σ' αυτές τις δύσκολες μέρες. Σας αξίζει κάθε έπαινος!..

Σ.Τ.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Αρκετοί ήταν οι επισκέπτες που επέλεξαν την περιοχή μας για να γιορτάσουν την Πρωτομαγιά.

- Δεν τελειώνει η παράνομη διακίνηση ναρκωτικών στην περιοχή μας. Δυο άτομα - ένας Έλληνας και ένας Αλβανός συνελήφθησαν στην περιοχή Καβασιλών από αστυνομικούς Δίωξης ναρκωτικών Ιωαννίνων και Συνοριακών της Κόνιτσας. Μετέφεραν 140 κιλά χασίς από την Αλβανία.

- Άλλον Αλβανό συνέλαβαν οι Αστυνομικοί Συνοριακής φύλαξης στην περιοχή Δροσοπηγής. Αυτός είχε συλλέξει σπάνια βότανα της περιοχής με προορισμό να τα πάει στην Αλβανία. Δυστυχώς αυτό δεν γίνεται για πρώτη φορά. Κάθε χρόνο το ίδιο επαναλαμβάνεται με την παράνομη συλλογή του βουνίσσιου τσαγιού που στη βιασύνη τους το ξεριζώνουν κιόλας. Αν δε ληφθούν μέτρα από τις Αρμόδιες Αρχές, σε λίγα χρόνια το αυτοφυές τσάι των βουνών μας θα εξαφανιστεί...

- Στις 14/5 η Χορωδία Ενηλίκων του Δήμου Κόνιτσας ταξίδεψε στην Πτολεμαΐδα όπου συμμετείχε στη συνάντηση έξι χορωδιών από Μακεδονία, Ήπειρο και Θεσσαλία. Τη συνάντηση οργάνωσε ο Πολιτιστικός Σύλλογος Πτολεμαΐδας "Ο ΣΩΤΗΡΑΣ" προς τιμή της Μητέρας. Τη Χορωδία συνόδεψαν ο Δήμαρχος κ. Σ. Παπασταύρου και ο Αντιδήμαρχος κ. Γ. Καλλιντέρης.

- Διαρρήξεις έγιναν σε 4 σπίτια και στην Εκκλησία της Λαγκάδας. Το κακό συνεχίζεται χωρίς τέλος στα αραιοκατοικημένα χωριά μας.

- Μετά από εναλλαγές του καιρού το φετινό Μάη στο τελευταίο δεκαήμερο έβρεξε κατά τόπους.

- Επίδοχοι χρυσοθήρες ερευνούσαν στη Μονή Γκούρα Αηδονοχωρίου με ειδικά μηχανήματα. Αναμένεται ανακοίνωση από την Αστυνομία.

- Από τον κοινωφελή επιχείρηση του Δήμου και την Εταιρία Alpine Zone, στις 3/6 έγιναν στον Βοϊδομάτη αγώνες Rafting (πένταθλο Κόνιτσας 2017), φωτ. εξώφυλλο.

- Στις 23/6/17 έγινε η έναρξη του Φεστιβάλ-Συναυλία της Δημ. Μουσικής Σχολής στην αίθουσα του Δημαρχείου.

Τα παιδιά έδειξαν την πρόοδο που είχαν στο διάστημα της χρονιάς στις γνώσεις τους και την προσπάθεια του μαέστρου Γιάννη Γαλίτη στη διδασκαλία της μουσικής.

Ηπειρωτική Εστία Θεσ/νίκης

Στο πλαίσιο της εκδήλωσης τήρησης του εθίμου του τσουγκρίσματος του κόκ-

κινου αβγού στην Ηπειρωτική Εστία Θεσσαλονίκης, ο Γενικός Γραμματέας της Χριστιανικής Αστυνομικής Αλληλεγγύης «Ο Όσιος Παΐσιος» κ. Καλλίνικος Ξανθόπουλος προσέφερε προς την Ηπειρωτική Εστία Θεσσαλονίκης την αγιογραφημένη από την κα Κωνσταντία Νεραντζιά εικόνα του Οσίου Παΐσιου του Αγιορείτη σε ένδειξη αναγνώρισης και τιμής του εθνικοκοινωνικού έργου που επιτελεί η ΗΕΘ επί 77 χρόνια στον Βορειοελλαδικό χώρο και την ομογένεια, ευχόμενος η συνεργασία των δύο φορέων να εξελιχθεί και να αναπυχθεί σταθερά προς όφελος όσων έχουν ανάγκη υποστήριξης.

Στον χαιρετισμό που απηύθυναν ο πρόεδρος της ΗΕΘ Αιδεσιμολογιώτατος Μηνάς Βασάκος, ο Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης της Ένωσης Κεντρώων κ. Γιάννης Σαρίδης, ο Δημοτικός Σύμβουλος Θεσσαλονίκης κ. Δημήτρης Κούβελας και η ζωγράφος και γλύπτρια κα Ντίνα Αναστασιάδου, τόνισαν την δύναμη της αγάπης, της κοινωνικής αλληλεγγύης και της ανιδιοτελούς προσφοράς ως προϋποθέσεις ανάπτυξης και καλής πορείας προς ένα ελπιδοφόρο μέλλον.

- Στις 28/5 η χορωδία ενηλίκων του Δήμου τραγούδησε στην Πρεμετή όπου προσκλήθηκε στις εκεί εκδηλώσεις.

- Στις 5/6 γιορτή του Αγ. Πνεύματος αθρόα ήταν η συμμετοχή των Κονιτσιωτών στο εκκλησάκι της Αγ. Τριάδας. Πολλοί ήταν και οι επισκέπτες που γέμισαν τα ξενοδοχεία της περιοχής αυτό το τριήμερο.

- Άστατος ο καιρός το πρώτο δεκαήμερο του Ιουνίου με κατά τόπους βροχόπτωση και χαλάζι σε κάποιες περιοχές.

- Ο Δήμος Κόνιτσας σε συνεργασία με το Γεν. Επιτελείο Στρατού (Δ/ση Ιστορίας), διεξάγει έρευνα για τα ονόματα γυναικών που βοήθησαν εθελονικά τον Ελληνικό Στρατό στη “Μάχη της Πίνδου” (1940). Η καταγραφή γίνεται από τέσσερις στρατιώτες απόφοιτους πανεπιστημιακών τμημάτων Ιστορίας που τοποθετήθηκαν στο 583 Τ.Π.

- Η Παιδική Χορωδία του Δήμου Κόνιτσας υπό τη δ/ση του μαέστρου Γιάννη Γαλίτη στις 15/5 συμμετείχε σε εκδήλωση του Α΄ Δημ. Σχολείου Ελεούσας όπου ερμήνευσε ελληνικά και ξένα τραγούδια με τη συνοδεία ορχήστρας από 8 κιθάρες.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια συνεργασίας του Δήμου Κόνιτσας μέσω της Κοινωφελούς επιχείρησης του Δήμου και του Δήμου Ζίτσας.

Χαιρετισμό απηύθυνε η Αντιδήμαρχος Πολιτισμού Δήμου Ζίτσας κ. Γιάννα Γεωργούλη και ο Δ/ντής του Α΄ Δημ. Σχολείου κ. Βασ. Ζήνδρος. Ήταν μια πετυχημένη εκδήλωση που δείχνει ότι οι προσπάθειες του μαέστρου μας έχουν καλά αποτελέσματα.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις:

- Στις 18/5 ο Ηλίας Ντίνης και η Όλγα Πιπερίδου απόκτησαν κοριτσάκι στην

Θεσ/νίκη.

- Στις 23/6 ο Θωμάς και η Παναγιώτα Καραφέρη απόκτησαν στην Κόνιτσα κοριτσάκι.

Βαπτίσεις

Στις 29/4/17 ο Χρήστος Γελαδάρης του Παύλου και της Μαρίας Γκανάτσου στην Αγ. Παρασκευή Κόνιτσας.

- Στις 21/5 η Κων/να του Κων/νου Καραβελίδου και της Ελένης Γκόγκας στην Καλλιθέα Κόνιτσας.

- Στις 21/5 η Κων/να του Παναγιώτη Πούλιου και της Εριφύλης Γκίκα στην Κόνιτσα.

- Στις 3/6 ο Ευθύμιος του Νικολάου Λασπονίκου και της Άννας Αποστόλη στο Μοναστήρι Κόνιτσας.

- Στις 17/6 ο Αργύριος του Βασιλείου Κολόκα και της Ειλέβα Χυστουνά στην Ηλιόρραχη.

Γάμοι:

- Στις 29/4 έγιναν στην Αγ. Παρασκευή οι γάμοι του Παύλου Γελαδάρη και της Μαρίας Γκανάτσου.

- Στις 20/5 έγιναν στην Κόνιτσα οι γάμοι του Νικολάου Βίνη και της Μαρίας Μουρεχίδου.

- Στις 4/6 έγιναν στην Αθήνα οι γάμοι του Στάθη Χριστοδουλοπούλου και της Βούλας Πολύζου.

Απεβίωσαν:

- Στις 4/5/17 η Λευκοθέα Μάντζιου, ετών 86, στο Μοναστήρι.

- Στις 12/5 η Ιουλία Χήρα, ετών 93,

στην Καλλιθέα.

- Στις 14/5 ο Γεώργιος Κρυστάλλης, ετών 91, στην Κόνιτσα.
- Στις 17/5 ο Θεόδωρος Τούσιας, ετών 68, στην Ηλιόραχη.
- Στις 25/5 ο Χρήστος Σπανός, ετών 84, στην Κόνιτσα.
- Στις 2/6 ο Βασίλειος Κατσάρης, ετών 68, στην Κόνιτσα.
- Στις 10/6 ο Κων/νος Δημητρίου, ετών 92, στην Πουρνιά.
- Ο Απόστολος Ξάνθος, ετών 86, στα Γιάννινα.
- Η Λευκοθέα Μάντζιου, ετών 87, στην Μόλιστα.
- Στις 28/5 ο Βασίλειος Κιάκος, ετών 89, στο Μοναστήρι.
- Στις 21/6 ο Αιμίλιος Διαμάντης, ετών 82, στην Μελισσόπετρα.
- Στις 16/6 ο Μιχαήλ Αδάμος, ετών 87, στην Πλαγιά.

• Στις 21/6 η Ευαγγελία Γάκη, ετών 80 στην Κόνιτσα.

• Στις 22/6 ο Αντώνιος Γκουντής, ετών 58, στην Μόλιστα

Μνήμες:

Στη μνήμη του Κώστα Πύρρου, με τη συμπλήρωση 2 χρόνων από τότε που έφυγε από τη ζωή (27/7/15), η οικογένειά του προσφέρει 100 ευρώ στο περιοδικό Κόνιτσα, στο

οποίο ήταν συνεργάτης και υποστηρικτής από την αρχή της έκδοσής του.

• Η Αγλαΐα Κωστοπούλου, στη μνήμη της Κων/νας Νάνου που έφυγε πρόσφατα από τη ζωή, προσφέρει στο περιοδικό μας 20 ευρώ.

Αυτοί που έφυγαν

† Στη μνήμη της **Αναστασίας Βάσσιου-Μωυσίδου 20-05-1040 / 27-02-2017**

Λίγα λόγια για τη μνήμη της αγαπημένης μας αδερφής Τασίας.

Έφυγες πρόσφατα από τη ζωή μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα αγαπημένη μας αδερφή.

Εγώ ο αδερφός σου Χρήστος Μω-

σίδης ξενιτεύτηκε στη Γερμανία το έτος 1960, όπως έπραξαν πολλοί συμπατριώτες μας εκείνα τα χρόνια. Το 1963 σου έστειλα πρόσκληση να μεταναστεύσεις και εσύ, για μια καλύτερη ζωή.

Αναποκρίθηκες στην πρόσκλησή μου και ήρθες μετανάστρια στη Γερμανία. Μέναμε μαζί στο ίδιο σπίτι. Μέσα σε ένα χρόνο γνώρισες τον Γεώργιο Βάσσιο

από τον Άγιο Νικόλαο Χαλκιδικής και παντρευτήκατε.

Αποκτήσατε 3 παιδιά, τη Σοφία, τον Άγγελο και τη Μαγδαληνή αλλά ο σύζυγός σου Γιώργος στάθηκε άτυχος και έφυγε νωρίς από τη ζωή στα 56 του χρόνια.

Μετά τον απρόσμενο χαμό του συζύγου σου, πάντρεψες τα παιδιά σου και είχες την ευτυχία να χαρείς 3 εγγόνια, την Αναστασία, το Δημήτρη και την Άννα. Τα χάρηκες και έφυγες ευτυχισμένη απ' αυτή τη ζωή.

Όλοι εμείς θα σε έχουμε στη μνήμη μας για πάντα...

Να είναι ελαφρύ το χόμα που σε σκεπάζει...

Ο θεός να αναπαύει την ψυχή σου...

Ο Χρήστος Μωυσίδης προσφέρει το ποσό των 20 ευρώ στο περιοδικό «Κόντσα».

† Ευάγγελος Β. Κόντος

Στις 21 Απρίλη 2017 έφυγε από τη ζωή ο Βαγγέλης, πάνδημος η Κοινότητα και όχι μόνο, συνοδεύσαμε τον γηγενή Πεκλαρίτη, το γνήσιο τέκνο της ιστορικής οικογένειας των Κοντέων, στο Κοιμητήριο του Αν-Νικόλα, εκεί που αναπαύονται προσφιλή μας πρόσωπα.

Ο Βαγγέλης γεννήθηκε στο Πεκλάρι το 1940 και η γενιά του μεγάλωσε και ανδρώθηκε στη δίνη πολέμων, κατοχής και εμφυλίου. Ωριμος πλέον άνδρας έστησε το δικό του σπιτικό και με την

αγαπημένη του σύζυγο Βασιλική, θυγατέρα του Γιάννη και της Μάρθας Κίτσιου, απέκτησαν και ανέθρεψαν τις τρεις χαριτωμένες κόρες τους.

Ανήσυχος και δημιουργικός ο Βαγγέλης στρατεύτηκε στα κοινά του χωριού, προσφέροντας πολύτιμες-δημιουργικές και παραγωγικές υπηρεσίες στην μικρή Κοινωνία του χωριού μας.

Διετέλεσε επί σειρά ετών Γραμματέας και Πρόεδρος της Κοινότητας, σε χρόνια δύσκολα, τότε που το χωριό έσφυζε από ζωή και οι ανάγκες και τα προβλήματα προς επίλυση, ζητούσαν άνδρες με θέληση και Πεκλαρίτικη αυταπάρνηση και αυτός ήταν ο Πρόεδρος Βαγγέλης της εποχής εκείνης.,

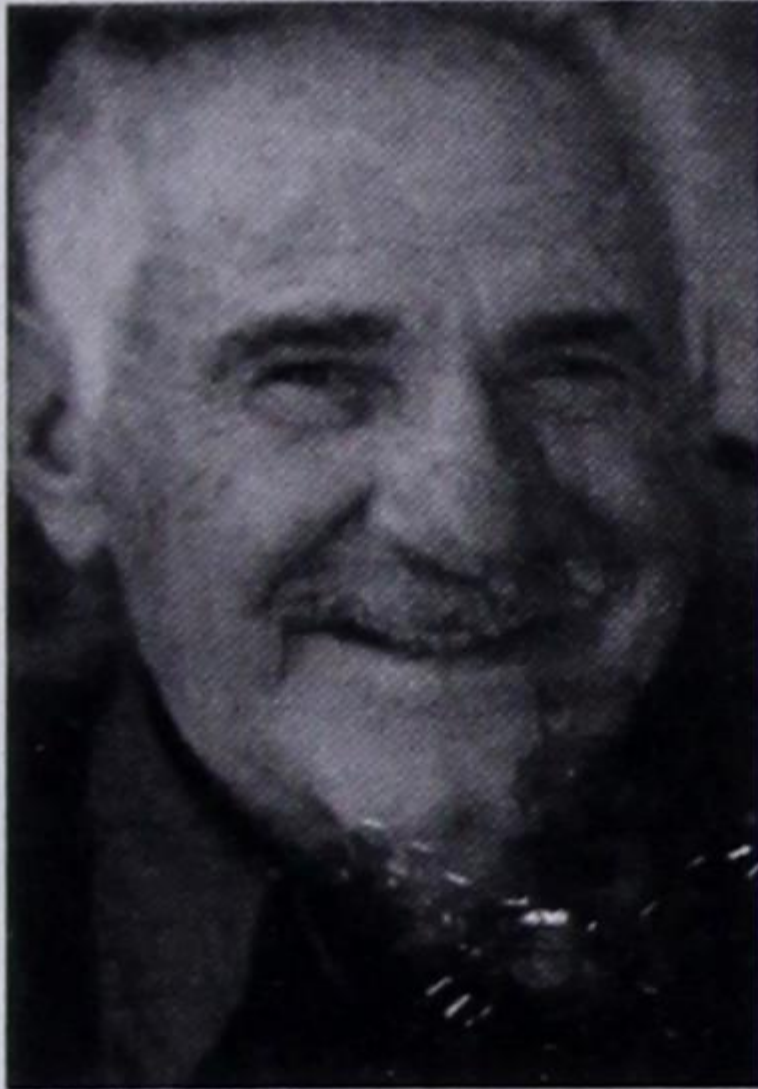
Φίλος καλός, συνεργάτης, γείτονας με αλληλεγγύη και καλοσύνη. Το Πεκλάρι ορφανεύει γίνεται φτωχότερο, όταν άνθρωποι γηγενείς Πεκλαρίτες φεύγουν σε ώριμη ηλικία, που μπορούν ακόμα να προσφέρουν χρήσιμες και πολύτιμες συμβουλές από την μακρόχρονη εμπειρία τους.

Ως πρόεδρος της Κοινότητας, αλλά κυρίως ως γείτονας και Πεκλαρίτης αισθάνομαι την ανάγκη να εκφράσω την βαθειά μου λύπη για τον χαμό σου Βαγγέλη και να ευχηθώ στους οικείους του, την αγαπητή Κούλα και τις εξαίρετες κόρες του, να τον θυμούνται με αγάπη και καλοσύνη.

Αιωνία σου η μνήμη φίλε!

ΒΑΣΙΛΗΣ Α. ΣΠΑΝΟΣ
Πρόεδρος Κοινότητας Πηγής

† Βασίλης Λωλίδης

Στις 27/04/17 πέθανε στην Τράπεζα ο Βασίλειος Λωλίδης εκεί που γεννήθηκε και μεγάλωσε.

Ο κυρ. Βασίλης, όπως τον ήξεραν όλοι, γεννήθηκε το 1927 και μεγάλωσε στο χωριό του. Στα 16 του χρόνια ορφάνεψε από μάνα και έμεινε μόνος με τις δύο μικρότερες αδελφές του Πηνελόπη και Γιαννούλα αφού ο πατέρας του είχε φύγει στην Περσία, όπου έμεινε για 30 χρόνια.

Μεγάλη βοήθεια είχε μόνο από τον θείο του Θωμά και την Βασιλική Τέφου.

Καλλιεργούσε τα χωράφια τους με ένα ξύλινο αλέτρι.

Ήρθε ο πόλεμος και βρήκε τα τρία ορφανά σκόρπια, ένα στο μεταγωγικό, ένα στην Παιδόπολη και ένα στο χωριό.

Κάποια στιγμή με το σχέδιο «Μάρσαλ» του έδωσαν δυο σβάρνες και ένα αλέτρι σιδερένιο και τον χρεώσανε στην Εθνική Τράπεζα και μια αγελάδα «Ζβις».

Δεν κατάφερε να το ξεχρεώσει και αναγκάστηκε να πουλήσει 30 γίδια για να φτιάξει ένα ζευγάρι σκαρπίνια στο “τζιότζι” πήρε και άδεια από τον Κομματάρχη στην Κόνιτσα και ξεκίνησε για εργάτης στην Γερμανία.

Αφού πήρε 5 κιλά φασόλια, μια πίτα και λίγη γκίζα ταξίδευσε με το τρένο μια

βδομάδα για να φτάσει στη Γερμανία.

Άφησε πίσω του την γυναίκα του Ουρανία με τα τέσσερα παιδιά τους.

Δούλεψε 10 χρόνια εκεί. Έκανε οικονομία για να αγοράσει ένα σπίτι στην Αθήνα και να μαζέψει την σκόρπια οικογένειά του. Κάποια φορά που ήρθε με άδεια να δει την οικογένεια του επισκέφτηκε τον τότε γυμνασιάρχη “Γκοραβέλα” στην Κόνιτσα για να ρωτήσει για την πρόοδο του παιδιού του. Και εκείνος του είπε: Ρε Βασίλη αν δεν γίνει εργάτης ο δικός σου γιος ποιος θα γίνει, ο δικός μου;

Τα λεφτά όμως δεν έφταναν και ξεκίνησε ξανά απ’ το χωριό του για την Γερμανία, με 14.000 δρχ. Πέρασε όμως από την Αθήνα που είχαν πάει τα δυό του αγόρια. Είδε όταν δεν είχαν ψυγείο, έδωσε 7.000 δρχ. τους αγόρασε ένα και με τα υπόλοιπα έφυγε για την Γερμανία.

Στην Γερμανία έμενε σε ένα κοντέινερ μαζί με 10 άλλους γνωστούς και αγνώστους.

Με πολύ αγώνα έκανε περιουσία. Έζησε αγαπημένα με την ξυρά Ουρανία την γυναίκα του. Έχασε δυο γιούς, είδε 10 εγγόνια και 5 δισέγγονα, έχασε τη γυναίκα του και πέθανε κι εκείνος 90 χρονών στην αγκαλιά των παιδιών του.

Αυτός ήταν ο Βασίλης ο πατέρας μου, μικρός, φτωχός, άρχοντας, δημιουργικός με πολλούς φίλους και λίγους εχθρούς.

Πατέρα μας, δε θα σε λησμονήσουμε ποτέ, με σεβασμό

ΛΩΛΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Υ.Γ. Ευχαριστώ όλους που τον τίμησαν στο τελευταίο του ταξίδι.

Για το περιοδικό «ΚΟΝΙΤΣΑ» προσφέρω 30 ευρώ.

† Κωνσταντινιά Ζούκη-Κωστούλα

Στις 2 Μαΐου απεβίωσε η Κωνσταντινιά Ζούκη η οποία ετάφη στο κοιμητήριο των Αγίων Αποστόλων της Ενορίας Κάτω Κονίτσης σε ηλικία ογδόντα πέντε

ετών. Η εκλιπούσα ήταν σύζυγος του αγαπητού σε όλους μας Αθανασίου Ζούκη. Μαζί του έζησε εξήντα τρία χρόνια αρμονικού και ειρηνικού βίου αντιμετωπίζοντας από κοινού τις δυσκολίες της ζωής που δεν ήταν και λίγες εκείνη την εποχή. Απέκτησαν δυο τέκνα τον Νίκο και την Ελένη.

Ο καλοσυνάτος κ. Θανάσης με πολλή καρτερία και αξιοπρέπεια αντιμετώπιζε την απώλεια της προσφιούς συζύγου του της οποίας η μνήμη ας είναι αιωνία.

† Μελπωμένη Σ. Κόντου

Στις 2 Ιουνίου 2017 μέρα Παρασκευή, ώρα 3 μ.μ. παρευρεθήκαμε στο Κοιμητήριο του Κόκκινου Μύλου (Φιλαδέλφεια Αττικής) να απευθύνουμε το τελευταίο αντίο στη δική μας Μέλη.

Απρόοπτα και αναπάντεχα έφυγε προς τους κόσμους της Αθανασίας, ανοίγοντας ταυτόχρονα μια αγιάτρευτη πληγή πόνο στα αγαπημένα της παιδιά, την Βασιλική και τον Γιώργο, στις χαριτωμένες και λατρεμένες εγγονές της - στις αδερφές της το μονάκριβο αδελφό της Αλέξη - σε συγγενείς, γνωστούς και φίλους. Η καλοσύνη σου, η αγάπη σου και η αφοσίωσή σου στην οικογένειά σου και προς όλους εμάς θα μείνουν ανεξίτηλο παράδειγμα προς μίμηση!

Η Μέλη γεννήθηκε το 1940 στο Πεκκλάρι, κόρη πολυμελούς οικογένειας του Γιώργου και της Ουρανίας Ζώτου - παιδί της γενιάς πολέμων, κατοχής, εμφυλίου πολέμου.

Ακολούθησε τη μοίρα των Πεκκλαριτισσών κοριτσιών, εργάστηκε και μεγάλωσε ασχολούμενη με γεωργικές, κτηνοτροφικές εργασίες, μαζί με τις αδερφές της, την αείμνηστη Ανθούλα, την Άννα και την Γλυκερία και ήρθε η ώρα να ανοίξει το δικό της σπιτικό.

Παντρεύτηκε τον Σταύρο Β. Κόντο, απέκτησαν τα λατρεμένα τους παιδιά, τον Γιώργο και την Βασιλική και προσπάθησαν να τα αναθρέψουν και να τα αποκαταστήσουν με αρχές και αξίες!

Μετανάστες στον τόπο τους, εγκατα-

στάθηκαν προσωρινά στην Αθήνα και δεν δίστασαν να πετάξουν μέχρι την μακρινή Γερμανία...

Δούλεψαν σκληρά-πρόκοψαν και επέστρεψαν στην Αθήνα, συνεχίζοντας αρμονικά την οικογενειακή τους ζωή.

Αλοίμονο όμως, μοίρα σκληρή, ανελέητος και αδυσώπητος της στέρησε τον αγαπημένο της Σταύρο: Στάθηκε όρθια και με αξιοπρέπεια αποκατέστησε τα παιδιά της και ευτύχησε να δει τις χαριτωμένες εγγονές της. Αλοίμονο όμως τώρα που θα μπορούσε να απολαύσει και να χαρεί τους κόπους της, ανελέητος μοίρα, της έκοψε το νήμα της ζωής.

Είμαι βέβαιος, ότι η αγνή σου ψυχή, αγαπημένη μου εξαδέλφη Μέλη, πορεύεται, «Σε τόπους χλοερούς, σε τόπους φωτεινούς, σε τόπους αναπαύσεως» - «ένθα απέδρα λύπη και στεγαγμός».

Εκεί στη γειτονιά των αγγέλων, αναπαύσου εν ειρήνη.

Αιωνία σου η μνήμη

Κ.Γ.Κ.

† Αργυρούλα Μηλιώνη-Χαραλάμπους

Στο τεύχος 192 Γενάρης-Φλεβάρης του περιοδικού μας, κληθήκαμε να καταθέσουμε

κάποιες σκέψεις εις μνημόσυνο της εκ Παλαιοσελλίου καταγόμενης Γεωργίας Αναγνώστου -Μηλιώνη. Και να που τώρα σε σύντομο χρονικό διάστημα καλούμαστε να τελέσουμε πνευματικό μνημόσυνο της κόρης της Αργυρούλας Μηλιώνη-Χαραλάμπους.

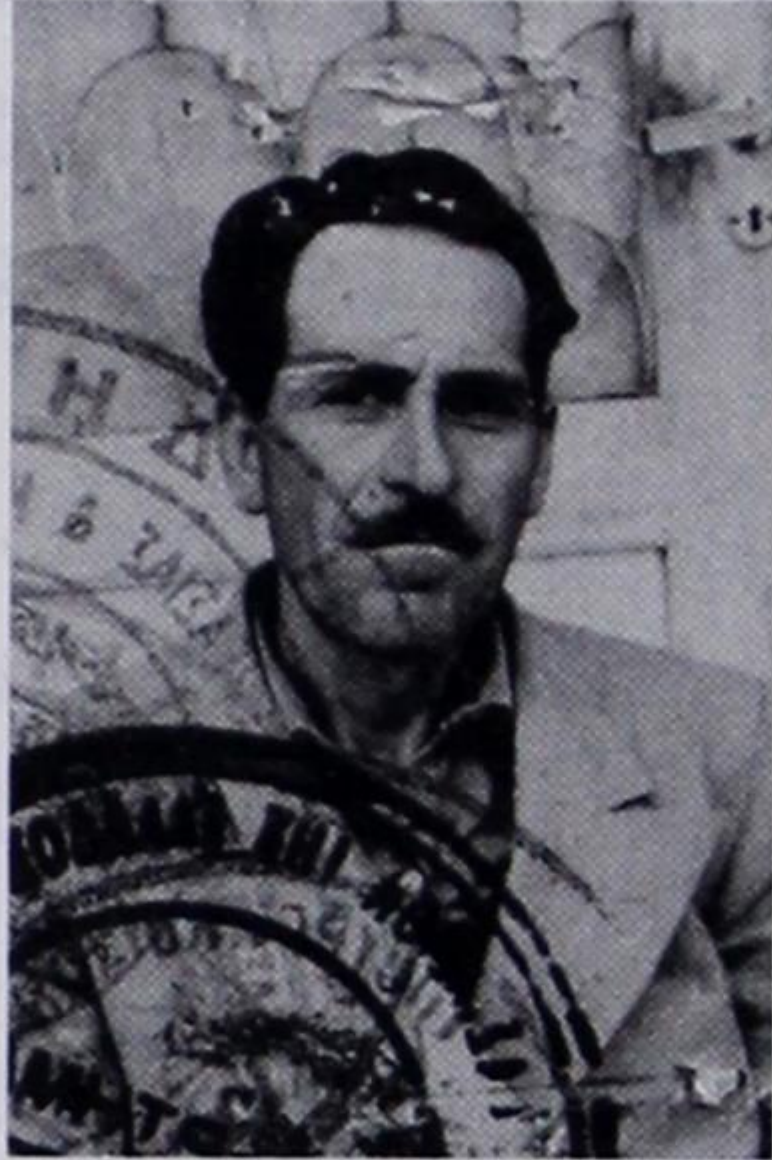
Αγγίζει τα όρια της αρχαίας τραγωδίας η μητέρα να υποδέχεται στον κάτω κόσμο την κόρη της πριν καλά-καλά αναπαυθεί εκείνη.

Η Αργυρώ μία από τις τρεις κόρες της Γεωργίας και του εκ Παλαιοσελλίου συζύγου της Κώστα Μηλιώνη ήταν μόλις 49 ετών και μια εξαιρετική Φιλολόγος στην πόλη της Άρτας όπου και ετάφη. Σύσσωμος ο εκπαιδευτικός κόσμος της Άρτας συνόδευσε την Αργυρώ στην τελευταία της κατοικία. Φυσικά θρηνούμε για την εκλιπούσα αλλά η απουσία της είναι ανεπούλωτη πληγή για τον σύζυγό της Ανδρέα ο οποίος επωμίζεται το ιερό καθήκον να μεγαλώσει τα δυο ανήλικά τέκνα τους Γεώργιο ετών 12 και την Κωνσταντινιά ετών 10 υπό την σκέπη και την ενθύμηση της προσφιούς μητέρας τους. Στη μνήμη της Αργυρούλας Μηλιώνη-Χαραλάμπους οι θείοι της Σουλτάνα-Νότη-Αναγνώστου και Παναγιώτης Αθανασίου καταθέτουν στον Ιερό Ναό Αγίας Παρασκευής Παλαιοσελλίου το χρηματικό ποσό των 50 ευρώ.

Οι απανταχού Παλαιοσελλίτες εκφράζουν στους οικείους της εκλιπούσης τα θερμά συλλυπητήρια.

Η.Α.

† Αφιέρωμα στην μνήμη του Χαραλάμπους Γ. Μούσιου

Ο Μούσιος Χαραλάμπος του Γεωργίου και της Αθηνάς γεννήθηκε στη Λαγκάδα στις 17-8 του 1920, καταγόταν από αγροτική οικογένεια και το έκτο κατά σειρά παιδί της οικογένειας και απεβίωσε στις 21-9 του 2015 και κηδεύτηκε στο χωριό του Λαγκάδα.

Πήγε μερικές τάξεις στο Δημοτικό Σχολείο Λαγκάδας και μετά ακολούθησε την εργασία του πατέρα του στα αιγοπρόβατα, και στη συνέχεια οι ασχολίες του ήταν με αγροτικές εργασίες.

Το 1940 κατατάχθηκε στο Ελληνικό Στρατό, παρουσιάστηκε στην Κόρινθο. Με την ανακωχή των Γερμανών, επέστρεψε στο χωριό του.

Κατά την διάρκεια του εμφυλίου πολέμου ήταν “ανταρτόπληκτος” στην Κόρινθα και στα Ιωάννινα. Μετά το τέλος του εμφυλίου επέστρεψε στο χωριό.

Από τον πρώτο του γάμο με την Δημητρούλα Κων/νου Βελλά απέκτησε πέντε παιδιά. Τον Κων/νο, Μαρία, Δημήτριο, Λαμπρινή και Δέσπω.

Και από το δεύτερο γάμο του με την Σπυριδούλα Παναγιώτη Κατσιώτα απέκτησε τρία παιδιά. Τον Πέτρο, Χριστόδουλο και Νικόλαο.

Εργάστηκε στην ΜΟΜΑ και εν συνεχεία στην 3η ΔΕΚΕ όπου και συνταξιοδοτήθηκε ως συνταξιούχος του ΙΚΑ.

Επίσης Διετέλεσε επί σειρά ετών και Διμοιρίτης των ΤΕΑ Λαγκάδας.

Κατόπιν ενεργειών του ιδρύθηκε η Κοινότητα Λαγκάδας, όπου και εκλέχθηκε 1ος Πρόεδρος της Κοινότητας Λαγκάδας και επί σειρά ετών εκλεγμένος Δημοτικός Σύμβουλος, προσφέροντας τα μέγιστα στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Στην εξόδιο ακολουθία συμμετείχαν, η σύζυγός του, τα παιδιά του, οι συγγενείς, και φίλοι και πλήθος κόσμου από τα γύρω χωριά. Μία ομάδα γυναικών του απήγγειλαν και μοιρολόγια.

«Με γελασάνε τα πουλιά της άνοιξης τα απδόνια με γέλασαν και μου είπανε ποτές δε θα πεθάνω, το πώς εγώ δεν αρρωστώ και ο Χάρος δε με παίρνει.

Βάνω φτιανώ το σπίτι μου ψηλότερα από τα άλλα, με 7, με 8 πατώματα με 60 παραθύρια.

Βάνω στις πόρτες μάλαμα στα παραθύρια ασήμια

κι αυτά τα πανωμπάλκονα όλο μαργαριτάρι.

Στο παραθύρι έκατσα λίγο να ξανασάνω, βλέπω το χάρο που έρχεται στο Γρίβα καβαλάρης.

Χάρε μου αν ήρθες για καλό να στολιστώ, να αλλάξω κι αν ήρθες Χάρε για κακό, γιατί ήρθες στην αυλή μου;

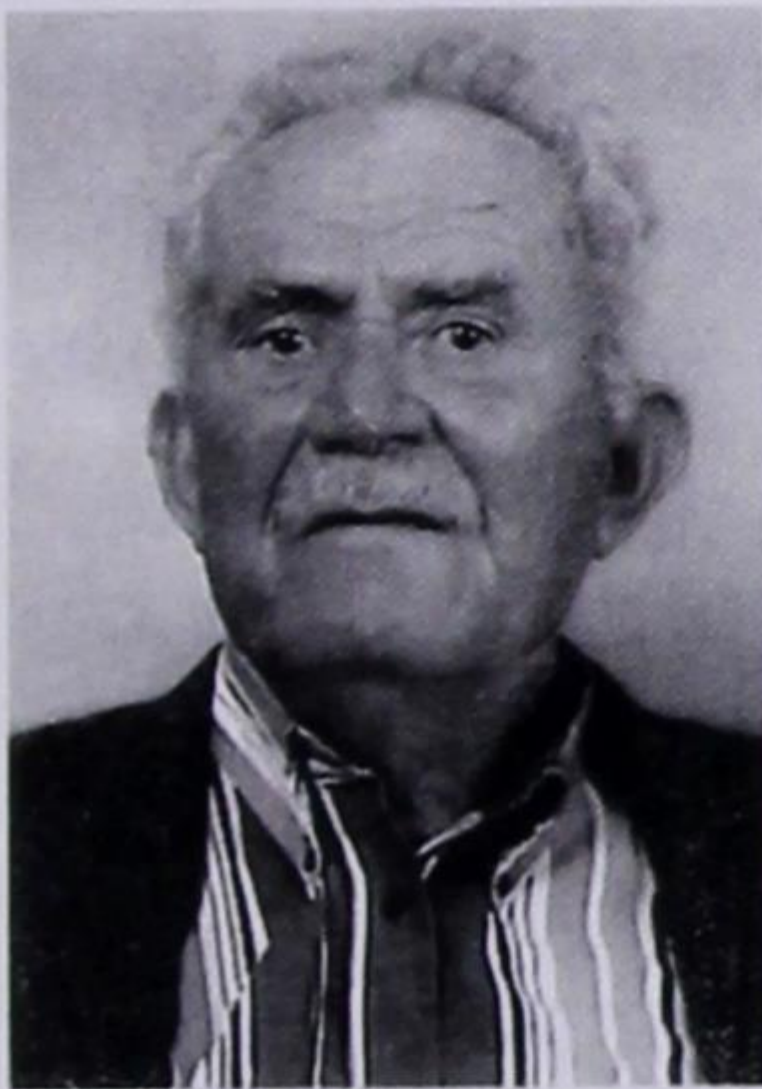
Εμένα με έστειλε ο Θεός να πάρω στην ψυχή σου».

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που τον σκεπάζει.

Η Οικογένειά του προσφέρει στο Περιοδικό «Η ΚΟΝΙΤΣΑ» το ποσό των δέκα ευρώ.

Τα παιδιά του και τα εγγόνια του.

† Αφιέρωμα στην μνήμη του Χρήστου Γ. Μούσιου

Ο Μούσιος Χρήστος του Γεωργίου και της Αθηνάς, γεννήθηκε στις 15- 12-1922 στη Λαγκάδα της Κόνιτσας, από αγροτική οικογένεια. Το 7^ο κατά

σειρά παιδί της οικογένειας. Και απεβίωσε στις 18-12-2016 σε ηλικία 95 ετών και κηδεύτηκε στο χωριό του Λαγκάδα.

Παρακολούθησε τα μαθήματα του Δημοτικού Σχολείου έως και την Τετάρτη (Δ΄) Δημοτικού. Ακολουθώντας εργάστηκε στα αιγοπρόβατα που διατηρούσε ο πατέρας του.

Σε ηλικία 15 ετών ακολούθησε τα μπουλούκια των μαστόρων της πέτρας σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας, όπου και μύηθηκε την τέχνη του μάστορα της πέτρας.

Τον Οκτώβριο του 1943 παντρεύεται τη Χριστίνα Δημητρίου Ντίνη. Αποκτάει

δύο αγόρια τον Γρηγόριο και τον Απόστολο. Ο πρώτος πέθανε σε ηλικία 4 ετών και ο δεύτερος 1 έτους, ενώ ο ίδιος βρισκόταν επιστρατευμένος στο δημοκρατικό στρατό Ελλάδος.

Έλαβε απολυτήριο ως ανάπηρος από τον δημοκρατικό στρατό και αποκτάει τον τρίτο γιο του Γρηγόριο.

Αφού ελευθερώθηκε το χωριό του Λαγκάδα από το δημοκρατικό στρατό, κατατάχθηκε στον Ελληνικό Στρατό. Εκεί επιλέχθηκε στην ταξιαρχία του Ρίμινι όπου και υπηρέτησε 33 μήνες, παίρνοντας μέρος στις μάχες του Βιτσίου, της Φλώρινας και της Χαλκιδικής. Αφού απολύθηκε από το στρατό, επέστρεψε στο χωριό του Λαγκάδα, όπου ασχολήθηκε με την τέχνη του μάστορα της πέτρας και με τα αιγοπρόβατα.

Τον Σεπτέμβριο του 1955 πεθαίνει η γυναίκα του Χριστίνα. Την ίδια χρονιά διορίζεται Αγροφύλακας στην πρώην Κοινότητα Λαγκάδας. Αργότερα παντρεύεται τη Σταματούλα Θωμά Κατσιώτα, και απέκτησε δύο παιδιά τον Γεώργιο και την Αθηνά.

Το 1970 μετατίθεται ως Αγροφύλακας στις Κοινότητες Αετομηλίσας και Οξιάς, όπου και συνταξιοδοτήθηκε το 1989.

Κατά την διάρκεια της ζωής του, πέρασε πολλές κακοτυχίες. Στις 2 Γενάρη του 1977 ο γιος του Γρηγόριος από την πρώτη του σύζυγο, παθαίνει ατύχημα και μένει παραπληγικός σε αναπηρικό καροτσάκι. Στη συνέχεια, ο γιος του Γε-

ώργιος από τη δεύτερη σύζυγο, είχε διοριστεί Αστυφύλακας στην Κοζάνη, όπου στις 7-6 του 1979 έχασε τη ζωή του σε τροχαίο ατύχημα αφήνοντας το νεογέννητο γιο του 22 μόλις ημερών.

Το Σεπτέμβριο του 2010 πεθαίνει η εγγονή του Βασιλική της κόρης του Αθηνάς σε ηλικία 31 ετών.

Στην εξόδιο ακολουθία συμμετείχαν, η σύζυγός του, τα παιδιά του, οι συγγενείς, και φίλοι και πλήθος κόσμου από τα γύρω χωριά. Μία ομάδα γυναικών του απήγγειλαν και μοιρολόγια.

«Τραγούδια αν έχει η μαύρη γη και ο τάφος χαμογέλια γιατί είναι μαύρα τα βουνά και στέκουν βουρκωμένα μην άνεμος τα πολεμά μηνά βροχή τα δέρνει, μόν' τα διαβαίνει ο χάροντας με τους αποθαμένους, βάζει τους νιους από μπροστά τους γερόντους από πίσω

και τα μικρά παιδόπουλα στη σέλα αραδιασμένα.

Χάρε, το που θα μείνουμε το που θα κοιμηθούμε να μείνουμε σε ένα χωριό κοντά σε κρύα βρύση.

Ουδέ σε χωριό δεν μένω εγώ, ουδέ σε κρύα βρύση, έρχονται μάνες για νερό, γνωρίζουν τα παιδιά τους, γνωρίζονται τα αντρόγυνα και χωρισμούς δεν έχουν.

Και εκεί που ξεχωρίζονται, χορτάρι δε φυτρώνει, φυτρώνει λουλούδι κίτρινο κι αυτό μαραγκιασμένο».

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που τον σκεπάζει.

Η Οικογένειά του προσφέρει στο Περιοδικό «Η ΚΟΝΙΤΣΑ» το ποσό των δέκα ευρώ.

Η σύζυγός του Σταματούλα, τα παιδιά του Γρηγόριος και Αθηνά.

Ευχαριστήριο

Προς: Τον κ. Δήμαρχο Κόνιτσας κ. Παπασπύρου Ανδρέα και το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Κόνιτσας.

Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του Ιερού Ναού Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης της Ενορίας Κάτω Κονίτσης σας ευχαριστεί δια την επισκευή της οδού που οδηγεί από τον Ιερό Ναό Αγ. Κωνσταντίνου και Ελένης προς τον Ιερό Ναό - Κοιμητήριο - Αγίων Αποστόλων.

Ο Θεός να σας ενισχύει και να ευλογεί τα έργα σας.

Από το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
Πρωτοπρεσβύτερος Απόστολος Νάκος

Συνδρομές

	Δολ.	Δημητρίου Γεωργ. Κέρκυρα	30
Χατζής Πέτρος Αυστραλία	50	Πίσπας Θεοδ. Βέροια	15
Τρουμπούκης Δημ. Καναδάς	100	Παπακώστας Αγησ. Κοζάνη	40
Τρουμπούκης Αντ. Καναδάς	100	Νάτσης Σωκράτης Βόλος	20
Νάτση Καλλιφρόης U.S.A.	160	Ζιώγας Αντ. Πολύγυρος	20
	€	Παπαγιαννόπουλος Βασ. Βόλος	15
Μωυσίδης Χρ. Γερμανία	30	Πορφύρης Κων. Κόρινθος	15
Cotine Cughanowr Γαλλία	30	Παναγιώτου Αλίκη Ξυλόκαστρο	50
Ζιακόπουλος Νίκος Αθήνα	30	Βίνος Στάθης Κόνιτσα	20
Γκούτσιος Αντώνης Αθήνα	15	Μαλάμης Ιωαν. Κόνιτσα	15
Στέρτσου Ανθούλα Αθήνα	20	Γκίκα Ροδούλα Κόνιτσα	15
Μπέλτσιος Μιχ. Αθήνα	20	Γκίκα Χαίδω Κόνιτσα	15
Μαντόπουλος Χρήστος Αθήνα	20	Γκότζος Πέτρος Κόνιτσα	15
Κιτσαντά Ελευθερία Αθήνα	30	Βλάχος Μάνθος Κόνιτσα	20
Σταύρου Χριστίνα Αθήνα	30	Κρυστάλλης Σταύρος Κόνιτσα	30
Λέτσιος Ιωάννης Αθήνα	20	Καβελίδης Προδ. Κόνιτσα	30
Γκότζου Ανθούλα Αθήνα	20	Ζώη Ελένη Κόνιτσα	20
Κούση Ουρανία Αθήνα	20	Κατής Κώστας Κόνιτσα	20
Τσαρτσάλης Γεώργιος Αθήνα	15	Κυρίτσης Σωτ. Κόνιτσα	15
Πολίτης Αγαθ. Αθήνα	15	Γκέλης Βασ. Κόνιτσα	15
Σπανός Σπύρος Αθήνα	15	Αποστόλου Ανδρέας Κόνιτσα	15
Λέτσιος Μιλτιάδης Αθήνα	15	Χούσος Κώστας Κόνιτσα	15
Τσουμάνη Αμαλία Θεσ/νίκη	20	Κήτας Βασ. Κόνιτσα	15
Γώγου Λαμπρινή Θεσ/νίκη	20	Τσιρώνης Αθαν. Ελεύθερο	20
Δάλλας Ιωάννης Θεσ/νίκη	15	Γιαννόπουλος Γεωργ. Κλειδωνιά	15
Παρασκευοπούλου Νίτσα Θεσ/νίκη	25	Παπαδίας Νικόλαος Ελεύθερος	15
Συμεωνίδου Ιωάννα Θεσ/νίκη	30	Ρόβας Βασίλης Νικάνορας	20
Σκίρτα Νίκη Θεσ/νίκη	50	Μάιπας Νίκος Δίστρατο	20
Αδάμος Γεωργ. Γιάννενα	15	Πέκης Κων. Παλαιοσέλλι	15
Τσουνή Χαρίκλεια Γιάννενα	15	Ξεριάς Κώστας Φούρκα	20
Κληματάς Παύλος Γιάννενα	20	Σπανού Ανδρομάχη Νικάνορας	30
Αποστόλου Κων. Γιάννενα	20	Τσεμπέρης Δημ. Εξοχή	15
Αναγνωστόπουλος Ηρ. Γιάννενα	20	Πράπας Ηλίας Μάζι	15
Φασούλης Σωτ. Γιάννενα	20	Πασσιάς Χρήστος Ηλιόρραχη	20
Κώτσικου Ευανθία Ελευσίνα	15	Κόντου Βασιλική Πηγή	15
Τσόγκας Σπύρος Λάρισα	15		

Η χορωδία της Κόνιτσας στο Μνημείο Πεσόντων στην Κλεισούρα της Αλβανίας.

ΥΠΟΔ. 1031 ΚΑΥ. 25.90.09.0010
ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ / RETOUR

Άγνωστος	☐	Inconnu
Διεύθυνση ανεπαρκής	☐	Adresse insuffisante
Απαράδεκτο	☐	Refusé
Απεβίωσε	☐	Décédé
Συνωνυμία	☐	Synonymie
Δ/νση δυσανάγνωστη	☐	Adresse illisible
Αζήτητο	☐	Non réclamé
Έφυγε χωρίς να αφήσει διεύθυνση	☐	Parti sans laisser d' adresse

ΔΙΜΗΝΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
Κόνιτσα 441 00
Τηλ. 26550 22-464
22.212

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
ΚΟΝΙΤΣΑΣ
Αρ. Αδείας
2573

